

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Dass, Peder.

D. Morten Luthers Lille Catechismus : Forfattet
I Beqvemme Sange, Under Føyerlige Melodier :
Af Peder Dass.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh. : Trykt hos ... Ove Lynov, 1753

Fysiske størrelse | Physical extent:

309 s.

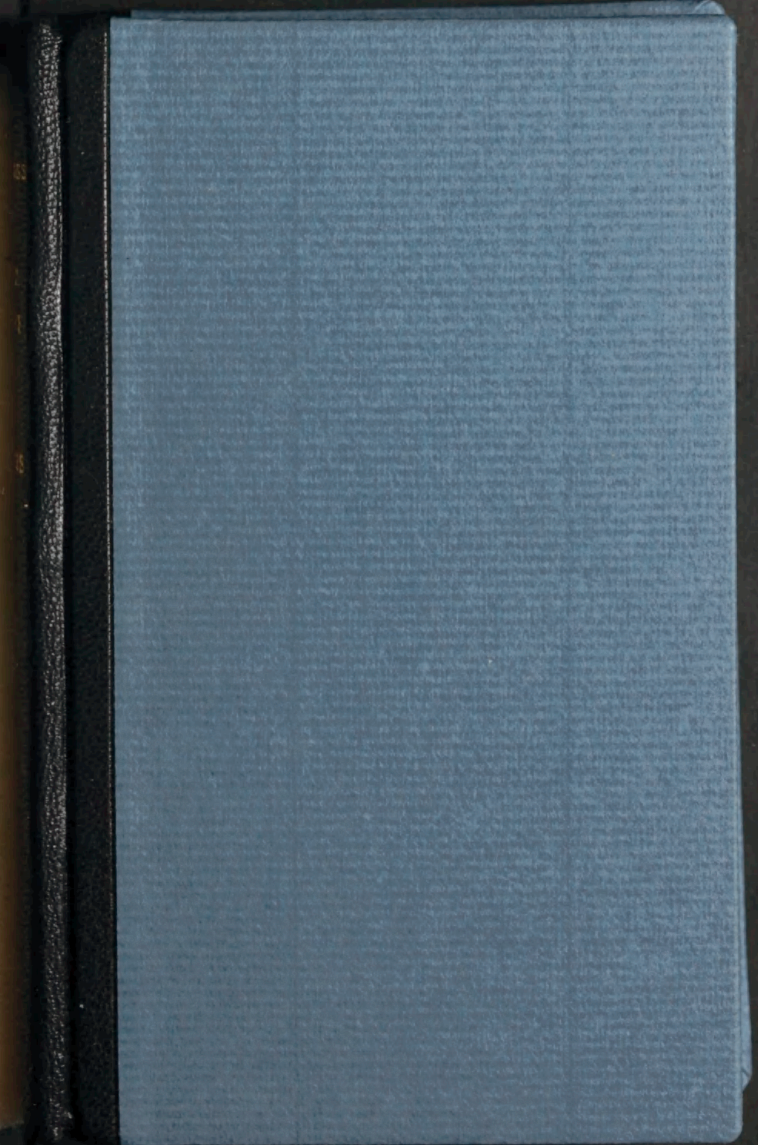
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DA8-N3300

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130010055815

DA8-N3300

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130010055815

D. SMITHS
Bille
Catechismus,

Forsattet

3

Bequemme Gange,

Under

Fønelige Melodier,

af

PEDER DASS.

København, 1755

Deutsche Königlich Universit. Buchh.
Königliche, boende, an Dandto.

CENSURA.

Haec Catechetica è melliflua Vena
li Dni. DASSI vena liberaliter proma
qui vel promoribus degustaverit labiis
singula inveniet savia, singula salubria.

Midros. 8. April. 1698.

PETRUS KROGIUS D

Det Augustinus et Sted skriver om Davids
Psalmer Sangvis forsaltede og udi of
fentlig Guds Tieneste brugelige, da han siger
Naar jeg tænker paa min Graad, som jeg
hæved Meenighedens Sange, erkien
der jeg en stor Nytte af samme Stiftelse og
Anordning, vuster jeg i sin Tid at maa kunde
passe sig paa disse Catechetiske Sange, som til
Hus- Brug og privat Andagt eragtes tienslige,
i hvilken Henseende de kand trykkes, helst efterdi
de er nyttigen og indeligen efter Luthers Sind,
hvis Gud til Troens Bestyrkelse og
3 Fremdragelse fordrer af os.

in, den 31 Maji 1714.

J. STEENBUCH.

Kongel. Majestæts til Danmark
og Norge, ic. Høybetroede Stats-
Raad og Confessionarius,
Den Høy Edle og Høy-Ærværdige

D. Beder Bæsperson,
Min elskelige fære Fætter
og

Høy-æstimered Belsindere!

Sø, Edle Hr. Doctor! Høy-æred
Guds Mand!
De daglige Byrder, som Emb.d og
Stand

Forinden Guds Helligdoms Begge,
Forpligter mig til at opagte med Glid,
Har hid til benægtet mig Stunder og Tid
Eller en Besøg at aflegge.
Her er ved to hundrede Milers Travank,
Eamt svelgende Dyb, som forhindrer den Rans
Hr. Doctors Nærværelse at nyde;
Men fand jeg en vandre med Legemet hen,
Da har jeg beordret min' Elskster og Den,
Min tjenestlig Hilsen at bøde.
En Bog jeg fremsender, han er mig saa from,
At Bogen, for min Skyld, bevilges et Rum
Næst Døren forinden hans Kammer.
Hun er som en fremmed og Venne-løs Gæst;
Behøver derover Bæstiermelse mest
Mod dennem, der yppe vil Klammer.

Jeg veed vel at alle behager ey mit,
 Og tykkes de fleeste vel meget om sit;
 Hvad agtes en fremmed Umage?
 Der passer ey alle Slags Godder en Skoe?
 Hvo Land efter alle Gemytter sig snoe?
 Hvo faager det alle Land smage?
 En andens Arbejde man dadler saa læt,
 Omstiont deres eget er passelig næt,
 Hvad giør ey Satyriske Hierne?
 En Sklav hos vor Broder opagtes saa grant,
 Men Bietken, der staar hos os selver paa Kant,
 Forslytter man ikke saa gierne.
 Jeg frygter, adskilligt vil møde min Bog
 Hos dennem, der meener sig alle for Klog,
 Og Dommer vil sældes ulige;
 Hos nogle Land Berket optages for Got,
 Hos andre, maaskee, det uotolkes til Spot;
 Thi mange har meget at sige.
 Endeel skal vel storlig forundres derved,
 Alt ieg med saa megen Omhyggelighed
 En Børne Bog sammen vil skrive;
 Det tør og vel spørges: hvad sommer en Klerk
 At bryde sin Hierne med Børnernes Bæk,
 Og Tiden unyttig fordrive?
 See, saadant og meere, det tvinger mig til,
 Alt bede, Højædle Hr. Doctor, han vil
 Min Boges Formyndere være,
 Og tage min Skrift udi gunstige Forsvar,
 Næst End, jeg til ham den Fortrollighed har,
 Han vegrer ey Benneris Begiere.

Han hjælper til Rette den Venne-los Møe,
 Han lader den ey uden Giftermaal doe,
 Jeg meener, at Hogen maa trykkes:
 Jeg digter en Sanger for egen Profit,
 Det garner Skribenten paa Domme-Dag ist,
 Og til hans Wylke Land trykkes.

Jeg skriver en heller for Noes eller Loo,
 Min Gud og Samvittighed kræves til Prøv,
 Alt saadant er uden min Tænke:
 Ey os, men dig, Herre, skee Hæder og Pris,
 Du, som i din Kundskab gjør Mennisken vis,
 Og lærer os Man at opsanke!

Min' Tænker alleeneste sigter derhen,
 Hvorledes jeg kunde min Frelser og Ven
 I Hiertets Eensfoldighed tiene,
 At mine Tilhører særdeles de Emaa
 Gudsfrygtigheds Beye henbises Land paa,
 Som Christi lydagtige Evenile.

Min inderlig Vængsel er denne for Gud,
 Vor Ungdom den kunde som deylligste Brud
 Sin Frelser Christos tilføyes,
 At Folket vil gjøre paa Himmerig Bold,
 At Hæder Land have i Landet Tilhold,
 Og Gud over alting ophøyes.

At Sammene, der i Guds Græs-Gange gaaer,
 Land fremmes og boye til skikkelig Saar,
 Og samles, naar Hyrden dem kalder,
 Ja vennes, at liende sin Frelseres Koff,

Det giver saa god en Samvittigheds Trøst,
 Naar Corrig og Sygdom paasalter.

At Jon Land bygges, det er det vi vil,
 At Steenen og Kalken bereddes dertil,
 Det er jo Guds Tjeneres Glæde?

Det ligger og an vores Embed' og Kald,
 At bytte de Mure, der pege til Fald,
 Og paa vores Vagt at fremtræde.

De ti Guds Bud, Bøn og vor christelig Troe,
 Og Guds Sacramenter beregnede to,
 Slikt sommer Guds Helgen at øve,
 Saa bliver den Bog Catechismus forgyldt,
 Og hermed har Folk den Befaling opfyldt,
 At vise sin Christendoms Probe.

Det sommer og mig, som Guds Tjener og Bud,
 At vise Tilhørerne Veyen til Gud,
 Særdeles en Ung og Umyndig,
 Som har Undervisning og Lærdom behov,
 Man veed vel, at saadan gemeenlig er grov,
 Da' vor' Vrikkler ukyndig.

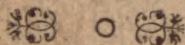
Den Unge skal læres, det er min Begier.
 Den Gamle skal æres, det veed' vel enhver,
 Saa stikker vi Folket til Sæde.

Jeg ønsker, den Unge maa blive til Mand;
 Jeg ønsker, den Gamle vil vise Forstand!
 Og det er min inderlig Glæde.

Nu, hvad jeg har skrevet, er skrevet velmeent,
 Jeg troer, for de reene blir alle Ting reent,
 Der kommer alt Gode fra de Gode;

Dedicatio.

Lad raadet Træ bære sin stinkende Frugt,
 Lad Momus forlystes i Læbers Utugt,
 Biddassens vil allesteds rode.
 Hr. Doctor og Kongelig Hof-Prædikanter,
 Jeg er udi Blodet Jeres næste Forvant,
 Men dog i mig selver uverdigg;
 I tager af mig dette ringe Papiir,
 Det jeg udi Hiertets Enfoldighed giir,
 Jeg er til Jeres Tieneste færdigg.
 Gud har Jer bestilket at bære sin Navn
 For Konger og Fyrster, hans Rike til Gavn,
 Gud sende sin Kraft af det Høye,
 Og aabne for Eder Frimodigheds Dør,
 Alt tale Guds Sandhed, som eigner og bør,
 Og Menniskens Hjerter forkøye!
 Vi ginge tilsammen i Skolen og Evang,
 Men siden har HErren fraskillet vor Gang,
 Gud veed, naar jeg med Eder taler;
 Jeg gaaer med det første til Fædrene hen,
 Jeg seer Eder neppe paa Jorden igien,
 Guds Raade jeg Eder befaler!
 Vor HErre leverer jeg Legem og Aand,
 Min' Sanger leveres Hr. Sætter i Haand,
 Maaskee, de min Svane-Sang bliver.
 Det bør os i Jesu Navn være bereed,
 I Dagens Ende da tales vi ved,
 Naar HErren Forløsningen giver.

Ædle, Hønsagtbare og meget
Belfornemme

Sgr. Peder Christophersen
Broch,

Kongelig Majestæts forrige Foged over
Helgeland, men nu Forvalter og
Ombudsmand sammesteds,

Med sin fiære Hustru,
Dyd-ædle og meget Gud elskende
Matrone Maren Peders-
Datter Sall,

Ædle, Hønsagtbare og meget
Belfornemme

Sr Peder Lorenzon Angel,
Kongelig Majestæts veibestikket Vice-Lags-
mand i Norland og Findmarken, samt
i hige Foged over Helgeland,

Med sin fiære Hustru,
Ædle, Dyd-zirede og meget Gud-
elskende Matrone

Anna Margrete Broch
Udtbar, Vids og Belfornemme
Seignr. Jacob Dals,

Kon

Kongelig Majestis. velbestilket Sorens
Dommer over Helgeland,
Med sin fiære Hustrue,
Dyndziirede og meget Gud-elskende

Matrone Lucia Ravn.

Verlig, Algt og Velfornemme Mand

Sr. Jacob Pedersen Salk,
Samt sin fiære Broder,

Verlig, Algt og Velfornemme Mand,

Sr. Melchior Pedersen Salk,
Dyndæred og Gud-elskende

Matrone Pernille Peders-
Datter Dals,

Sl. Niels Jensen Gregers.
Velagte og Velfornemme

Seignr. Casinus Angel,

Med sin fiære Hustrue,

Ære-tyderige og Gud-elskende Matrone

Audithe Bastens-Datter.

Samtlige mine elskelige Nær-Blods.

Tjenvante, Svogre og Anrørende,

Med

Meenige Belagte Sogne, Mænd og
Qvinder, Børn og Tiende, smaa
og store i Alstahons Gieldes
Meenigheder,

Alle mine tilforbundne og i H. Erren Elskellge
Tilhørere!

Det falder Eder, maastee, noget
urimeligt, at I, mine Høytæ-
rede Venner, blant hvilke de
fleeste ved lovlig Alar og ærbar Alder af-
lerede haver opnaaet meer end den halve
Vart af et fuldkommen Seculo, at I,
siger jeg, nu ved mig skulle stilles en lille
Catechismi Bog i Haanden, ligesom jeg
herved ville opsoge Eders forlængst ud-
sledne Børne-Skole, at sætte der nye
Lapper under, og i saa Maade bære
Ejvl om de første Fundamenter i Eders
Saligheds Forstand, hvilket er saa langt
fra mine Tanker, som Øster fra Vester;
men saasom de Guds oplyste Mænd,
David og Job, den eene i sin Psalme-
Bog, den anden i sin Klage Bog, agtet
det ingen Skam at være, paa sin Alder-
sigende Dage at tilbage kalde sine Tanker
om deres Ungdoms Jdrætter, og dem saa
he-

høflige, som de vare, at igieunnemdrøfte; saa hentydes det hverken mig eller eder til nogen Skam, at tilbage tage vore Tanker om de første Indtrædelses Puncter i Guds Kundskab, og dem, saa eenfoldige som de ere, at igieunnemlæse.

J vide vel af Ordene til Ebræerne, at Jesus Christus er i Gaar og i Dag den samme; saa bliver og Jesus, den i Dag fremsættes i vore Hellige Dagers Evangelio, den samme, som i Gaar blev fremsat i vor hver Dags Catechismo, og ingen anden Grundvold at kunde legges for dem der ere ældre, end den før blev lagt, da de vare yngre. Jeg haver med dette Arbejde ny havt anden Henseende, end at ære min Gud, og tiene mit Føls; først de Gamle, siden de Unga;

Først, siger jeg, de Gamle, hvilke herved kunde opvækkes til en Christen Glæde i sine Hjerter, og en Christen Omsorg i sine Huse: Til Glæde i sine Hjerter; at i det de, som David, tænker paa de fremfærne Aar, kunde tale om Herrens mægtige Gerninger, i Forsikring, at han, som tilforne, vegtede

Dem som Ungdommen, skal ey forlade
 Dem paa Alderdommen, men være dem
 en hjælpende Gud, naar de onde Dage
 kommer.

Til Omsorg i sine Huuse; at de,
 som Johannes, ville midt i sin Svagheds
 og Alderdoms Fængsel hensende sine unge
 Disciple til Christum, paa det de betids
 kunde lære at kiende hannem fra en anden,
 som allerede de, under en falsk Christi
 Navn er kommen, eller herefter kunde
 være i Vnre; vel vidende, at de, der
 ere satte til Fædre og Hoveder af Gud i
 sine egne Lande, ere satte, at være Kon-
 ger og Præster for Gud i sine egne Huuse.

Præster for de lydlige Drenge, at
 oplære dem i det Gode: Konger for de
 halsstarrige Drenge, at afstvinge dem
 fra det Onde, saa de kunde ved samme
 forhverve baade sig og dennem en god
 Trappe; dennem, at opstaae til For-
 stand, og sig selv, at opstige til Ære.

Dernæst er og mit Aibeytes Hen-
 seende til at tiene de Unge, hvilke, naar
 de have lært sin Catechismi Bog læsende,
 ville siden vrennes til at lære den samme
 sun-

sungende. En god Vise quædes aldrig
for ofte. En guddelig Bog blades aldrig
for meget. Det er ikke nok at sige: La-
der Guds Ord boe iblant eder; men dette
skal tillegges: Lader Guds Ord boe rige-
lig iblant eder. Gud haver befaleet os
sine Bud, men hvortledes? ikke een gang
at tages, og siden aldrig meere, men at
tages og igientages: Disse mine Bud, som
jeg byder dig, dem skal du igientage, ic.

Der vil omgaaes med Ordet og den
aandelige Mad, som med Brødet og den
naturlige: Maden indbæres paa Fadet,
Fadet indbæres paa Bordet, Bordet
indbæres i Huuset; saa vil Ordet indbæ-
res til Dret, giennem Dret indbæres til
Munden, giennem Munden indbæres
til Hjertet. Og Gud glæve vor Ungdom
herudi ville lade sine Lemmer være sam-
menstemmende, da skulde deres Hjertes
blive anseet som idel Guds Huuse, og
deres Dren som idel Himmels Porte;

Synes den tilværende Ungdom, at
den Burde vilde blive dem for svar, sin
Catechismum en alleene læsende, men
og syngende at lære, og den dobbelte Un-

derbilsnings Form at forvolde en dobbelt Besvær, hvilket de Mindre aarige (hvis Dølse til Aaget endnu ere ubevante) vilde falde vanskeligt? da lader jeg dem vide, at ved Tid og Sted kand store Ting udrettes. En villig Hest bliver (hvor liden den er) ofte tungt Læs mægtig. En villig Ungdom (hvor eenfoldig den er) bliver ofte vanskelige Lærdomme mægtig.

Kand Myrerne (som dog ere saa smaa og skrøbelige Creature) formodelst sin Klittighed i at søge sin Føde om Sommeren, ansees i Skriften, ligesom de vare et Folk, da vor en Ungdom, formodelst Klittighed til at søge sin Siæles Føde i deers blomstrende Sommer, ansees at være som et dobbelt Folk. og meere end flotte, gemeene og enkelte Folk. Ved Aarenes Tiltagelse blive Børn til Mænd, men ved Vidsdoms Tiltagelse blive Børn til brave Mænd. Saa haver Gud beskiftet Ungdommen, at være sit Navns Herolder; da Jesus indgik i Jerusalems Tempel, sang Børnene hannem et Hosanna. Da Gud udgav sin Lov, blev der befaleet, at forplante den til Børn og Bør-

Borne, Born. Hvad de Gamle vidste om Gud, burde de Ungre vide med: Dette skal skrives for dem som efterkomme, at det Folk, som skal skabes, skal love HERren.

Hvad mig Uværdige angaaer, da vilde jeg, som andre HERrens Tienere, intet heller ønske, end at Zion, hvis Mure syaes temmelig nedfaldne, kunde blive byggt, og saae glerne, at hendes Steen og Ralk kunde tiltrædes! forhaabende (hvis Gud i Naade lægger Dage til mine Aar) ikke at fuldenbe det med eders og de aandelige Israels Stæder, førend Menneskens Søn kommer, og i sit Riges og Evangelii Udbredelse kommer baade mig og Eder til Hielv; mig, at vise Eder Vejen til Gud, Eder at faae saa god Fremværelse i Gud, at vi inden en kort Tid skal see Satan falde som et Lynet ned af Himmelen, og med Magt at knuses under Eders Fødder! i hvilket Hiertens Dasse jeg slutter og befaler Eder den barmhertige Gud, hvilken være Ære og Pris i Menigheden, fra nu og til evig Tid! Amen.

I. N. J.

De

Ti Guds Bud: Ord.

Det første Bud.

Jeg er H Erren din Gud, du skalt
ikke have fremmede Guder, 2c.

Singes som:

Jeg veed et evigt Himmerig.

I.

Som hid, o fiære Christen Lenn,
Jeg vil saa kortelige

Paa dine Fingre to gang fem
Guds Bud ved Sang ud sige.

2. Saa tit du slaar din' Hænder ud,

Ti Fingre sandt du regne;
Saa mange er' og H Errens Bud,
Som læses alle vegne.

2. Naar

3. Naar du vil paa din' Singre see,
 Datænk, Guds Lov er bleven
 I lige samme Tal, som de,
 I Mose Bog indskreven.
4. Gud selv for Mosen udi Steen
 Har tegnet de Bogstave;
 Men du skal indtil Marv og Been
 Dem i dit Herte grave.
5. Naar du gaar ud, naar du gaar ind,
 Hav disse Bud i Tanker,
 Og slaa dem aldrig af dit Sind,
 Hvor du i Verden banker.
6. Hvad siger da det første Bud,
 Fortæl os hvor det lyder?
 Det siger: For den sande Gud
 Hav ikke fremmed' Guder.
7. Det siger: Gud en taale fand,
 Alt nogen er hans Lige,
 Han finder en sin Lige Mand
 Paa gandske Jorckerige.
8. Han er den Allerhøjest,
 Og han er Gud alleene;
 Thi skal du for ham bøje Knæ,
 Men en for Stof og Steene.
9. Der ere mange, som vel sig
 Vil Guds Navn tilægne,

Men

Men de er kun forgængelig,
Og maa for Døden blegne.

10. Maar de forgaaer, da bliver Gud,
Han gøres en til Skamme,
De skal fortæres i sin Hud,
Men Gud er alt den samme.

11. Hvorfor jeg nu forbyder dig,
En anden Gud at tage,
End den, som boer i Himmerig,
Og en har nogen Mæge.

12. Jeg dig forbyder, at du en
Tilbeder Soel og Maane;
Hvil vilt du paa sliq Hednings Bæn
Din HErre Gud forhaane?

13. Jeg dig forbyder, Solv og Guld
Til din Tillid at sætte;
Hvad hielp kan den røde Muld
Din Salighed til Rette?

14. Meenst du, at den som sønker mest,
Og haver de som flinger,
Alt han hos Gud skal agtes best?
Nej, nej, det en gælinger.

15. Thi Gud og Mammon kand en vel
Tilhammen begge stemme,
Skal HErren gøres Met og Skiel,
Da maa du Mammon glemme?

16. Du

16. Du skal og ey, som mange gjør,
Dig hælde til Patroner,
Patroner ere brudne Rør,
Og dødelig Personer.
17. De skal som Røg og Damp forgaae,
Naar de til Graven havner,
Dem du og meest har stolet paa,
Dig da saa lidet gavner.
18. Hvo Riid vil sætte til sin Arm,
Og Folk til Guder gjøre,
Han er som den, der vil sin Karm
I Hænge-Dyndet kiøre.
19. Du skal ey vaa barbarisk Blis
Umælend' Fæ tilbede,
En Åsen, Ore, Hest og Griis,
Hvad helst det og kand hede.
20. Skal skabte Ting tillægges det,
Som Skaberem tilhører?
Hvad tykkes dig, er saadant ret?
Bee dig! som saadant gjør.
21. Bee dig! som for et Billede
Til Jorden ned vil knæle,
Er det en fra den Højest
Hans Ære bort at stæle?
22. Det er at kysse Steen og Leer,
Og Siæle, Høer bedrive,

Tænk,

- Tænk, de som til Afguder seer,
De skal til Skamme blive.
23. Seetil du en, som en Papist,
Paa døde Helgen raaber,
Det Haab skal kennem skuffe vist,
Holdt ikke med de Taaber.
24. Hvad har vi med Sanct Peer og Paal;
Hvi gjør vi dem Uimage,
Meenst du, at de vor Skrig og Skraal
Til Hiertet ville tage.
25. Men, alt det under Solen seer
Er skilt ifra de Døde,
Hvorfor viden Papist beleer,
Sig dermed vil bemode.
26. Saa har vi nu med Glæde bragt
Det første Bud til Ende,
Gud giv os altid med Andagt
Hans hellig Navn at fiende.
-

Det andet Bud.

Du skal ikke tage Herrens Din
Guds Navn forfængelig, &c.

Synges som:

Jeg gif mig i min Urtegaard, &c.

I. Det

1. **D**et andet Bud i H Errens Navn
Vi nu begynde paa,
O gid at vi med Siæle-Savn
Det efterleve maa!
2. Det Bud alvorlig byder dig,
Alt du slet ingenlind
Skal H Errens Navn forfængelig
Indlukke i din Mund.
3. Du skal dig altid vare vel,
Alt du saa læt en svær
Og bander ved din Gud og Siæl,
Som mangen gjør disvær!
4. Den Gud i høien Himmel-Sal
Er alt for herlig til,
Man med hans Navn spilsfægte skal
Og gjøre hvad man vil.
5. Den dig en troer paa Ja og Nej,
Sin Lyst han gjøre maa,
Gak du din Kaas, og drag din Bey,
Lad den Mistroend' staae.
6. Du skal og en ved Jesu Død
Stadfæste nogen Fed,
En heller ved de Saar saarød,
Guds Søn uskyldig leed.
7. Betænk Guds Søn har engang taalt
Død under aaben Sky,

- Hvi vil du hannem have saast
 I Morders Bold paa ny.
8. Hvi skal din Tunge vidste den,
 Der før var pøint og strakt?
 Vil du, Guds Lam skal hver Dag hen
 Til Korset worde bragt?
9. Er det den Løn han have bør
 For al sin blodig Sveed?
 Er det den Tak, som ham tilhør
 For al sin Kiærlighed?
10. Du skal og uden al Forfælt
 Udrydde slet af Land
 Al Signe-Folk og Satans Træl,
 Og hver en Spaadoms Vland.
11. Samt alle dem, der Fugle Ekrig
 Og Dages Val forstær,
 Og alle dem, der hemmelig
 Med Troldoms Konst omgaar.
12. Du skal en paa din Engdoms Dag
 Hos demnem spørge Raad.
 Det er din Gud en Misbehag,
 Og vederstyggelig Daad.
13. Hvi skulle du gaa Gud forbi,
 Der er den Løge kiæk?
 Som gior os fra vor' Synder fri,
 Og heler al vor Bræk.

14. Men

14. Men at en Hæx er blis og fløg
I Læge-Konst og Cunn,
Det har hun af den sorte Bog,
Det vantro Creatur.
15. Thi Satan Rappen veed at snoe,
Hvor Beyret søye vil,
Alt giøgle for dem paa ham troe,
Det er hans daglig Spil.
16. Jeg negter en, han jo Forstand
Paa Jerdens Urter har,
Hvorved en Sygdom hjælpes fand,
Som synes tung og svar.
17. Naturen haver meget skult,
Hvis Brug dog Satan veed,
Men under det har han Gerult
Et farlig Skalle Sned.
18. Helbreder han ved Hæxers Konst,
Alt du din Sundhed faar,
Da viid, han gjør det en omsonst,
Din Siæl i Fare staar.
19. Ach! det var dig en flæt Profit,
Alt du din Hilsen fandt,
Og blev din Siæl derover qvit,
Hvad var det du da vandt?
20. Guds Bud og strengt formaner dig,
Du vogte skal din Mund,

Alt

Alt den en taler Løgn og Svig,
En digter falsk Paasund.

21. Vel er det saa, at Løgn, disverr'!

Blant Folk er for gemeen,
Thi ingen Mand, hvor kæk han er,
Kand kaldes Engel reen.

22. Saa agtes det dog Pammeligt,
Alt lyve med Forsæt,

Og hvo sig venne vil til Nigt,
Han slægter Ganden ret.

23. Vi veed, at Løgn i Paradis
Var Slangens første Skam,
Og hvo der elsker samme Blis,
Er lige god med ham.

24. Derfor see til, at Løgn og List
Dig en bevisees paa,
Du landst dig brænde ved en Gnist,
Men ingen Varme saa.

25. Et Ord et Ord, en Mand en Mand,
Dit Ja skal blive Ja,
Lad Sandhed blomstres i vort Land,
Og gaa en der isra.

26. See til du og forlyster dig
Med Psalmer, Sang og Digt,
Aflea for Gud yndmelig
Din Skyldighed og Pligt.

27. Den

27. Den allerliffigst Harpe Lød,
Som Dret høre fand,
Er, at man slunger Gløds Gud
En Sang i Christen Land.
28. O! gid al Verden runden om
Var med hans Lov opfyldt!
Han er det værd den Herre from,
Og han har det forskyllt.
29. En tørstig Sæl hun takker tit
Kun for en Drik med Vand;
Hvi skulle Gud da miste sit,
Som er saa god en Mand?
30. Han fand en mindre saae, end Tak
For alt sit givne Gode,
Og ingen, uden Skovens Paf
Benægte Gud sin Noes.
31. For sidste Slutning være skal,
Og det almindelig:
Gud i den høye Himmel-Sal
Skee Lov evindelig!

Det tredje Bud.

Contribu, at du helliggjør &c.

Synges som:

Paa Gud alleene Haver jeg sat min &c.

B

I. Zi

1. Vi vil begynde
 Det tredje Herrens Bnd,
 Til Kirken flynde,
 Sabbath er sat af Gud;
 Velkommen være
 Du hellig Hølle-Dag,
 Du skalt os lære
 Guds gode Velbehag,
 Og os forcere
 En Himmel-god Forsmag.

2. O Gud! vi prise
 Dig for din Naades Bord,
 At du vil spise
 Os med dit guddoms Ord!
 Vi lever ikke
 Ud af det bare Brød,
 Bor Mad og Drikke
 Af Jesu Mund udflød,
 Det er til Prikke
 Den Honning der er sød.

3. Hvad kunde gavne
 Al lækker Kost og Mad,
 Om vi skul' savne
 Det Siælen gjøre glad?
 Gud! for din Ære
 Uldryk os ch dit Ord,

Men selv ernære
 Din lille Christen Hiord,
 Alt vi maa bære
 Dit Navn med Pris paa Jord!
 Skuld' du en treste
 Os med Sabbathens Ro,
 Vi maatte brøste
 Af Møye slet i to;
 Thi Verden giver
 En andet end som Sveed,
 Og Lykken driver
 Sit Hul alt op og ned,
 Alt her en bliver
 Vor Lids Tid nogen Fred.
 Men Gud var' æret,
 Som gav os Hølle-Dag,
 Da har beskåret
 Vor Sjæl saa god en Mag!
 Nu fand vi lile
 Til Herrens Tempels Grund,
 Sid! vi maa hvile
 Fra Skam og Synds Paafund,
 Og aldrig tvivle
 Paa Herrens Guds Miffund.
 Tænken, o Synder,
 Sabbathen er bered,

Alt du paa Hynder
 Skal ikkun siæde ned,
 Og at udstrække
 Din' Been paa Senge-Straa,
 Dig der at række,
 Og Haanden ud at slaa,
 Og saasom Gieffe
 Paa Torvet ledtig gaa.

7. Du tørst en tænke,
 Sabbathen holdes nok,
 Naar du paa Bænke
 Dig legger som en Stof;
 Eller paa Love
 I Kroe at drikke Rums,
 Og siden sove
 Til Soelt Middags Lins;
 Tør du vel vove
 Mod Gud sig Skaffe Pus?

8. Din Søndags Glerning
 Bør ey deri bestaae,
 Alt du med Tærning
 Et Bræt vil veed at slaa,
 Og dig begive
 Til Dobbel eller Kort,
 Dermed fordrive
 Guds Dag unyttig bort,

Er det at blive

I Herrens Huus's Port?

9. Med sligt og andet

Misbruges Kirke-Fred,

Steer sligt i Landet

Og holdes for en Eed,

Du blir for sanden

Vor Søndag Synde-Dag,

Jeg frygter, Fanden

Vil gaae med dem i Lag,

Med een og anden

At drage Nappe-Drag.

10. End skal du vide,

Hvad Søndag har behov,

Fra Hestens Side

Du spende skal din Plov,

Og den ophænge

Bag Beggen under Skuur,

Og en forlænge

Arbeyde med dit Diur,

En beller sprænge

Det slaktes Creatur.

11. Tænk, Hest og Oxe

Har Gud til Skabermænd,

Han lar dem voxe,

At de dig tiene kand,

Du slaer og bukker
 Og vil kær dem paa Bag;
 Alt de sig bukker
 For dine Haa og Slag;
 Men see, de sukker
 Alt efter Dømmes - Dag;

12. Alt de fand vorde
 Fra dine Byrder fri,
 Og Trældom haarde,
 Du dem har lagt udi;
 Saa lad en plage
 Dit Bæst med Hug og Stod,
 Det fand en flage
 For nogen Mand sin Nød,
 Om du vilt slage
 Det flet ihjel og død.

13. Dit Folk og Svenne
 Bor og Sabbathens Røe,
 Alt de maa tienne
 Gud Hæren glad og frøe;
 Alt hvad de træller
 Ser Dage flittelig,
 Com iro Geseller,
 Det gøre de for dig,
 Men Gud udvæller
 Den syvend' Dag for sig.

14. Bog

14. Vøgt dig derfor
 Mod Piger og mod Dreng,
 Vær enfaa seere
 I din Huusholdning streng,
 Seer du at være
 Ufsien om mod en Træl,
 Tænk, Gud hans Hjerre
 Gier en Persons Forfærl:
 Men skal tilbære
 Hver sin Betalning vel.

15. Nu, kære Broder,
 Hav Gud og Kirken kær;
 Jeg dig anmoder
 For alt det saligt er;
 Vær Ordets Hører
 Enfoldelig og slet,
 Vær Ordets Gjører,
 Saa du med got Forsæt
 Altid fremfører
 Et Levnet reent og ret.

16. Opbyg Guds Rige,
 Holdt flittig Kirke Gang,
 Du skal en sige,
 At Benen er for lang;
 Hvad vilst du tvivle
 For Nensens Kærlighed?

For Havets Mille?

Gud har din Bøi bered,
Giv dig at iile,

Du kommer vel afsted,

17. Tænk paa den Kvinde,
Som drog en lang Afkrog,
Kun for at finde

Og høre Kongens Sprog;
Men her er meere

End Salomon at see,
Hvad Verdens Ære?

Hvad er dens Liggendfæ
Til at vurdere
Mod Hærens Tieneste?

18. Det var det ene,
Kong David bad af Gud,
Ham at forlene,

For han gik Verden ud,
At han med Glæde
Guds Tempel skue maa,
Og der indtræde

I Guds Forgaard at staa,
Blant dem, som gæde
Og Sangen passer paa.

19. I Guds Forgaarde
Een Dag ham bedre var,

End

End til at worde
 Blant Selskab tusind Aar;
 Hvad Land man lære
 Af Verdens Compagni?
 Skam og Banære,
 Utugt og Raseri?
 Beed Gud regiere
 Din Fodders Trín og Sti!

20. Men hvis du bliver
 Af et fortræden Sind,
 Og Guds Ord skriver
 I Glemme Bogen ind,
 Da skal dig plage
 Alt Skiendsel, Spot og Bæ,
 Og dine Dage
 En nogen Lykke skee,
 Gud selv skal slage
 Dig med Forbandelse.

21. Est du paa Landet,
 Est du paa saltén Vand,
 Du est forbandet
 I hvor du vandre Land,
 I Seng og Leye,
 I Skind, i Hold og Hund,
 Paa alle Beye,
 Hvor du gaaer ind og ud,

Hvis du mon eye

Forbandet er for Gud.

22. Men om du skulde

Udskyldning vende for,

At du tilfulde

Din Præster en forstaaer:

En Part har Snue,

Og taler vanskeligt,

Part vil paa Skæne

Sin Ord omvrie ligt,

Din Sinds Formue

Er en at fatte sligt.

23. Jeg derpaa svarer:

Du har Guds Bud paa Tal,

De nok forklarer

Hvor du dig skikke skal,

De haar jo skreven

I Catechismi Bog,

De er jo bleven

I Prent og Moders Sprog,

Var deri drevne,

Saa est du vis og klog.

24. Derfor, hvad tiener

Slig skaldede Paaskud?

At du dig meener

Udskyldet for din Gud?

Kandst du vel svære
 Dig eyer læset for
 Din Børne-Lære,
 Din Troe og Fader Bør,
 Lær dem at bære,
 Alt nok du da forstaar.

25. Nu, Dagen strider,
 Og Mørket falder paa.
 Sabbathens Tider
 Maa til en Ende gaae.
 O Gud! vi prise
 Dit Navn i Ewigbed
 For Siælens Epise,
 For Huus- og Kirke Fred!
 For Røe og Lise,
 For god Samvittighed?

Det fjerde Bud.

Du skalt hædre og ære din Fa-
 der, &c.

Siunges som:

Jeg veed et evigt Himmerig.

I. **S** Synder! veed du ej din Blygt
 Mod Mennesken at giøre?

- Rom hid, jeg vil dig lære fligt,
 Rom hid, luk op dit Dre.
2. Et du en Dotter eller Son,
 Forældre skal du lyde,
 Du bør en nægte deres Bøn,
 Men giøre hvad de byde.
3. Vær ikke blant det flemme Paf,
 Som sin' Forældre bander,
 De faaer dog een gang Skam til Tak
 For de af Verden lander.
4. Et Ravnne Pif og Orne Mad
 De skal paa sidste blive,
 I Galgen, som et Rangel-Rad
 For alle Vinde drive.
5. Det Dre, som sin Faer beleer,
 Skal Ornene udbugge,
 Til Volen bliir hans sidste Fær,
 Og Helvede hans Bugge.
6. Betænk det vel, du unge Dreng,
 Hvi vilst du trodsig være,
 Betænk, at HErrens Dom er streng
 Og alt for tung at bære.
7. Du veed vel, hvor den Sag udfalt,
 Der Absolon fortrængte
 Sin Fader, at det blev betalt,
 Der han i Træet hængte.

8. Du veed og, hvor det blev med Cham,
 Det læses jo blant andet:
 At der han blottet Faders Skam,
 Da blev hans Sæd forbandet.
9. Saa gior nu ingen Skalkes Daad;
 Og ingen Uflugt øve,
 Gior ey din Faders Dyrne vaad,
 Din Moder ey bedrøve.
10. Betænk, hvor dyrt du koster har
 Din Moder, som dig fødte,
 Den Tid hun dig til Verden bar,
 Hvor hun var sted i Møde.
11. Betænk, hvor hun for din Skyld stod
 Paa Gravens yderst' Bredde,
 Den Tid hun gik paa faldend' God,
 Og kund' sig selv ey redde.
12. Betænk, hvor mangen vaagen Nat
 Og megen stor Uimage,
 At hun for dig var med beladt,
 For hun dig vandt opdrage.
13. Kom hid, du Mand, kom hid og hør
 Hvad Nyt jeg dig tilfører,
 Du som forinden Kirkens Dør
 Gaar ind, som en Tilhører.
14. Mens du blant Kirkens Lemmer est
 Jeg dig der vide lader,

- Alt du dig skifter mod din Præst,
 Som mod din egen Fader.
 15. Om han dig en til Verden bar,
 Forstaae paa Kroppens Begne,
 Han dog din Stiel opfofret har,
 Det er langt meer at regne.
 16. Frygt Gud, og elsk din Præstemand,
 Adlyd dem, som dig lære:
 Stør ham den Ære, som du fand,
 Gud dig igien skal ære.
 17. Hans Røst, som Herrens egen Røst
 Du lyde skal og følge,
 Dit Skib skal derved segle Trost
 I største Modgangs Bølge.
 18. Vien om din Præst dig varer ad,
 Og Sandhed for dig løfte,
 Paalæg ham derfor ingen Had,
 Han gjør det for dit Beste.
 19. Betænk, han er et Sendes-Bud,
 Som endelig maa tale.
 Hørd Gud, som ham har sendet ud
 Vil byde og befale.
 20. Om den Rejsfærdig' gav et Slag
 Af et velmeent Gemytte,
 Som bests Bak ham det antag,
 Det er din egen Nytte.

21. Advarsel slaer en Been i to;
En Elfers Slag en skader;
Men Hyflers Kys er en at tro;
Thi han er den dig hader.
22. Han kysser vel med smilend' Mund,
Men Skalken er bag Dre;
Men see, det er af Hjertets Grund,
Hvad Venner dig raadfore.
23. Din Præst bu derfor ingen Meen
Og en Fortræd maa giøre,
Algt det, han er Guds Djessteen,
Og hvo vil hannem røre?
24. Det har en heller ganget vel
De gamle Præste-Hader,
Det Achab fandt og Jesabel,
Hvis Been laae strød paa Gader.
25. Propheten de forfølge lod,
Og det foruden Maade;
Men det dog ikke længe stod,
For Hunde dem opaaade.
26. Det fandt og dig gaae ligesaa;
Som Guds Mænd efterstrever,
Hvo veed, hvor Bladet vendes maa;
Du veed en, hvad du lever.
27. Det skeer og, at Forseelse
Hos Guds Mand er at finde,

Men

Men viid, han er et Menniske,
Og fød af myndig Qvinde.

28. Det meget smukker dig anstaar,
Med Kierlighedens Raabe
At du hans Mangel skulder, før
End saadant ud at raabe.

29. Kom hid, kom hid, du Undersaat,
Jeg dig og en forskoner,
Du tiene bør din Lande-Drot
Og Øvrigheds Personer.

30. Saa flygt som at det lader sig,
At Barnet slaar sin Fader,
Saa lidet og det sommer dig,
At du din' Fyrster hader.

31. Thi hvis der ikke sig undseer
Et Skalks Puds at prøve,
Og det mod Øvrigheden skeer,
Hans Dom skal ikke tøve.

32. For Magten man jo frygte maa,
Men hvis det en vil gjøre,
Han vil ved Guds Forordning staa,
Da Dommen paa sig føre.

33. En Konges Breve langes ved
Et Lovs graflig Brølen,
Oprekke tit er falden ned
Med Liv og Galt i Polen.

34. Et

34. Et Klende Tegn og usensbar
 Det skal for Dommen blive,
 Naar man Rebeller bliver var,
 Som tor mod Magten kve.
35. Men om for Synden over dig
 Et umildt Herskab sættes,
 See til, at dog beskedelig
 Din Handel fand udrettes.
36. Og tænk, din Synder har forstent
 At dig skeer saadan Plage,
 Dog bliver det dig usformeent
 For Gud din Nød at klage.
37. Men hvad du klager, bør det dig
 For Herskab dog at bede,
 Endog for dem, som vanskelig
 Og færdig er til Brede.
38. Skal nu de Døde times sligt,
 Hvad bør man da de Fromme?
 Saa lad t i Gud din Bønners Pigt
 For Kongens Velstand forrette.
39. Et lydigt Sind, en ærlig Mand,
 Og bereedvillig Hænder
 Du pligtig er hver Tid og Stund
 Din Dyrighed og Strænder.
40. Til sidste Slutning, kommer hid
 I Piger og i Dreng,

Com

- Som æder andres Brød en Tid;
 Og tager Løn og Penge.
41. Som Son sin Faders Vrend' er
 Forpligtet frem at bære,
 Saa skal jers Husbonds Gavn især
 Jer angelegen være.
42. I skal en holde jer for god
 At taale Slæb og Møye,
 Tiene skal med Haand og Fod,
 Med Munden og med Dye.
43. Vi d Haanden, at I hjælper til
 At Verket en forhales,
 Med Foden, at I løbe vil
 Did hen, der I befales.
44. Og naar en Husbond taler saa:
 Kom hid, saa skal du komme;
 Men siger han: Gik did, saa gaa,
 Og stat en som en Dumme.
45. Med Munden du og tiene maa,
 Dig bør en andet føre,
 Hvad Husbonds Rygte land angaa,
 End du igien vil høre.
46. Du tale skal hans Navn og Sag
 Hos andre til det Beste,
 Ham en bagtale paa sin Bag,
 Som Viis er hos de fleste.
47. Det

47. Det gaar, som i den hellig Lest
Er sat, og gaar i Rygte:
Mands Huusfolk er hans Siende verst,
For dem skal han sig frygte.
48. Med Dyet skal du Tienest-Dreng
Din Herres Gavn og fremme,
See til paa Ager og paa Eng,
See til i Huus og Hiemme.
49. Dit Dyr skal henvendet staa
Alt paa din Herres Hænder,
Alt hvad hans Fingre peget paa,
Dit hen du Berket vender.
50. Guds sierde Bud jeg nu da maa
Din sidste Haand paalægge;
Om Træl og Fri vi slutte saa:
O Gud velsigne begge!
-

Det femte Bud.

Du skalt ikke sla ihjel.

Under sin egen Melodie.

- I. Gang an, vi vil med Herrens Naade
Det femte Bud betraakte vel;
Hvorledes, og paa hvad slags Naade
En Mand sin Broder slaar ihjel?
Naar

Naar man skal tale ret af Brunden,
Da skeer et Mord paa tre Maneer,
Endeel med haand, endeel med munden,
Endeel og udi Hjertet skeer.

2. Belangende det Mord med Haanden,
Da, vee dig Mand! o vee! o vee!
Vee dig, som slaar ihjel en anden!
Vee dig du svage Mordere!

Kandst du din Brede's Tørst en slukke
Med andet, end uskyldigt Blod?
Hvem hidser dig til saadant Grykke?
Det gjør den Mand, der ey er god.

3. I det du fælder ned din Næste,
Da fælder du Guds Temmel ned,
Ja bryder da det Huus og Fæste,
Guds egen Hænder har bered;
Den Synd du aldrig fandt undskylder,
Med mindre Verge vendes for,
Det bliver lig til Lamechs Bylde,
Og et fortærend' Hjerte-Saar.

4. Maa ske, du meener, Gud skal glemme
Med Tiden hen sit Nederlag;
Men Abels Blod har Maal og Stærke,
Det skriger end den Dag i Dag,
Og du forbandes Cains Næve,
Og Lamechs Skyld hukommens end;
Thi

Thi Gud skal vist alt Blod udfræve
 Af de baa dnakked Mordermænd.

5. Guds Lov vil og alvorlig have,
 At der skal øses Blod for Blod,
 Det er udtrykte Guds Boastove:
 En Haand for Haand en fod for fod;
 Et Liv man for et Liv skal sætte,
 Og det foruden al Forfælt,
 Hvorefter hver sig har at reite,
 Og saa sin Sag betænke vel.

6. Og skul' end vere sliu Straf ophøre
 Fra dig, da see, dit Hjerter skal
 Dig selv for Gud landflygtig giøre
 Paa høien Bierg og dyben Dal;
 Dig ingen Sted skal blive stikker
 Alt for en ond Samvittighed,
 Men alle Bodlers Baand og Strikker
 Skal slunes staae for dig bereed.

7. Dit Hjerter pikke skal og bære
 For all rimindste Hane Gal,
 Du skal utryk din Lids. Tid soëve,
 At Verden for dig trang og smal,
 En Lærtes Sang skal for dig høres,
 Og agtes som et Lale. Strig,
 Det mindste Blod paa Buxten røres,
 Som væbnet Mand skal staa for dig.

8. End

8. End vil det dermed ikke blive,
 Med hvad din' Fodre haver givet;
 Det skal dig Gud paa Reaning skrive,
 Du skal undgaae lidet og stort,
 At a t det Blod fra Abels Dage
 Og indtil denne Tid udest,
 Det leages skal paa dig at drage,
 Ach! det vil afgaa uden Lyst.
9. Løn at bedre var, din Haand var skaaren
 Og hugget af i tykkest Riid,
 At du varst uden Arme baaren,
 Og uden Haand og Fingre fod,
 End at du for din tunge Næve
 I Siæle-Fare vorder sted,
 Derfor see til, mens du mon leve,
 At du med hver Mand holder Fred.
10. Dog hermed skal formeent en vorde
 En Øvrighedens Myndighed,
 At Skaffer og at Halser haarde
 For Mættens Sværd maa bukke ned;
 Et saadant Drab det er retfærdig:
 Thi Skalle bør en Ende faa,
 Da en Misdæder er jo værdig
 Sin Straf for Synden ud at faa:
11. Saa skal derhos og vel betragtes
 Et Drab, som usolvarend' skeer,
 Det

- Det for et Baade-Verk eragtes,
 Og en et Mords Uldtydning seer;
 Hvis Bane-Manden efterstræves,
 Da gives ham saa vidt Fordrag,
 Til Sagen med sin Prov indkræves
 For høylke Riet og Kongens Dag.
12. Ja Skriften selv den Sag undskylder,
 Gud lod ham falde for hans Haand,
 At om den Dødes Slegt opfylder
 Sin Hiertet med hevngjerrig Mand,
 Da havde Gud indstiftet ladet
 Frel-Stæder, som et træng Tilhold,
 Hvor Draberen fand ubestridet
 Flye bort for Heren og Overvold.
13. Belangende det Drab med Manden,
 Det over du, o syndig Mand!
 Naar du est artet saasom Hunden,
 At gis mod hvis dig mere fand:
 Jeg meener een vanartig Læbe,
 Riv, Klammer og Fiendsagtig Ord,
 Du dermed fand din Næste dræbe,
 Det er for Gud et fiendligt Mord.
14. Gud vil, at hvert et Ord skal hernes,
 Som af en Skjends Mund er udraft
 At om din Broder af dig nævnes:
 Du Raka, Daare, du Phaantast;
 Da

Da skal man lade dig fremfalde
 For Raadet og den høyste Dom,
 Og da vil den Afgiæt udfalde:
 Hen, hen til Polen hejd og grom.

15. Derfor, saa reimt du en bortkaster
 O Menneske! din Forlighed,
 At du dig paa din Ben forhaster,
 Og farer rasende affted;
 Ho's en dit hadske Sind omvendes,
 Da bliver det ulønnet en,
 Naar Sielen ul af Kroppen sendes,
 Da gaar hun en bedrøvet Ben.

16. Du skal din Broder ont en bede,
 En onske ham i Satans Bold,
 Og en med Skjends-Ord være rede,
 En falde ham et Drog og Froid:
 Gier den nem got, som dig mon hade,
 Velsigne dem der bander dig,
 Hans Bonden fand dig intet skæbe,
 Der Stund du lever fredelig.

17. Langt trygger er illet at lide,
 End andre den at føre paa,
 Sagtmodig' skal din Jord besidde,
 Men Stolte skal med Hast forgaa:
 Den Mand er stærker, som betvinger
 Og vinde land sit eget Sind,

End

End den der over Muren springer
Og tager heele Stæder ind.

18. Det tredje Mord, som fand bedrives,
Det er, naar Brede gives Rom,
Det er den Synd, som skal opskrives,
Og sættes ind for Herrens Dom;
Den stiger dig en op af Maven,
Den groer en uden paa din Hud,
Men den er ind i Hiertet gravet,
Og ud af Hiertet gaar den ud.

19. Naar du har nævnt den onde Brede,
Da har du alle Laster nævnt;
Hvo fand alt hend. & Verck oplede?
Hun gjør nævnt det for var jævnt.
Hvad Herren vrøder, danner, skaber,
Baaskaber hun den Dævels Kunst,
Hun gjør, at Folk ved hende taber
Hos Gud al Yndest, Hæd og Gunst.

20. Hun sætter Myrker udi Panden,
Hun vrøier Munden frem og frem,
Hun gier, at du seer ud som Faa'en,
Hun øser Munden fuld af Skom.
Din Ønen hun saa vidt udspiler,
Som der en Dævel stod i hver,
At der op til dit Ansigt uiler
Alt Blod, som varmt i Livet er.

21. Hun gjør, at Kind og Næse blacner
 Hun sammenbider Lippen tætt,
 Hun gier, at mangel ofte daaner
 Og falder, som han var besætt:
 Hun begge Næver sammenknytter,
 Og stæder med en forbistret Tand,
 Hun gjør, at du dig selv bespytter
 Som en forstyrred, galen Mand.
22. Derfor, I som af Slagsmaal praler
 Som gaar og vuffer med en Pyn
 Hvor lief I skönt jers Konst afmaler,
 Saa har dog Satan den begyndt;
 Skye derfor nogen ud at maane
 For Haanden udi Kamp at gaar,
 Det er kun een hoffærdig Bane,
 Hvo veed, hvem Lodden falder paa
23. Der staar, at hvo sin Broder hader
 For Gud han en Manddraber er,
 Hvor kand den elste Gud sin Fader,
 Den som ey har sin Broder kjær;
 Kand den ey elsket af dig være,
 Der dig for Døet daglig staaer,
 Hvad Hiertelaug kand du da bære
 Til Gud, den du ey skue faaer?
24. Du skalt ey for en ringe Brøde
 Dig hevne selv paa nogen Ven,

Lad Had og Alvind leages øde,
 Og sendes bort til Dievelen;
 Hun kommen er fra Satans Rige,
 Did hen igien hun skilles maa,
 Al Odel skal til Odel vige,
 At Satan kand sit eget faae.

25. Ja, hvis det mueligt kunde være,
 Bør dig med hver Mand holde Fred,
 O salig de Fredsomme' ere,
 De kaldes H Errens egen Sæd;
 Ja før du seud' mod Freden stride,
 Då hvis at een dig byde vil
 Et Dre Slag paa høyre Side,
 Vend hamnem og den Venstre til.

26. Men dersom du med Brede trinmer,
 Naer Soel gaaer ned udi sin Eng,
 Du varst ey værd, at Soelen skinner
 Om Morgenens oppaa din Eng;
 Du vilst til andre Brede bære,
 Og andre gjør dig samme Slud,
 I skal indbyrdes jer fortære;
 Thi Harm skal Hiertet slaas i Slud.

27. Evert om, naar solskane vel serdrag
 Og Brødre boer i endrægdelia,
 Det er en Tind, som vel behædes,
 Og glæder Gud i Himmrig;

Guds Engler ønske selver Lykke,
 Naar Folk paa Jorden veer i Fred,
 Det er det skønne Gylde-Stykke,
 At Christi Brud staffles med.
 28. Bort, bort derfor du rasend' Bred,
 Bort Had og Alvind Galde-fuld!
 Bort, bort med al din Ild og Hede,
 Gud slaa al Satans Magt omkuld!
 At vi vor fattig Ven og Næste
 Kænde elske som os selver vel!
 Og faa den Tid os end kende reste,
 At leve glad til Liv og Siæl!

Det flette Bud.

Du skalt ikke bedrive Hoer.

Siunges som:

Hiertelig mig nu længes, 2c.

I. Om Horerie at tale
 Befaler flette Bud;
 Den Synd har længer Hale
 End vel kende siges ud:
 Den øves en alleene
 Paa to og tre slags Vis,
 Mener i mange Greene
 Som tykkest Klunger Vis.

2. V

2. Part legger sig hos Skøger,
Og bruger dem i Fleng,
Part andres Koner søger,
Og smitter Ugte-Seng,
En Parti sig besover
Med næste Slægtninge,
Part gjør det, som er grover,
Og blander sig med Fæ.
3. En Part med unge Enker
Bedriver sin Uflugt,
Part ere Jomfru-Krenker,
Tær den forbudne Frugt:
Part med hoeragtig Miner
Foi brækker Rydskheds Kar;
Det var de skionne Vinjer,
Alt Dalila hun bar.
4. Endeel sig og bemænger
I Sodomiters Skam,
De paa sin Kramboe hænger
En ret forbandet Kram;
Endeel og vel befugter
Sit eget syndigt Riød,
O hvilke Satans Frugter!
O Bee! o Skam! o Nød!
5. Jeg mig nu først henvender
Til dig, du kaade Dreng,

Hvis God saa flittig render
 Til Horens Huus og Seng,
 Hvad har du der at gøre?
 Er det din rette Bø?
 Du skalt det see og høre,
 Det gaar ustraffet en.

6. Der gives digt Skrifter
 Exempler nok derpaa,
 Af gammeldags Betrifter,
 Man kand det nok forstaa;
 Det lønned David ilde,
 Som sov hos fremmed Biv,
 Hvor mange maatte spille
 For samme Synd sit Liv?
7. Saa mig, hvad var Aarsage
 O Samson! til din Død?
 At du lodst dig hendrage
 Til Horens bløde Skød;
 Du rojed lidt af Risbet,
 Der Dalila dig bant,
 Din' Dyne gik i Løbet,
 Og Styrtten slet forsvant.
8. Hun, som din' Kinder klapper,
 Hun flytter og dit Haar,
 Den Bijn Fru Venus tapper,
 Vel blankt i Glasset staar;

Den dog derefter giver
 En dødelig Forgift;
 Ach! ach! hvor mange bliver
 Forgjort ved sliq Bedrøft.

9. See, Gibra den stolte
 Hvi blev den ødelagt?
 Den Skisge det forvolte,
 Den de voldtog med Magt.
 End havde Troja standen,
 Harry Helena vært,
 Da slog en Helt den anden
 Til Jorden uforfæert.

10. Den første Verdens Dage
 Forgik i Flodens Lud,
 Der hver Mand vilde tage
 En Hore til sin Brud;
 Saa slakte Gud de Brande,
 Sig selv en slakte vil,
 Saa har den glatte Pande
 Vølt mangt et blodigt Spil.

11. Hornu, du unge Daare,
 Hvad bilder du dig ind?
 Hvi elsker du saa saare
 Det røde Rosens kind?
 Hvad ere Læber bløde?
 Hvad velgestaltet Form?

Det er jo kun en Køde
 For Jordens frybend' Orm.

12. Naar du din Fod vil dreje
 Til Horens Huus at gaa,
 Da gaar du paa de Beye,
 Der skær til Dødsens Braa:
 De hvide Marmor Støtter,
 Hvor paa du støder an,
 For deres Skyld du sløtter
 Til Polens brede Plan.

13. Du skal der ikke høre
 Musik og Jomfru Sang,
 Der andet er at gjøre,
 End gaa Spadsere Gang;
 Udgangen paa din Gløde
 Da bliver Jid og Beeg,
 For seent skal du begræde
 Belystens kaade Leeg.

14. Da bliver forsk' forbandet
 Den Dag, den Tid og Stund,
 Du dig med Skjøgen blandet,
 Og kysste hendes Mund;
 Du til Rankon da vilde
 Al Verden byde fal,
 Det bliver da for slide,
 Det du vel finde skal.

15. Der

15. Dernæst du lille Pige,
 Som smukt af Stabning est,
 Det bør mig og at sige
 Hvad dig beqvemmer best:
 Det er af Gud en Gave
 At være danned vel,
 Naar du derhos fand have
 En kyndst og tugtig Stæl.
16. Har Gud dig vildet pryde
 Med Deylighed paa Kind,
 Da bør dig frem at byde
 En Deylighed i Sind,
 Da fand man om dig sige,
 Og det med god Beskeed:
 See, see, der gaaer en Pige
 Med dobbel Deylighed!
17. Det er vel smukt at bære
 Et Flette Baand af Guld,
 Men smykker skal den være,
 Der lever Dyde fuld.
 Hvis det dig en befolder,
 Da maa du sikker troe,
 At alle Mand dig kalder
 En Guld-bordyret Soe.
18. Det Legem Gud dig skienker;
 Et Herrens Tempel er;

Men hvo Guds Tempel frænker,
 Den straffer Gud i sær;
 Det lader Piger ilde,
 Alt gaae for tit i Dank,
 De fand derved forspilde
 Jomfruers Ære-Krank.

19. Du burde dog betænke,
 Alt Æren er den Ting,
 Man ey saa læt maa frænke,
 Og lade staa paa Spring;
 Naar hun engang bortløber,
 Og sælges fra dig vek,
 Du den igien ey kiober
 For Eroesi Penge-Sæk.

20. Der staar, om man vil agte,
 En Lov i Mose Bog:
 Hvad Kar man ey tiltagte,
 Og skod foruden Laag,
 Det skulde Folket domme
 Ureen og fuldt af Skam:
 Hor nu, hvad dig mon somme,
 Som fører aaben Kram.

21. Vil man nu ret betragte
 Det samme Skriftens Sprog;
 Da bør enhver dig agte
 For et ureenligt Drog,

Ureen

Ureen og uden Tre,
 Ureen evindelig,
 Ureen din Krop skal være,
 Til du omvender dig.

22. Derfor, hvils du befinder
 Dig skyldig for din Gud,
 See til, din' Taarer rinder
 Med Hjertens Anger ud:
 Lad dig bedrøved senke
 For Jesu Fodder ned,
 Gud skal dig vel betænke
 Til al Barmhiertighed.

23. Est du ureen befunden,
 Som en fordærved Sæf,
 See! Jesu Blod er runden,
 Der toer din Smitte væf,
 Naar du ved Troen søger
 Til hannem hiertelig,
 Du skalt med alle Skøger
 Indgaa i Himmerig.

24. Du ægte-gifte Qvinde,
 Hør mig et Ord og to,
 Du som dig lader finde
 En mod din Husbond tro;
 Hvad har du at bestille
 I løse Folkes Huus?

Din Synd dig vist skal skille
Fra Guds Ansigtets Lys.

25. Du Egteskab vil have
Kun til et Synde Skul,
Og vil begierlig gnave
Udfremmed Brød og Suul;
Den staalne Mad vel smager
For Munden ofte Jød,
Men mange derved tager
Med Spot sin egen Død.

26. Man kand ved Konst vel temme
En Hund, at blive troe,
Alt han skal holdes hiemme,
Og ey til andre snoe;
Men Dvinde du! foragter
Din Herres Kiærlighed,
Du est som den der fragter
Sit Skib til ufri Sted.

27. Men hvor dit Skib end vanker,
Og bruger sin Seylsatz,
Det paa de blinde Banker
Dog engang gaar i Ruak;
Og senker ned til Grunden
Med Guds og Brag og alt,
Og alderig meere funden;
Saa blir din Synd betalt.

28. Din

28. Din' Børn og Skat undgielde
 Din Synds Utugtighed,
 De skal sit Hoved heide
 For det af dig er skeed,
 Dem skal af onde Tunger
 For din Skyld skee Fortræd;
 At kaldes Hore-Unger,
 Og en ulovlig Sæd.
29. Guds Lov vil og forbyde,
 At ingen Hore-Sæd
 Skal noget Embed nyde,
 End en i tiend' Led,
 Og aldrig'ud at komme
 For Herren Gud at staa
 Udi hans Herliedomme,
 Dertil at passe paa.
30. Dertæst du Mands Persone,
 Som i Huusholdning boer,
 Og gaar til andres Kone,
 Din Synd er lige stor;
 Du bor en meer undskyldes
 End som et Nønde Kion:
 Naar Syndens Skiepoe indes,
 Saa faaer du vel din Løn.
31. Du handler med din Fint,
 Som Fanden med sin Sæd,

- Om Matten han sin Klinte
 I Jorden kasted ned;
 Der andre Folk de sove,
 Da gik han hen at saae,
 Dog torde han en vove
 Den Gierning ved at staae,
 32. Du og med Ganden kaster
 Din Sæd i fremmed Jord,
 Og siden versfra haster,
 Naar Gierningen er giord:
 Du saar det du en drifter
 For Skam skyld hofte ind,
 See, hvor dig Satan frister,
 Da har forgjort dit Sind!
 33. Du tilmed og en tøver
 Til Dagen bruder frem,
 Fordi det Verk du over
 Er Mattens Handel slem;
 Du ligner ret en Ugle,
 Hun hader Sol og Dag,
 Hv skulde saadan Gual
 Boe under smukke Tag?
 34. Bee være deres Fodder,
 Til andres Qvinder gaar!
 Bee dig! du gaar paa Gløder,
 Dit Liv i Fare staar;

Om Manden i det samme
 Dig sandt, og du blev fældt,
 Da læge du til stor Skamme
 Jegget Blod omvældt.

35. Saa lad enhver Mand nyde
 Sin Hustru selv i Ro,
 Du skal det Baand ey bryde,
 Der gjort er mellem to,
 To kand i Seng og Sæde
 Forliges altid vel,
 Men kommer her den Trede
 Da gøres stor Ufkiel.

36. Durveedst vel om den Slange,
 Der krøb i Paradis,
 Den gjorde fraaget Gange
 Blant Greener, Bark og Rils;
 Men see, den var Marsagen.
 Hvorfor at Adam faldt,
 Og Eva blev bedrogen
 Af samme Orms Gestalt.

37. Brug Slangens Kraager ikke,
 O syndig Menneske;
 Hvorfor vilt du dig stifte
 Imellem Bark og Træ?
 Hvis du, som sneedig Slange
 Vil krybe mellem to,

Strax er der een for mange,
Tre Land en sammen boe.

38. For Resten og forbydes
Uhoflig Snak og Sklem;
Al Tugt Land snart nedbrundes,
Naar sligt blir nævnt og giemt,
Og alle gode Sæder
Forderves saa derved,
Naar man Unadommen stæder
Sin Munds Fripostighed.

39. Du skal og en omvende
Med Dyet hid og did,
Og dig til hver henvende,
Som er om Hoved hvid;
En Ting man snart bestuer,
Men Dyet er en Skalk;
De hvide Lokke-Duer
Har daaret mangen Falk.

40. Thi naar du kun en Kvinde
Med Dyet har beseed,
Og du faar Hu og Sinde
Til hendes Kiærlighed,
Det er for Gud at agte
Eaasom et Horeri,
Slig Tanker, Tragt og Tagte
Gaar en Guds Døm forbi.

41. Enhver i Tugt og Ære
 Bevare skal sit Kar,
 Hvi skal en anden være
 Det mægtig, som du har?
 Dereene satig prises,
 Og loves Gud at see;
 Til Dievels lad dem vises,
 Som er' besmittede.
42. Og naar de ud har horet,
 Da skal de først forstaa,
 At Helsen er forloret,
 Og siden nødes gaa
 Med Soot-befængte Lemmer,
 Og en forvisnet Hud,
 Og det, som end er stemmer,
 Er Verdens Stumpelskud.
43. Bevare Gud os alle
 Fra saadant Rykteri!
 Og om der nogen ralle
 Hen paa lødagtig Sti,
 Paarette B. y tem vise,
 O H. E. re, naadelig;
 Saa ville vi dig prise
 Her og i Himmerig!

Det syvende Bud.
Du skal ikke sticsele.

Singes som:

Beader om med Poenitentie.

1. Du vilst med Gud begynde
Til at fore Fan - Buis ud,
Paa hvad Maader Folket synde
Mod det syvend' H. Erens Bud:
Tyveri, det Gud os naade!
Drives her i mange Maade.
2. Part formedest Fingre lange
Bliver Tyver offentlig,
Naar de bruger Natte - Gange,
Og i Morket sniger sig
Ind i Folkets Huus at snage;
Hvad de finder, der at tage.
3. Skamme dig for saadan Mæring;
Skamme dig, du leede Tyv!
Ravnene skal til Foræring
Nyde vist dit unge Liv,
Naar du med en scellsom Mine
Med en Biecke skulle grine.
4. Stig, hos hvem gik du til Lære?
Hvor har du den Buisdom naad?

At de stærke Laas mon være
 For dig, som en Spindel-Traad?
 Hvor af haver du den Styrke?
 Hvil seer du saa vel i Mørke?

5. Hør! jeg vil din Mæster nævne,
 Det er Satan visselig,
 Satan gav dig Magt og Evne,
 Satan lystte selv for dig,
 Satan var i dine Fødder,
 Satan i din' Hjerterodder.

6. Du skal for dit Mæster Stykke
 Og dit kunstig Hænders Verk
 Faa en Favn udaf en Lykke,
 Der er baade tynk og stærk,
 Og hvad andet kands du vente?
 Du skal faae det du fortiente.

7. Vee dig, du som vil berøve!
 Du berøves skal igien,
 Man mod dig det Puds skal øve,
 Som du øved mod din Ven;
 Thi naar du dit Rov begiver,
 Til et Rov du selv da bliver.

8. Haver du fra andre rapped
 Gods og Midler, Sølv og Guld,
 Nu blir dig af andre snappet
 Liv og Levnet Sorge-fuld.

Efter

Efter Drikke kommer Torste;
Som man saae, saa skal man hofte.

9. Da vil dig fuldkommenet worde
Det som blev om Petro spaaet:

Du din' Klæder selv omgiorde
Den Tid du varst ung og faad;

Da gikst du hvor dig behagde,
Ingen Mand dig Frygt indjagde;

10. Men nu du til Aar og Dage
Er fuldkommenen voren ovr

Da skal man din' Hænder tage,
Dem bagbinde ved din Krop,

Og dig til den Sted henrive,
Hvor du nødig ville blive.

11. Overmeere Folk og synder
Mod det lyvend Guds Befal,
Naar forfaltes Maal og Tynder
Udi Handel, Kiøb og Sal;
Stund om vorder Alnen forter,
Stund om der paa Bægten skorter.

12. Saa skeer det og undertiden,
Alt man med et frit Forsæt
Lader Egha giøre liden,
Og en Skæppe alt for let.
Hva med saadant sig vil nære,
Han for Gud en Tyv skal være.

13. Vel

13. Vel maa Samleren sig glæde
 Af sin Uretfærdighed,
 Men hans Søn skal dog en æde,
 Eller deraf vorde feed;
 Lad ham vloye, hakke, harve,
 Fremmed skal hans Bøst dog arve.
14. Thi, hvad man med Synden samle,
 Det med Sorgen skal forgaa,
 Skinders Penge blir en gamle,
 Fredie Urv de neppenaa,
 Det er idel Orne-Binger,
 Som i Veyr og Vind bortsvinger.
15. To slags Maal og to slags Skiepper
 Er en Bederslyalighed,
 Man bær dermed Væd og Kiepper
 Ilden at optænde med,
 Som i Polen stedse brænder
 Til en Straf for falske Hænder.
16. Herren vil ham selver domme,
 Som sin Broder gjør Uret,
 Da sig siden vil berømme,
 Alt han hannem trække net;
 Synden en fuldkommen drives,
 Forend den med Noes beskriues.
17. End bør og udi al Sanden
 Tyveri dem legges til,

- Som udborger hos en anden,
 Og det ey bare vil,
 De som saadant giore vilde,
 Skal hos hver Mand hore ilde.
18. For en Tyskandst du dig vare,
 Naar din' Loase lukkes til,
 Men dit Gods flaaer meer i Fare,
 Naar du demnem borge vil,
 Som dia agter at bedrage,
 Hver sig derfor vare tage.
19. Man fand have Tok at vente
 For Almis, som gives ud,
 Det er sat hos Gud paa Rente,
 Men en Skalk udi sin Hud,
 Hvad for Gavn ter du vel meene
 Udaf hannem at fortiene?
20. For det fierde, da bedrives
 Tyverie paa den Maneer,
 Naar et Ll for K opskrives,
 Og forkortet Meaning skeer:
 Eller naar der regnes meere
 End man lader udbere.
21. Eller, naar man paa Practifker
 Kiøber ind forlegen Gods,
 Og det bid og did omstifker,
 At udpranges med en Noes,

Giver det et Navn at løbe,
 At man ham det skal afkøbe.

22. Falske Renfer, Kroege-Lover,
 Swig og Underfundighed,
 At din Broders Brug derover
 Bliver spildt og lægges ned,
 Det og hvad man meer land kalle,
 Det er Tyveri med alle.

23. Men nu maatte nogen tale:
 Gud er jo trofast og huld,
 Hvorfor lod han da befale,
 At Egyptens Sølv og Guld,
 Som hans Folk til Raans fik tage,
 Det en Skaff's Skuld' tilbage?

24. Burde Guds Folk sligt at gjøre
 Med en andens Gods og Laan,
 Og en derfor ilde høre,
 Fik en heller Spot og Haan?
 Da maa jeg og andre prøve
 Om den samme Konst at øve?

25. Hør! jeg vil dig derpaa svare:
 Gior Forskiel paa Gud og dig,
 Gud gav Budet, tag det vare,
 Det er sat for dig og mig;
 Alles Midler Gud tilhører,
 Hvad han vil, han dermed gjør.

26. Til-

26. Tilmed er det gamle Baner;
 Skalke bør en Skalke Løn,
 De Ægypter var Tyranner,
 Som paalagde Jacobs Rion
 Saadan Slæb og saadan Byrde,
 At de Guds Folk snart maart' myrde.
27. Dog fik Guds Folk til Betaling
 For sit Slæb en ringest Hvit
 Deraf kom den Guds Befaling,
 For hans Folk skul' miste sit,
 For skul' de sig selv med alle
 Af det laante Guds betale.
28. Hermed kandsi du en besmykke,
 Syndig Menneſk, dit Bedrag;
 Andet er et Skalke-Strykke,
 Andet er en ærlig Sag,
 Hvad vil du dig la bemøje,
 Med en fremmed Kalv at plove?
29. Alle Tienest-Folk og Dreng,
 Som forsømmer Husbonds Gavn,
 Vil dog kræve Løn og Benge,
 Og vil være stor af Navn,
 Man fand dem med Skiel og Rette
 Blant de store Tyve sette.
30. Ofte bær en Husbond Pungen,
 Pengene har Drengen vek,

Hus,

- Husbond er med Armod tvungen,
 Tieneren gaar stolt og frik,
 Spanker om med Fodder stive,
 Da vil strax en Junker blive.
31. Det er de forkeerte Dage,
 Op og ned er alting snod,
 Træller tages op at age,
 Herrerne maa gaa til God;
 Doa skal denne falske Lykke
 Bryde deres Hals i Stykke.
32. Kommer hid I lade Kroppe,
 Kom du Ledslaggænger og,
 Jeg maa jer i Sækken stoppe
 Blant den store Tyve Flok,
 I borstjæle I Errens Dage,
 Som en kaldes kand tilbage.
3. I den Sted du burde fare
 Hid og did om Brød at faa,
 See, da tar du Sovnen vare,
 Vil og en af Sengen staa,
 Førend Sol i Middags Linner
 Siennem hvertet Bindu skinner.
4. Du vilst endnu lidet flomme,
 Du vil faae dig end en Blund,
 Sattigdom skal vas dig flomme
 Inden saare stakket Stund,

Sulten Tarm og krumpen Mave
 Skal du til Forleening have.

35. Hvo der Arbejd en vil giøre,
 Han en heller æde maa,
 Man skal ham ad Døren fiøre,
 Naar han vil at tigge gaae,
 Lade saa hans dovnne Arme
 Ligge hos hans hungrig Tarme.

36. Er det saa, du ville give
 Almis til en dovn Hund,
 Det er, som du skulle rive
 Brødet bort fra Barnets Mund,
 Og det hen for Hunden kaste,
 Hvilket er vel værd at laste.

37. Som det Band, der skaar i stille,
 Giver gierne raaden Stank,
 Saa skal den, der intet ville
 Giøre noget, blive krank,
 Skiorbug, Gummisot og deslige
 Skal en fra hans Legem vige.

38. Derfor, du sem staalet haver,
 Sticæl herefter intet meer,
 Bedre er det, at du graver
 Til du blir til Støv og Leer,
 End at du paa Betlers Maade
 Trengse skal til hver Mands Maade.

39. Til

39. Til Beslutning, kom du Dranler,
 Kom du Graadser lig-saa,
 Alt hvets Guds du sammensanker
 Maa dig giennem Halsen gaa,
 Du forsvælger det du haver,
 Staa'er dermed Herrens Gaver.
40. Du med den uhulde Tiener
 Sætter bort din Herres Guds,
 Og dig sikkerlig formeener
 Dermed at indlegge Noos,
 At du fandst de store Væle
 Frem for nogen anden svælle.
41. Intet graadigt Bæst paa Jorden
 Er saa slem, som Graadsets Belg,
 Den med Skiel er lignet worden
 Bed det store Havsens Svælg,
 Som opsluger og fortærer
 Alt hvad Brag som forebærer.
42. Naar du nu har tommed Kruffen,
 Og har spillet Bankerot,
 Naar din Helse bort er drucken,
 Og din Pung faar Solindesot,
 Hvad vilt du dig foretage?
 Hvor vilt du din Sag anslage?
43. Da vil vist den lange Fælde
 Efter Juul indfalde brat,

Hunger, Kummer dig antaste,
 Suk og Harm Dag og Nat,
 Røde Øyen, Kiølbend' Hænder,
 Røstend' Hoved, smme Tænder.

44. Siden gaar du om og tigger,
 Stiøler saa Almissen vef
 Fra Huus-arme-Folk, som ligger
 Sengen-fast og lider Bræk,
 Hvor vilt du den Synd forsvare?
 Hvor vilt du den Skam forklare?
 45. Bort derfor, I Drukken-Bolter!
 Bort urigtig Maal og Bægt!
 Bort I lade Doven-Skolter,
 Bort I slemme Tyve-Slægt!
 Gud omvænde alle Slemme!
 Alle Fromme du forfremme!

Det ottende Bud.

Du skal ikke sige falsk Vidnesbyrd.

Synges som:

Mig tykkes, at Verden er underlig.

1. Det ottend' Ord paa Sinai,
 Bor H. Erre mann' befale,
 Forbluder al Bagvaskeri
 Og Gladders Eftertale,

Samt

Samt alle falske Bidnesbyrd,
 Alt du dem en maa bære,
 Hvorved din Broder bliver myrd
 Paa Rygte, Navn og Ære.

2. Sex Stykker vederstøggelig
 Opregnes der at være,
 Det ihvænd' er og visselig
 En Skændsel for vor Hære;
 Og der iblant beregnes ret
 Den falske Bidnes Tunge,
 Som dristig Løgn med fri Forsæt
 Udøser af sin Tunge.

3. Om saadan Bidne taler Gud
 I gamle Testamente :
 Om nogen anden legger ud,
 Og bannem overskiente,
 Da skal den Sag for Guderne
 Med al Omstand indføres,
 Alt de den Handel overseer,
 Og Sandhed fand udhøres.

4. Befindes da, at samme Prov
 Har sig med Løgn befragted,
 Da skal ham ske den Dom og Lov,
 Som han sin Broder agted,
 Og falde saa udi den Grav,

Han til en anden ælted; (*)
 Thi Svinet i sit eget Drav
 Bor liage først omvælted.

5. Den Steen, som man vil løfte op
 En anden med at skade,
 Den ramme skal hans egen Top;
 Ham seio til ingen Baade:
 Hvoder Ulykken elsker mest,
 Han blir Ulykkens Sabel,
 Og Goliath afvugges best
 Alt med sin egen Sabel.
6. Gud har den verdst g Dyrighed
 Og strengelig arvaret,
 At den, der svær en falsker E. d,
 Han skal en worde sparet;
 Han siger saa: dit Dye ham
 Skal ingen lunde skone,
 Du skal ham være vied og gram,
 Og ey hans Synd forlone.
7. Men dersom saaden slipper frt
 For verdst g Ret og Dommer,
 Han skal dog ey gaa Ram forbi,
 Naar Gud i Skyn kommer,
 Som domme skal retfærdelig

Det

(*) Laved.

- Den eene med den anden,
 Da fald den, som gaar om med Svig,
 Leveres hen til Fanden.
8. Et falster Vidue, siger Gud,
 Skal en ustraffet blive,
 Man skal isra Guds Ansigt ud
 En dristig Løgner drive,
 Ja fra Guds Riges Himmel-Port
 Skal alle Hunde stødes
 Udi det Mørk, som heel er sort,
 At sankes, samles, mødes.
9. Derneft, vogt dig, o Menneske,
 Lad hver vær' ubagtaled;
 Bagvasker og Bagtalere
 Ved Slangen er asmaled;
 Thi see, de stikker med sin' Ord,
 Som Slangen med sin Hale,
 B: driver tit saa stort et Mord,
 Som Skam er af at tale.
10. Saa lumsk og slem er ingen Hund;
 Saa bidst er ingen Biske, (*)
 Som den, der med løgnagtig Mund
 Sin Næstes Navn vil kiffe;
 Han er en Hund af argest Foran,
 En Ræv med Fodder tvende,

(*) Tispe.

Han er den allergæstgæst Orm
 Sig fand paa Jorden vende.

11. Man for en Hund sig vogte fand,
 Men en for Klaffers Munde,
 Vel fældes nogle tusind Mand
 Ved Krig og gaar til Grunde,
 Men ved det stemme Sladders Paf
 Medfældes ti gang flere.

O! det er baade Synd og Uf!
 Skal A gt ulønt passere.

12. Spør du med David: see, hvad fand
 Ond Tunges Ild udrette?
 Ach! hun gjør mellem Mand og Mand
 Saa megen Svind og Trætte:
 Den er et draaget Sværd og Uad,
 Hun er den Skarpes Piler,
 Hun er en Basiliskes Braad,
 Som indtil Hjertet iler.

13. Hun er et Lem foruden Been
 Og slaaer dog Been i Stykker,
 Er blod som Rød, og haard som Steen,
 Odfyldt med all' Uhykker;
 Hun er et lidet rørligt Noor,
 Som store Skib omdriver,
 Og hid og d d saa længe snoor,
 Til Skibet knuset bliver.

14. En Tyv er ond og svige fuld,
 En Løgner er langt værre,
 Den eens stæler Solv og Guld,
 Den anden stæler din Ære;
 Men hvad er Guld og Penge-Sæk
 Mod Æren at skattere?
 Naar Navn og Rygte det er vel,
 Hvad duer du da mere?
15. See Mandens Ære, Mandens Liv,
 I Guds Ord kaldes lige;
 Thi faa du Skam, du Ære-Tyv,
 Som Rygtet bort vil snige;
 Hvem skal blant flige Creatur
 I Selskab torde leve?
 Langt bedre var, blant grumme Diur
 I vilden Drk at sveve!
16. Ja trygger var, at kunde boe
 Blant giftig Skorpioner,
 End til at sætte Lind og Troe
 Paa saadanne Personer.
 O! at det mueligt være fandt,
 Man kunde have Binge,
 At man sig kunde langt af Land
 Fra sit Parti bortsvinge!
17. Og om Naturen Evne gav,
 At flyve, som en Due,

Man kunde fly til yderst Hav
 Og Jordens længste Tue!
 Thi det var Davids Siel for langt
 At boe i Kedars Hytte,
 Det blev ham tit saa tungt og trangt,
 Han onsket bort at flytte.

18. End' allerstidst, da vogte dig,
 Du ingen Mand forfører,
 At han ved din optænkte Svig
 Hos got Folk ilde hører,
 En heller uden given Sag
 At klage paa din Næste;
 Men alting heller paa hans Bag
 At tolke til det Beste.

19. Du veedst vel om Achitophel,
 Som Skalkes-Raad oplagde,
 Om Doeg og Ziba veedst du vel,
 Hvorledes de beklagde
 Ustyrdigt Folk mod Skiel og Ret,
 Det sandt de skalkets Præste,
 De fligest og Mephiboseth,
 Saa gaar det med de fleeste.

20. Hvad andet er en Sffels-Tud,
 End Satans Hore-Unge?
 Han har ham selver klækket ud
 Uaf sin egen Tunge;

Thi Satan uden al Dphør
 For Herren os anklager:
 En Hykler og det samme gjør,
 Som fisler andres Sager.

21. En Søn gemeenlig slægter paa
 Sin Faders Art og Sæder,
 Fursvandser gjør og ligesaa,
 Sin Faders Spor han træder,
 Samtykker han i Fandens List,
 Da frygter jeg og gruer,
 At han skal een gang aller sidst
 Samtykke Fandens Luer.

22. Vi fand i Guds Ord klarlig see,
 At ond' vanartig Munde
 Skal en paa Jorden Lykke see,
 Men kastes ned i Grunde;
 Og falske Folk skal en opnaae
 Sin halve Linges Dage;
 Men naar de best i Blomster staae,
 Skal deres Fryd aftage.

23. Det haver vær't et gammelt Ord,
 At den, sin Ven bagvasker,
 Han driver et tre-dobbelt Mord,
 Ved et han tre forrækker;
 Forst myrder han sin egen Siel,
 Dernest den Mand, det hører,

Den trede Mand han slaaer ihjel,
 Og det han ham besøger.

24. Saa følger siden der oppaa,
 Alt der er' tce besætte:

En Dievel ham i Munden laa,
 Som Løgner mon anrætte;

Een Dievel ind i Dret krøb
 Paa den, han det fortalte;
 Den tredje ned i Hiertet løb
 Paa den, med Sagen holdte.

25. Saa ta'el derfor beskedelig
 Om Venner og Uvenner,
 Lad hver Mand blive god for sig,
 Betænk, vi samtlig tienner
 Een Mand, een Huusbond og een Gud,
 Og een er alles Fader,
 At een beløver anden ud,
 Han ingenlind' tillader.

26. Derneft, hvo est du Menniske?
 At du en anden dommer,
 Est du dog den Oprigtigste,
 Som gjør alt det dig sommer?
 Væddst du dig fri, væddst du dig reen,
 Har du slet ingen Lyde?
 Saa koft paa mig den første Steen,
 Jeg laud det en fortryde.

27. Men

27. Men Brøder! jeg vil sige dig,
 Hvor vores Sag mon stande,
 Der staar: naar en Ugudelig
 Alt han en Skalk vil bande,
 Da bander han sig selv forst!
 See til, du tingen haaner;
 Jeg troer, den Skalk er allerstørst,
 Som i dig selv vaaner.
28. Er en din Magt, at giøre got
 Med smukke Folk og fromme,
 Da gjør dog dennem ingen Svot
 Med Ord og vrange Domme;
 Lad ingen andet af dig skee,
 End du vil dig skal hende;
 Alt man i din Omgængelse
 Kan Trost og se og fiende.
29. Hvo er den, som er værdig fiende
 Paa HErrens Bierg at vandre?
 Den, som har ingen overfiende,
 Og en bagvasker endre;
 Og hvo er den, o HErr Gud,
 Som i dit Huus maa bygge?
 Den, som en nogen skæmmer ud,
 Og en hans Bag vil tygge.
30. Dit Smør og Riød du Dag fra Dag
 Paa Punderen opbryer,

Paa det Luved et Overflag
 Rand vide, hvad du eyer;
 Hvi sætter du din Ord da ey
 Paa Beye-Skaaler rigtig?
 Hvi løber du den galne Ben
 Saa ofte ufor sigtig?

31. O! Jesu Christ, som gik omkring
 Og gjorde vel mod alle,
 Bevar vor Tanke fra de Ting,
 Som lokker os at falde
 Fra dig og Christen Kierlighed!
 Mens du vil Liv bestiere,
 Da lad din søde Hjertens Fred
 O Jesu os regiere!

Det niende Bud.

Du skal ikke begiære din Næstes
 Huus.

Synges som:

Kommer til mig, sagde Guds Son.

I. Det niend' Bud dig minder paa,
 At du skal ey med ond Attraa
 Din Næstes Huus begiære:
 Thi Huus og Knude nævnes glat,

Det

Det er dog en fortient saa brat
 For dem, der satlig' ere.

2. Ved Huus forstaaes alle Ting,
 Der er i Huset rundt omkring
 Af Middel, Gods og Evne,
 Af Senger, Benker, Kop og Kar,
 Malm, Kaaber, Tin, og hvad man har
 Med meere til at nævne.
3. Men ach! jo meere denne Last
 Forbydes og afraades fast,
 Jo meere den bedrives;
 Det er ogsaa stunder gangbar Fund,
 At Gaard til Gaard og Grund til Grund
 Med Uret sammenrives.
4. Til Uger vorder Uger lagt,
 Et Huus til Huus opbyggt med Magt,
 Den Blis vil mange bruge:
 Den Fattig maa fra Gaard og Grund,
 Den Rige sidder feed og rund,
 Og vil alting opsluge.
5. Det gaar som det i fordum gik,
 Da Kong Achab Begjering fik
 Til Naboths Plads og Eje;
 Hvad han en vant med Landets Lov,
 Sit Hustru ham ved Skalken P. og
 Ulovligen til Bære.

6. Dogmaa det hede immerfort,
 Det var med Kunst og Klogskab giort,
 Det var en Sindsens Gave;
 Det er en Mand i vores Land,
 Som paa sin' Sager har Forstand,
 Og veed sin Doont at lave,
7. See, saa maa Nitgdom agtes for
 Alt være Viisdom, hvor det gaar,
 Men fattig Mand foragtes,
 Den Urme selges for to Sko,
 Hans lille Brød, hans Huus og Bo
 Af mange eftertragtes.
8. Men ach! den staar for Gud ugild,
 Som gjør en anden Huse vild,
 Hvo veed, hvad sig kand hende?
 Maa see, naar han af Verden gaar,
 Han Huuse-vild da selver faar
 Fra Summerig at vende,
9. Lon, som forskyldt, er gangbar Mynt,
 Alt som du kaager, tykt og tyndt,
 Saa maa du det fortære;
 Et lidt Brød den Fattig' har,
 Men om det nogen fra ham tar,
 En Morter mon' han være.
10. Der Bind, de trende Kiøper tog,
 Der giennem Siendens Leyer drog,
 Da

Da David dem udsendte,
 Det agted han for deres Blod;
 Thi deres Blod i Fare stod
 Den Tid de Blandet hendte.

11. Saa agtes og i Herrens Ord
 For blodig Synd, Manddrab og Mord,
 En andens Slæb at tage;
 I det du æder Broders Brød,
 Da æder du hans Krop og Kled,
 Og taaer ham af Dage.

12. Hans Blod i dig du svælger ned,
 Naar du vil ham hans modig Sved
 Med Kæfter fra besnære;
 Men du skal det igien udspy,
 Det skal som Vand i Skibe ny
 Velkommen i dig være.

13. Det lykkes skal for dig saa vel,
 Som Naboths Blod for Jesabel,
 Som Næve-Krud for Røtter;
 Som Judas lykkes af sin Pans,
 Som Achaz af Guld-smykket Tungs,
 Som Dværg: Sølv udi Potter.

14. Men om, maa skee, du sige vil,
 At dig fuldkommen hører til
 Din Broders Gods med Rette;
 Hans Segel, Skrift og Haand du har,
 Hvor

- Hvor han dig til For sikring klar
 Sin Grund og Gaard pantsætte.
15. Og hvis paa en den fulde Sum,
 Naar Tiden er forloben om,
 Med Rente kand indføre,
 Da bør dig træde til dit Pant,
 Den anden baade vist og sandt
 Af Døren ud at fiøre.
16. Jeg svarer dertil, om jeg kand,
 Veler det sandt, gjeldbunden Mand
 Bør al sin Skyld at seare,
 Dog bør en Christen Kierlighed
 For Pengers Skyld en dæmpes ned,
 Og gandske flet forfare.
17. Hvo er den Mand, som bør opgaae
 Paa Herrens hellig Bierg at staae,
 Og i Guds Bolia vandre?
 Den som en har sit Guld og Skat
 Paa Bummeri og Alager sat,
 Saa han udskiender andre.
18. Og om end synes nogen ræt
 At være paa vor Side sæt,
 Man maa dog en forglemme
 Mistraadheds Værk og Christendom;
 Thi Gud er mod de Fromme from;
 Men hadsk imod de Glemme.

19. O stygge Synd, Begierlighed!
 Hvor stor er din Uteerlighed?
 Hvor mange Siæle sænkes
 For din skyld dybt i Pølen ned?
 Du est den aller værste Sæd
 I Verden fand optænkes.
20. Du ligner Pharaonis Ux,
 Som gandske tynd og mavre strøx
 Af Roden op monn' rinde,
 Der andre tykke Ux kom op,
 Opslug de dem med Stilk og Top,
 Blev dog en mere frinde.
21. Begierlighed og ligesaa
 Opsluger alt hvad hun fand saae,
 Som Kræft omkring sig æder;
 Jo meere hende bæres til,
 Jo meere hun dog have vil,
 Og bliv dog aldrig fæder.
22. Thi Døet seer sig aldrig mæt,
 Og dem der har sit Hierte sæt
 Til Guld, og dem som klinger,
 Han tykkes aldrig have nok,
 Sæt han den gandske Verden of,
 Det syntes ham dog ringe.
23. Men Dølen og Fordømmelsen
 Har snappet mangan Gerrig hen,

- Og dem i store Dluger
Henkast i Luen Vine fuld,
Som nu for alt sit Guld og Guld
Har idel evig Hunger.
24. Vel tusind' Stæder er omvældt,
Vel hundred tusind' Liv nedfældt
For Sierrighed alleene;
Hvad var Ophav til Achans Død?
Begierlighed til Guldet rød
Og til de Peng' ureene.
25. Hvad skynded Gudam til det Reeb,
Som banneim om Hals-Beenet greb
Hvorved han sig mon hænge?
Hans Sierrighed det har forvoldt,
Af Sierrighed blev Christus solt
For nogle lumven Penge.
26. Lad der for hver beholde sit,
Og vær fornøjet saa med dit,
Som dig af Herren gives.
Vær ey din Næste tung og svar;
Men tak din Gud, for hvis du har
Saa skal du rolig trives. (*)
27. Hvo andre altid skiende vil,
Han skal og eengang sætte til,

Maar

(*) Lide vel.

Maaſkee, før det fand tænkes.
Naar Uderkoppen har med Stræv
Udsuet Fluen i ſin Bæv,
Skal hun og ſelver frænkes.

28. O Jeſu Chriſt! ſom gav igten
De Ting du aldrig røvet hen,
Og ingen Mand ulempe,
Giv os, at vi dig ſlægter paa!
Saa Herrens frygt fand fremgang ſaa
Og Synden worde dæmpet!

Det tiende Bud.

Du ſkal ikke begiære din Næſtes
Huſtrue, ey Svend, ey Pige, &c.

Synges ſom:

Broder, hvi eſt du ſaa mut, &c.

1. Sidſte Bud paa Sinai
Taler om, hvorledes vi
Aldrig maa begiære
Noget af den mindſte Ting
I vor Broders Huus omkring
Findes til at være.

2. Forſt forbydes man ey maa
Lyſte af en ond Attraa

- Til vor Næstes Qvinde:
 Lusten er af Diævelen,
 Hvo som lokker andres Ben,
 Skal Guds Brede finde.
3. I Guds Ord er klarlig sagt:
 Gier med i ne Dyne Pagt,
 At de sig en vende
 Hen til fremmed' Qvinde bort,
 Hvi du en til Dødens Voert
 Hovedfulds vil reade.
4. Hvo der spille vil med Bleg,
 Han besmittes af den Leeg
 Paa sin' Fingre Ender;
 Mund og Næse blir og sort,
 Siden gaar han skamfuld bort,
 Og sig selv en fiender.
5. Har en ved en andens Liv,
 Det har kostet mangens Liv,
 Tænk, siigt fand en somme.
 Tænk paa din Samvittighed,
 Tænk, at Gud dig bliver vred,
 Og fand dig fordømme.
6. O og Mad tilfælles er,
 Naar din Næste det begler,
 Du har det en ene.
 Maden er til andres Gavn,

- Men din Hustru i din Favn,
 Hun er din alleene.
7. Joseph, som var huld og vaer
 Mod sin Husbond Potiphar,
 Siger til hans Dinde:
 See, din HErre mig betroer
 Gandske sin Husholdning stoor
 Og hans Huus-Befinde.
8. Intet er for mig uspart,
 Intet er for mig bevart
 Af det han monn' ene,
 Undertagen dig alleen',
 Thi du, som hans Riød og Been,
 Sover i hans Lene.
9. Ach! jeg var en daarl'g Dreng,
 Deri som jeg hans Røgte Seng
 Skulle da besmitte,
 Efterdi han troer mig vel,
 Hvi skul' jeg med sin Ukiel
 Mit mod ham beslutte?
10. Giv Gud, at een og hver
 Disse Josephs Gierninger
 Efterleve vilde!
 Da blev mangen Synd ugiort,
 Som desverr'! nu drives fort
 Og begaaes ilde.

11. Derfor, om dit Dye dig
Blive vil forargelig
Dg litugt uudsanger,
Niv det hastig fra dig ud,
Dgi Poenitenkes Lud
Toe det reen med Unger.
12. Bedre er, at du varst blind,
End dit Dye skul' dit Sind
Til Uldyd forvende;
Bedre er at du var halt,
Eller i din Moder qvalt,
End i Polen brænde.
13. End er et uredlig giort,
Om man Husbond u adspott,
Lokker eller sniger
Nogen Manda hans Tienest Folt,
Enten ved en listig Tolt,
Eller nogen Smiger.
14. Absalon fik en Uldod,
For han fra sin Faders Brod
Fik hans Folt besnegen;
Kort Tid han en Herre var,
Siden blev han med sit Haar
Hængendes i Egen.
15. Han, som Folkets Hierter stal,
Dg bortsneg dem i stort Tal

Fra sin rette Herre,
 Sid han en omsider plat
 Blev af Gud og Mand forlat,
 Og fortabt desverre!

16. Nogle bruger og den Skik,
 Byder ind med sig til Drik
 Andre Folkes Svenne,
 Lover dem Foræringer,
 Skaansel for Besværinger,
 Om de sig vil tienne.

17. Byder dennem ogsaa til,
 Lønner at forbedre vil,
 Og at give meere,
 End den forrige Husbond gaf,
 At de siige skal ham af,
 Og hans Brød qvittere.

18. Binder de det en med dem,
 Ogen faar sin Villie frem
 Udt dette Synske,
 See! saa legger de sig ind,
 At de kand en Tieners Sind
 Til Utroskab rykke.

19. Ellg, og andre Trækker med
 Agtes for Begierlighed,
 Synd mod Guds Befalning;
 Og de saadant øve vil,

See! saa sandt som Gud er til,
Saaar de sin Betalning.

20. Sammeledes er ogsaa
Herrens Bud, Ord at forstaa
Om din Næstes Øre;
Om hans Afsen, Hest og Skind,
Bøkker, Steder, Saaar og Stud
I hans Gaard frembore.

21. Ikke maa du paa hans Eng
Sende bort din Tøs og Dreng,
Grundens Græs at neye,
Tag og intet af hans Høe,
Ikke end en Næve Frøe
Af det han monn' eye.

22. Vogte dig, at en dit Dvæg
Røder op hans Høst og Næg,
Og hans Ur nedtræder,
Lad hans Leybool hegnes vel,
Glyt en gammel Marke Skiel
Eller Mærke-Stæder.

23. Ikke du fortryde maa,
Alt et Ur monn' tykker staa
Paa din Næstes Alger;
See en heller tvert derved,
For hans Øren ere feed',
Og at din' er mager.

24. Saaar

24. Gaar din Grande Melk og Smør,
Da gior en som mange gior,
Og hans Roe fortrylde
Med en lønlig Troldoms Konst,
Saa din Grande maa omsonst
Melk i Kiernen fylde.
25. Ikke maa du heller slaa
Naboe Dvæget brun og blaa,
Om de af Banvare
Giorde paa din Eng et Trav;
Man faar udi Nabolav
En saa streng fremfare.
26. Eller om det hænder sig,
At din Dyr dødelig
Grandens Dyr fanger,
Da skal ham et andet Nød
For det, som blev stanget død,
At han Skiel entfanger.
27. Men hvis at du begreer dig,
Og en, som det sommer sig,
Skiel og Ret vil svare,
Da skal du beskyldes for,
At du skammelig attraar
Næstens Dvæg og Vare.
28. Til Beslutning, Tak o Gud!
Tak for dine gode Bud,

Du os med forleener,
Giv, at vi nu elsker dig!
Og vor Næste hiertelig,
Som vor Dye-Stener!

Den
Apostoliske Troes Artikle.
Forsattede i tolv Sange.

Den første Sang.

Jeg troer paa GUD Fader, al-
mægtigste Himmels og Jor-
dens Skabere.

Synges som:

Al Høgheden oprunden er, ic.

I. Kom hid I Folk i Landet boe,
Vi ville nu vor Christen Troe
I Jesu Navn forkynde,
Alt vi med Munden giver Magt
Alt hvad os er om Hiertet lagt
Fra først til sidst begynde.

Herre! Være
Med vor Tunge, vi maa siunge
Dig al Ære!
Og en fremmed Gud lærer!

2. O store Gud, vi veed og troer,
 Alt du i høieste Himle boer,
 Og har et evigt Sæde,
 Til hvilket ingen komne kand,
 Mens han er i sin syndig Stand,
 En heller kand optræde,
 Før at Han plad
 Inden Begge kand aflegge
 Dødens Bolig,
 Og dig altid skue trolig.
3. Derneft veed jeg og det om dig,
 Alt en paa gandske Jorderig
 Er nogen Gud din Eige;
 Een Gud du er, een Gud du var;
 Een Gud du blir, mens Verden staar;
 Og siden i dit Rige
 Altid Med Glid
 Alt regiere, som en Hærre
 Over alle,
 Hvert Kne skal for dig ned falde.
4. Paa Jorden er vel mange til,
 Sig Guder's Navn antage vil,
 Og meget om sig meene;
 Men lad dem høyt ind bilde sig,
 De kand dog intet hielpe mig,
 Jeg søger dig alleene.

- Min Roe, Min Troe,
 Du min Ere, Du min Kiære,
 Du min Klippe,
 Lad mig aldrig fra dig slippe!
5. Jeg troer, naar andre Guder døer,
 At du est Gud, endda som før,
 Din Aar faar ingen Ende,
 Din Alder en beregnes fand,
 Det overgaar al vor Forstand
 Slig Løndom ret at fiende.
 Dit Tal Det skal
 Ubegrundet, Ubesundet
 Altid blive:
- Ingen fand din Tid beskrive.
6. Jeg veed og end med god Beskeed,
 O Gud! at din Barmhiertighed
 Mod mig skal aldrig endes,
 Ja, før skal Himlen falde ned,
 Og Jorden flyttes af sin Sted,
 Og Lust til Jord omvendes,
 Før du af Hu
 Skal forgielte og udlette
 Dem af Tanke,
 Som paa Naadens Dørre banke.
7. Derfor, o HErre! styrk min Troe,
 At en mit Hierte skal Uroe

For mine Synder finde.

Jeg veed, du sy for Synder mig,

Jeg binder mig saa fast til dig,

Som Manden med sin Dvunde.

Kiære HErrre!

Er jeg syndig? Du est myndig

At tilgive,

Lad din Miskund mægtig blive!

8. Men at vi Troen til dig har,

Det er din Stierning ufejlbar,

Det er, o Gud, din Gave,

Vi af os selv en veed den Sti,

Ud af dit Ord bekomme vi

Den Kundskab, som vi have.

Hvad er Især

Vore Tanker? Idel Banter,

Blinde Sander,

Hvorpaa mange Skibe strander.

9. See, den fordømte Dævlens Flok,

Der staaer, at de har Troen of,

Den dem dog intet baader,

De veed det vel, at Gud er til,

Men at han aldrig blive vil

Dem nogen gunstig Fader;

Thi de Skielve,

Udriig raaber Eller haaber

Minste Naade,

Men Guds Dom foruden Naade.

10. Men see, vor Gud, vi ber dig Tak,

Vor Troe er en saa løs en Snak,

Som Dævlens Troe monn' være,

Hvad vi med Munden faar bekient,

Det har vi i vor' Hjerter prent;

O Gud see Priis og Ære!

Lad de Dævale

Kun fortvile Og bortvile

Fra dit Dye,

Men vi vil os til dig føye.

11. End ydermeere troer jeg det,

Alt du est alles Fader ret,

Som skabt og fød er vorden.

Din Borne Flok utallig er

Af Engler og af Mennisker

I Himlen og paa Jorden;

Alle Engle

Samt og alle Folk er talde

Ære dine,

Baade disse, samt og hine.

12. Og som du vores Fader er,

Du en dit Navn forgiæves bær,

Du sørger for os Arme,

Saa fort er ingen Morian,

Din

Din Soel befkinner jo hans Plan;
 Og gjør hans Agre varme:
 Alle Dale

Du forgylder Og opfylder
 Med dit Gode,
 Renfer alting op paa Fode.

13. Din Dug nedfalder tit i Fleng;
 Saa snart paa de Barbarers Eng;
 Som paa de Christnes Klode;
 En Hedning aldrig til dig bad,
 Dog skaffer du ham Ol og Mad
 Ved din Forsyn den gode;
 Thi den Sig hen
 Bidt udrækker Og forstrækker
 Kost og Klæde,
 Giver hver det de skal æde.

14. En Fader det til Hiertet gaar,
 Naar han sin' Borens Nød forstaar,
 Du gjør, o Gud, det samme.
 Du vil en nogen Synders Død,
 Du redder, naar han er i Nød,
 Vil ham til dig annamme;
 Vere Bære
 Dig, o Fader! Som forlader
 Al vor Brode!
 O hvor glad fand vi dig møde.

15. En Fader er sin Søn saa from,
 Naar han en Sisk ham beder om,
 Da gir han en en Slange,
 Han gir en for et Brød en Spon,
 En for et Æg en Skorpion;
 Han lader hannem fange,
 Hvad han Paa Stand,
 Ham ombeder, Og tilstæder,
 Alt han nyder

Alt hvad som hans Hierte fryder.

16. Kænd den meddeele Gaver god,
 Som er slet ond af Hierte-Rod,
 Hvad mon dig Gud da somme?
 Du som er idel Godhed selv,
 Hvoraf ud fly'er, som en Elv
 Af Raadens rige Strømme;
 Skulle Nogle
 Hun is Fædre Være bedre
 End vor H Erre?

Nej; det kand dog aldrig være.

17. Almægtig est du og, o Gud,
 Det vidne kand din Tordens Liud,
 Den stolte Luftens Rieampe,
 Saa stærkt er intet brusend Band,
 Du med dit Ord det stille kand,
 Og Stride-Strømme dæmpe,

Ban

- Bandet, Landet
 Er dig lydig Og ærbødig
 Alle vegne,
 Hvo fand al din Magt opregne?
 18. Du taler til det røde Hav,
 Strax staar det skilt, som muur og grav
 At Folk fand tør. skod vandre,
 Du slaar et Slag paa haarde Kamp,
 Da maa den give Band og Damp,
 Og sin Natur forandre.
 Alt ind Omkring
 Du forvender Med din' Hænder
 Hvad dig lyster,
 Intet dig paa Magten brøster.
 19. Du Jordans Flod, hvi blev du tam?
 Hvi stod du stille som et Lam?
 Guds Magt var den dig standfæst,
 Af samme Magt al Jorden skælv,
 De store Bjerger som en Rals
 For Herrens Tale dandfæst,
 For dig Muelig
 Alt ind ere, Og maa være
 Klar og rede,
 Stor og mægtig maa du hede.
 20. Alt hvad din' Hænder tager paa,
 Var vor Brød. Stykker end saa smaa,
 E 6 Da

Da maa de store blive,
 For dit Folk skulle lide Nød,
 For skulle Steerne vorde Brød,
 Og Lusten Manna give.

Herrer, Fyrster,
 Potentater, Majestater
 Maa nedfalde,

Da dig Over-Herre falde.

21. Vitroe, du est en Stab-riemand,
 Du gjorde Himmel, Jord og Vand
 Alt efter eget Tykke,
 Uhyrlig, samt og synlig Ting
 Udi Naturen rundt omkring,
 Det er dit Mester-Stykke,
 Saa de Alle

Sat er vorden I sin Orden,
 Som du vilde
 Et fra andet rigtigt skilde.

22. Befæstningen blev først udstrakt,
 Til Loft og Hvelvning blev han lagt
 For Folk og Fædelsige,
 Man seer der toende store Lins,
 Der blinker hine Himmel-Blus
 I tusind Tal tillige;
 Enhver I sær

Har sin Gange, Circles mange

Alt spatsfere

Din og om alt meer og meere.

23. Du satte paa den Hvelving blaa

De syv Planeter der at gaa,

Saturnus, Mars og fleere,

Endeel af dem gaar seen og spag ;

Men Solen skal just Aar og Dag

Rundelen om passere,

Den Skif, De sit

Eil at vandre Blant de andre,

Skal ey vendes

Førend gandske Verden endes.

24. Der staar og paa den Stierne-Sal

De Himmel Tegen tolv af Tal,

I hvilke Solen ager,

Enhver forbliver i sin Kreds,

Er med sit eget Huus tilfreds,

Og andres Gang ey tager.

Men Noer Og Søer

Mod den Ende Staar de toende

Poler kolde,

Saa den gandske Bygning holde.

25. See, saa kand vi med David see

Befæstningen og Himlene

Din' Kingres Gierning mægtig,

Samt Soel og Maanen i sin Grad;

Som skiller Aarsens Tider ad,
 Og spanker meget prægtig;
 Saa de Himle

Skal opregne Alle vegne
 Herrens Være,

Og haans Lov og Priis frembære.

26. Thi see, den Stik du dennem gav,
 En nogen Tid den lader af,

Miens Jordens Klode var,
 Den du befæstet midt i Band,
 Saa hun til ingen Side fand
 Fra Middel-Puncten fare.

Alle Himle
 Omkringdriver, Men hun bliver
 Uafledig

Saa som Middel-Kloden stadig.

27. Det er dog meest at undre paa,
 At Jorden skal urørlig staa,
 Som dog paa intet hænger,

Hun som har saadan Tynge stor,
 At hun dog hverken Søer, en Noer
 Til nogen Kant henflenger;

Hun sat Er plat,
 Som den Blomme, Egget omme
 Midt i flyder,

Og saa Middel-Rummet nyder.

28. Mig

28. Mig og forundrer i mit Sind,
 At Jorden, som er Kugel-trind
 Kald Folk og Huus annamme,
 Hver synes de staar oven paa,
 Og de, som mod vor Fodder gaa
 Dem synes og det samme;
 Hver boer, Hver suor
 Mod hverandre, Kald dog vandre
 Alle lige
 Med sin Fod paa Jorden stige.
29. Allmægtig Gud! hvor kostelig
 Har du stafferet Jorderlig
 Med Bierg' og dybe Dale?
 Med Flor og Elv, med mangen By,
 Hvis Taarne strækker op i Sky,
 Og konstliig monne prale.
 Moser, Roser,
 Tulipaner, Høje Graner,
 Aft og Vinder,
 Som sig her og der befinder.
30. Af Klippen hugges Guld og Malin;
 I Dalen voxer Hør og Halin,
 Paa Bierget røde Druer,
 Der vinder Vx af sortest Muld,
 At Jorden er af Rigdom fuld,
 I hvor man hende skuer,

Baalde Knolde

Silber Kobber, Bierge-Draaber,

Dyre Miner,

Hvormed syldes Pung og Skriner;

31. Spatserer man til Lunden hen,

Da høres Stær og Stillsken,

Hvor de Musiken rører,

Den Nattergal er Altentist,

Og Lærken bliver Discantist,

Men Ugle og Bassen fører;

Swinger, Springer,

Somme skurrer, Somme knutter;

Giv Gud Ære,

Som dem skabte til at være.

32. Vil man hengaa til Havets Bred,

Hvor Bølgen spiller op og ned,

Da seer man Hærens Uuder,

Hvorledes at det brusend Hav

Nu doper frem, nu tager af

Hver ser samfulde Stunder;

Der er Fisker:

Lyren, Sænen, Lørken, Skreken,

Lax og Brosmer,

Grumme Hvale, Sæl og Rosmer.

33. Det og Betænkning giv os maa,

At hver en Bæk, hver Elv og Na

Til Havet alle rinder,
 Old fra de kom, did faer de hen;
 Dog bliver Havet en iglen
 Des fulder eller mind er;
 Saa fand I Vand
 Gud! din' Beye, Spor og Leye
 Ligge strakte,

Dog det ingen vel fand agte.

34. I store Vand har du din Stt,
 Du giennem Lusten renser frit,
 Ukiendt er dine Hæster;
 Den tynde Sky er din Karet,
 Hvorpaa din Guddoms Majestet
 Sin Fod usynlig fæster,
 Mægtig, Prægtig,
 Meget store Er din Fore,
 Underlige,
 Hvo er den, det fand udslge?

35. Du sanker Jorden fuld af Vand,
 En liden Sky det holde fand
 Saa tæt som i en Flaske,
 For Havet sættes Laas og Dør,
 Alt det en skal til ny Oprør
 Det tørre Land forraske;
 Saa vidt, Saa fide
 Maa du komme Bølge gromme

- Og en længer,
 Gud har sat dig Maal og Stænger.
36. Alt dette, som er før omtalt
 I Himmels, Hav, paa Jord og alt,
 Det skabte Gud een Uge,
 Ser Dagers Tid det Værk blev klar,
 Den syvend' du beskikket har
 Til Hvile-Dag at bruge.
 Dog du Endnu
 Har Uimage Og maa tage
 Alt ind vare,
 Paa det intet skal forfare.
37. Til Hvile du dig vel begav,
 Dog dermed blev en skaffet af
 Al din Huusholdnings Tanker,
 Men end, som før, opholder alt,
 Og skaber aarlig nu Gestalt
 Paa Jordens Frugt og Ranker,
 Skaffer Enhver
 Som kand' blæse Aand af Næse
 Liv og Føde,
 Gheers lagdes Verden øde.
38. Men bør og ikke tænke det,
 At du blevst af Arbejde træt,
 Og derfor Hvile søgte,
 En heller at du varst saa lad,

Da en Besværing have gad,
 Da for Alsmagt skul' frygte;
 Alch nej; Dig en
 Noget fattes, En udmattes
 Herrens Hænder,
 Al Natur din Omhu kiender.

39. Du dig i Sengen en begrov,
 Som den Jer haver Søvn behov;
 Men; sliq var en din Hvile;
 Hans Døenbryd en lukkes til,
 Som altid dig bevogte vil,
 Derpaa man en maa tvivle.
 Man gaaer, Man staaer
 Hvor man er Til at vær',
 Hvad man driver,
 Gud alting agt paagiver.

40. Om man et Spørsmaal foreslog:
 For hvad Aarsag sig Gud antog
 Den Skabelsens Umage?
 Da svares dertil kortelig:
 Det blev en gjort for dig og mig
 Bøllysten at opdrage,
 Som at Gud plad
 Var forbunden, Lov forbunden
 Os til Vilde
 Altting i berced at stille.

41. Men

41. Men derfor blev Naturen til;
 At Gud sin Lov og Ære vil
 Af Creaturet have,
 At ham, som er saa god og viis,
 Skal altid siges Lov og Priis
 For al Belgiernings Gave.
 Naar at Hver Stat,
 Sted og Stænder, Dvinder Mænd;
 Daglig skue
 Med sin Dyne Guds Formue.

Den anden Sang.

Jeg troer paa JESUM Christum,
 hans eeneste Søn vor HERR.

Synges som:

Vær tilfreds, min Kiære Siæl, se.

I. Vi bekiende, veed og troer
 JESUM Christ at være
 En almægtig HERR stor
 Til Gud Faders Ære,
 Lige stor i Guddoms Pragt,
 Lige stor i Kraft og Magt
 Med sin Kiære Fader
 Efter Skriftens Blader.

2. Gud

2. Gud er een i Bærelse,
Men Personer trende,
Paa hvad Maade sigt kand see,
Kand Fornuft en kiende,
Man en grandſke maa derom,
Men vor' Tanker ſkeev og from
Bor at holde ſtille
Under Troens Bille.
3. I Foreening banden er
Alle tre Personer,
Dog tillægges hver i ſær
Kraft og Magt og Throner.
Faderen har Guddoms Navn,
Sønnen Gud i Faders Favns
Aanden ſkal og bære
Samme Guddoms Ære.
4. Gud er ſtærk alleeneſte,
Dog er' trende ſtærke,
Een er alle diſſe Tre,
Dog har hver ſit Mærke;
Faderen har alting ſkabt,
Sønnen det ſom var fortabt,
Med ſit Blod forløſer,
Aanden Naade ofrer.
5. Hver af dem er Gud for ſig,
Dog en trende Guder,

Gandske u-oplofelig
 Er de Londoms Knuder.
 O! en Rigdoms dyb Afgrund!
 Herrens Bussdoms skulte Pund!
 Hvo fand nogenlunde
 Dine Spoer udarunde?

6. Vi bekiende i vor Troe,
 Jesum Christ at være
 Ordet, som hos os mon boe,
 Og paa sig mon bære
 Vores Manddoms Blod og Ried,
 Som paa Korset har taalt Død,
 Og vor Synd forsonet,
 Saa med Gode kronet.

7. Jesus er det bedste Navn,
 Som er paa vor Tunge,
 Alle Mand med Gstersavn
 Beed det om at siunge,
 Jesus er den sande Christ,
 Jesus er vor Frelser vist,
 Jesus er den Beste
 I vort Huus fand g'este.

8. Er min Siæl i Hungers Trang,
 Jesus er min Føde,
 Er jeg tørst og lider Trang,
 Jesu Blod det røde

- Al min Tørst forlædste Kånd,
 Jesu er den eene Mand
 Jeg i Død og Live
 Sed og Pigt vil give.
9. Jesu, jeg har givet mig
 Dig i Vold alene,
 Ingen anden, uden dig
 Løver jeg at tiene.
 I dit Navn da blev jeg døbt,
 Med dit Blod har du mig købt,
 Med din Død og Pine
 Hjælp du mig og mine.
10. Derfor jeg en andet Kånd
 End jeg so maa dyrke
 Dig, o Jesu, Gud og Mand,
 Al min Liid og Styrke,
 Al min Sag jeg dig betroer,
 Alt mit Haab paa dig beroer,
 Derpaa vil jeg leve,
 Derpaa vil jeg stræve.
11. Fra den Troe, mens jeg er til,
 Vil jeg aldrig falde,
 Uden dig, jeg aldrig vil
 Nogen Gud paa kalde,
 Hvis jeg glemmer denne Mand
 Glemmt har jeg min høyre Haand,
 Glemmt

Glemt har jeg min Lykke,
Glemt har jeg mit Smykke.

12. Og om det saa skulde skee,
Alt man os med Trængsel
For dit Navns Bekiendelse
Kaste lod i Fængsel;
Jesu! du os da bereed,
Alt vi med Taalmodighed
Verdens Spot fordrager,
Og dig en forsager.

13. Skulle vi for din Skyld bort
Ud af Land forjages
Hen til Verdens yderst Ort,
Og med Trussel plages;
Hvor vi vanle Kal paa Jord;
Herre! Hør os i dit Ord!
Alt Tyranners Vilde
Os fra dig en skille.

14. Hedninger forundres ved,
Og os Christne laster,
Alt vi vor Fortrolighed
Jesu paa dig kaster;
Men jeg svarer dem derpaa,
Alt de Hunde en forstaae.
Hvad dit Navn betyder,
Og hvor sødt det lyder.

15. Fine

15. Sige de den mindste Smag
 Af din Sødheds Kierne,
 De skul' efter denne Dag
 Dig samtykke glerne;
 Men for Guld den aldrig græd,
 Som har Guldet aldrig seed,
 Hvad fand man i Rente
 Af Bedrager vente?
16. Men at ikke Hedninger
 Skal vor Troe forhaane,
 Da forkyndes een og hver,
 Som vil Dret laane,
 At vi det for dyrker dig,
 Fordi du af Himmerig
 Est Guds Søn alleene,
 Og hans Ord det reene.
17. En alleene blant al Sæd
 Den høyst-elskt Udskaarne,
 Men endog fra Eviighed
 Himmel fød Genbaarne;
 Faderens Klarhedens Glans
 Og hans Væsens Kiende-Krauts, (*)
 Hvo som det benægter,
 Han mod Sandhed sægter.

S

18. Epot

*) See Anmerkningen bag efter Psalmen.

18. Spettere staar derpaa stift;
 Det fand sig en lave,
 At Gud, som var aldrig gift,
 Han en Søn skul' have;
 Men det er Fornuftens Dom,
 Som er baade skeev og krom,
 Og om H Erren dommer,
 Det som ikke sommer.
19. Gaf, og det af Christo lær,
 Thi, naar Peder siger:
 Du den levend' Guds Søn er;
 Denne Kundskab stiger
 Ikke op af Rød og Blod,
 Svarer han: min Fader god
 Dig det kundgiort haver
 Ved sin Himmel-Gaver.
20. Vi vor Troe om H Errens Søn
 Og Bekjendels' bygger
 Ikke paa Fornuftens Rien,
 Men det som er trygger,
 Guds Ord og hans levend' Kraft,
 Som gir Troen Rød og Graft,
 Og i Hjertet skriver,
 At vi Petri bliver.
21. Klipper ved den Klippe Troe,
 Hvorved Christus fæster

Kirken, og los vil boe
 Som sin' værdig Gæster:
 Vi paa Hoved. Hjerne Seem
 Leveud' Stenne fast og reen
 Bygges i Guds Tempel,
 Selv Guds Huus og Stempel.

22. Himligt Land til Overflod
 Af Naturen vides,
 Son at Gud Land have fød;
 Thi Land Solen prides
 I sit Skin strax fød af sig
 Ild i Luften, som sig liig,
 Sindet Land til Live
 Tankers Foster give.

23. Land Fornuft, Forstandighed
 Og vor Vilje føde
 Kierlighed, som stedse veed
 Et tilhøbe stode?
 Vi Land' en af Gud udgaae
 Evig Viis' om, som mon staae
 I et Bæsen runden,
 I en Liighed funden.

24. Haver Gud af Inret Skabt
 Verden og dens Bæde,
 Hvi skul' da den evi Kraft
 Gy hos hannem stæde,

Alt han af sin Bærelse
 Sin udtrykte Eignelse
 Kunde selv fremgive
 Og sit Billed skrive?

25. Faldt ham nu det rene læt,
 Hvorfor en det andet?

Det er Synd og stor Uret
 Og en Skam i Landet,
 At man med et Sinds Fortræd
 Nægter Hærens Herlighed;
 Hvad er Thomas Twilling
 Andet end en Billing?

26. Saa fand Sindets Slutninger
 Hiimlighed indføre,

Ere dog kun Eignelser,
 Som Oplysning gøre;
 Men Beviisligheden hør
 Til Guds Ord og Aand, som gør
 Troen fast og sikker,
 At den ikke vricker.

27. Lov skee Gud, at du dit Ord
 For os har opdaget,

Og Umyndig det kundgiord;
 Det dig saa behaget;
 Men for det selvkløge Paf,
 Som af Guds Ord gjør en Snaf,

58
 Du

Du forborgen haver
 Al din Naades Gaver.

28. Vitroe da, Guds Søn er ud
 Af sin Fader ganget,

Lys af Gud, og Gud af Gud;

Klarhed ham omfattet;

Fød, men evig fød er han,

Evighedens Fader, man

Priser ham og kalder

Uden Aar og Alder.

29. Lige stor med Faderen,

Et i guddoms Bære,

Men adskilt Person og Vær,

Herlighedens Hæder,

Livets Fyrste stærk og stoer,

Verdens Konning ukendt boer

Udi Lyset prægtig,

Gene viis og mægtig.

30. Derfra gik han ud, og kom

Her til Verdens Klode,

Lod sig føde Hierte-from,

Mennesken til Gode,

Hæren udaf Himmelen

Lig er bleven Mennesken,

Han vort Kiød er bleven,

Og vor Hæder skreven.

31. HErren vor Retfærdighed,
 Ondskabs Hæredømmer
 Som har brudt, og evig Fred
 Os tilført, vi rømmer,
 Som har ført fra Mørk til Lys,
 Til sin Testamenteres Huns,
 Borger-Ret at nyde,
 Ut vi os maa fryde.
32. Han har kjøbt os med sit Blod,
 Gæget Folk at være,
 HErren udaf Jæffe-Rod
 Sæter at regiere,
 Udi Davids Stad og paa
 Zions, som skal stedsse staa
 HErrens frugtbar Bolig,
 Og hans Hvile rolig.
33. Der regierer han i Fred,
 Sandhed, Fryd og Glæde
 Af den Hellig Aand bereed
 I vor Hertes Sæde,
 Ved Retfærdighed og Ret
 Holder han sit Rige net,
 Troen er hans Belte,
 Som gjør troend' Helte.
34. Han sit Legems Hoved er,
 Raader der og byder,

Liv og Aand, Bevægelser
 Stedse fra ham flyder
 Ind i Legemet med Kraft,
 HErrens Fængtes Mod og Graft,
 Han sin Brud bepryder
 Med al Himmel-Dyder.

35. Kirken vogter han med Glid
 Ifra Satans Bælde,
 Og ifra de Ondes Id,
 Som dens Muur vil fælde,
 Med sin Glig bedækker hand
 Bruden udi Trængslers Land
 Til hun fri fra Møne
 Skuer ham med Dye.

36. Tak o Christe, HErrens Son,
 Vi dig HErrre kalde,
 Udi Troe og ivrig Bøn
 Vi for dig nedfalde,
 Dine Tienere med Ret;
 Thi du har i Frithed sæt
 Os fra Satans Snare
 Og fra Dødens Fare.

37. Tjene bør vi ham bereed
 Al vor Elves Dage,
 I retfærdig Hellighed,
 Og hans Aag paatage,

Tænt, I dyrt er kjøbt af ham,
 Som Guds ubesmittet Lam,
 En med Edelskeene;
 Men hans Blod det reene.

38. Priser derfor HErren stil
 I jers Stæl og Lemmer,
 Som den HErre hører til,
 Og hans Ære fremmer,
 Elsker, holder HErrens Ord,
 At han med sit Huus og Bord
 Udi eder tage,
 At I ham maa smage.

39. Jesu, du os selv bereed,
 At vi tiene kunde
 Udi brændend Kierlighed,
 Og en forvig blunde;
 Men aarvaagen stride saa
 HErrens Strid, at vi maa faae
 Geyer, Ærens Krone,
 Sind og Gædskabs Tone.

40. Etnek os, Christe i vor Kamp,
 Tross os i vor Møye,
 Ryk os op fra Verdens Damp
 Til dig i det Høye,
 Til de lyflig Værelser
 Hos Guds høyre Haand, hvor hver
Dig

Dig vor Soel og Glæde
Halleluja givde!

Den tredie Sang.

Udfangen af den Hellig Aand,
fød af Jomfru Maria.

Synges som:

Corrig og Glæde de vandre, &c.

I.

Gødeste Jesu! jeg vilde gierne
Om din Udfangelse dyppe min Pen!
Men den Materie for Menniskens Hierne
Er alt for svar til at lauge derhen:
Ingen Forstand Slutte det kand
Baren at avles foruden al Mand.

2. Qvinder befrugtes oc vorder vel svanger
Maar der af Mand er Beblandelse skeed,
Men see, din Moder i Livet udfanger,
Og dog af Mand en det ringeste veed,
Verket gik fort, Gud har det gjort,
Ingen Mand hialp dertil lidt eller stort.

3. Aanden, som før over Vandene soevet,
Aanden, som ud ifra Faderen gik,
Aanden, som har ifra Ewigbed levet,
Han var Marsage den Moder udfik;

Guds Hellig Mand Bandt selv det Baand
Uden al Hielp udaf Menniskens Haand.

4. Og at Maria den Naade tilfalder,
Alt hun begynder med Frugtbarheds Safft,
Skriften det en Overfkyggelse kalder
Ud af den Høiestes hellige Kraft.

Men Maaden ret, Hvordan at det
Har sig beskaffet? det tier jeg slet.

5. Ingen Mand vred og tilfulde kand sige
Fostret, hvorledes det bliver bereed?
Meget langt mindre da kand man indfige
Ind i saadan Guds Hemmelighed.

Mot er det mig Paa Jorderig,
Alt jeg veed, Christus er bleven mig siig.

6. Andre har Fader og Moder paa Jorden,
Men du paa Jorden er Faderløs slet,
Moderløs est du i Himmelen vorden,
Und rig regnes din Afkom og Æt;

En Mør dig klar Til Verden bar,
Hun rede tusinde Sødskend' du har.

7. Steenen for Kongens af Babylons Dye
Snutes at falde gesvindig herved

Oven fra Klippernes Tøpper hin høje,
Og ingen Hænder dog rørde derved.

Hvo er den Steen? Jesus alleen,
Kommen af Hønden foruden al Meen.

8. Her

8. Herren ej Menniskens Hænder hin stærke
 Havde til Steenen dens Nedkomst behov,
 Stundom han virker det solt ej kand merke
 Stundom han fræver al Verden til Prov.
 Ordet er Riød, HErren er fød,
 Guddom og manddom boer under eet fiød
 9. Gud og en Jomfru en søn har tilhaabe,
 Faderen hiffet og Moderen her,
 Alle det høre, til Lykke de raabe,
 Himmelen selv sit Ønske frembær,
 Strømmer og Vand, Blerger og Land,
 Træer og Lunde de flappe med Haand.
 10. See, saa fuldkommes det David han

siger:

HErren er Gud og et Menniskes Sød;
 Englerne saadant begierlig indftger,
 Gandfke Naturen forundres derved.
 Gud er i os, Gud er her hos,
 Dievelen, Døden og Verden til Trods.
 11. Mindende Kulde til Samson at lædste
 Sprang af fortørret fiind, tunder her frem
 See, saa vil Gud med fruatbringende
 Bædste

Jomfruens Begeme ajøre beqvem:
 Det er den Ring, Som udi Ring
 Aldrig for hendtes al Verden omkeing.

12. Det er den Port i Guds Helligdoms
Sæde,

Hvor ad en nogen gik ind eller ud,
Ingen bevilges den Dør at indtræde,
Uden den eeneste Israels Gud.

Christus saa smukt Aabnet med Tugt
Porten, som siden blev gandske tilluft.

13. Det er det Myt, som paa Jorderig
skæede,

Hvorom i Bibelen tales saa frit,
Det er den Dag, at vor HErre beredde,

Hvorefter Fædrene sukket saa tit:

Dagen er seed, Eiden er skæed,

Lader os frydes og glædes derved!

14. Konge og Fyrster af Hiertets Formue

Ønsket at leve den frydelig Dag,

At de med legemlig Dyren maatt' skue

Det som nu sees til mangens Behag,

De doan sig Bese den Skik,

Eiden for dennem for hastig forgik.

15. Men vi som lever, vi bør os at fryde,

Thi vi kand synge med hierte og Røe:

Herren for vor Skyld(*) lod Himmelen bryde,

HErre

(*) HErren lod Himmelen bryde, i det han lod
sin Søn blive Menneske, og det for vor Skyld;
Ikke saaledes, at Fædrene i det gamle Testa-

HErren er kommen blant Folket at boe :
 HErren er her ! HErren er nær !
 HErren er seet og troet af enhver.

16. Trods dig du Djevel, hvad vil du
 vel gøre ?

Hvem vil du klage ? see Christus er fød ?
 Hvem vil du nu for vor HErre forføre ?
 Beedst du ej, Christus er bleven vort flød ?
 Er det nu saa ? Hvad staaer da paa ?
 Christus land tusinde Djevler modstaa.

17. Vær da velkommen, o Jesu, vor
 Broder !

Vær nu velkommen i Rie det os liig !
 Ingen af alle, som fødes af Moder
 Holde vi meere kjærkommen, end dig :
 Tusind god Tak, Uden al Tak,
 Vi din Velkom i Vin-Kalken uddrak.

§ 7

Den

mente ere udelukte fra Guds Naadeudi Christus
 og formedelt ham ; thi de ere ligesaavel
 blevne salige ved Troen til ham, som vi, Act.
 15, 11. Men paa den Naade, at han ha-
 ver fuldkommenet ved i vore Dage og for os, som
 var foresagt om ham til Fædrene.

Den fjerde Sang.

Piint under Pontio Pilato, for-
fæst, død og begravet.

Synges som:

Maria hun er en Jomfru reen, &c.

1. Ach Jammer, Nød, ach Hierte-Saar!

Ach Unk og megen Klage!

Den bedste Mand paa Jorden var

Lod Folk uskyldig plage,

Og førde hen til Dødens Land

En hellig Mand,

Som aldrig havde Mage.

2. En Morder og en Barrabas,

Hvid Hals var værd en Strikke,

For ham gaaer Bøn og Supplicat,

Ham rører Sværdet ikke;

Men over Jesum mild og from

Gaaer blodig Dom,

Hans Blod skal Jorden driske.

3. Er landant ret? da hielp os Gud,

Hvad vil I Jøder sige?

Naar her skal gaae Befalning ud,

Alt I for Dem skal sige?

Og sære for det hellig Blod,

I slygte lod,

Hvor vil jers Straf da sige?

4. Saa

4. Saa bliver Lov og Domme brugt
 Som Fugle-Fængers Snare;
 Smaa Dyrer fængsles i sin Flugt,
 For de det tager vare,
 Men sorte Ravnne flyve fri,
 Slet rund forbi,
 Og veed af ingen Fare.
5. Udi vor Troes Puncter er
 Pilati Navn indskreven;
 Det er en for hans Dyrer sær,
 Men hermed er han bleven
 Udraabt for en uredlig Mand,
 Ved hvis Forstand
 Et Hyklers Bert blev drevet.
6. Sin Haand han toede reen i Vand,
 Hans Siæl var en des reener;
 Et Skin for Gud en gielde fand,
 Men, Herrens Dyensteener
 Er alt for klar at sætte saa
 En Brille paa,
 Det fejler dem det meener.
7. Giv agt du Domsmer-Stand der paa,
 Seee til hvad Dom I fælde,
 Betænk, I skal for Herren staa,
 For hvilken en fand gielde
 Personernes Anseelser,

Tænk at I er
Lagt under Herrens Vælde.

8. I skal en de Betrængtes Sag
Fra Rotten udelukke,
At arme Folk, hvis Pung er svag
En nødes skal at sukke,
Ansæer og en den Stoltes Pung,
At han er tung,
Og vil paa Magten pukke.
9. O søde Jesu! du blevst bragt
Til Korset hen at slagtes,
Din' Hænder blev til Træet strakt;
Din gaudske Hud betragtes
Med blodig Bunder op og ned,
Dit Livs Afstæed
For et Vidunder agtes.
10. Hver dig til Spot tillagde sit,
Og gjorde hvad de kunde,
Saa blev det Guds Lam sonder slit
Af hine bidiske Hunde,
En nogen Ynk, Mistkund, en Fred
Blev her beteed,
En Medynk nogenlunde.
11. Da var Mørkhedens onde Magt
Og Sazans Spille-Time;

Da blev det Bænk til Bænk bragt,
 Hvorved at Soel i Strime
 Blev mørk som Kul og Blussel bar
 Alt skinnende klar;

Men faldt saasom i Svime.

12. Lad Jesu Kors, o Menneske!
 Dig gaae til inders Herte,
 Tænk han med Blods Lidgyldelse
 Har taalt Guds Vredes Smerte!
 Altsammen taalte han for dig,
 Men ey for sig,

For dig leed han den Smerte.

13. Den Tid han dig antog til Brud,
 Saa dyrt han det betalte,
 Det kosted ham en blodig Hud
 Og Dødens bidste Balde;
 Saa glem da ey din Ven saa sød,
 Lad for hans Død
 Din' salte Taarer falde.

14. Bellystens Guld i Bæn og Ruus
 Vil al sin Tid fordrive:
 Men jeg i Korsets Græde-Huus
 Vil hos min Jesum blive,
 Og holde med min Frelsermand
 En Sørge Stand
 Den Stund jeg er i Live.

15. Vitroer, o Jesu! visselig,
 Alt Døden dig indtrængte
 Alt du din Aand opgav med Skrig
 Paa Korset der du hængte;
 Men ved din Døder Dødens Magt
 Dog øbelagt,
 Din Død os Elvet skienkte.
16. Vel kunde Døden træffe dig,
 Hvad blev derved forvunden?
 Han lagde vel din Krøv i Elg;
 Men dog blev det befunden,
 Alt han derved forstaf sin Brod,
 Hans Vil og Od
 Forløved blev og svunden.
17. Det gik med ham, som Kongens Ro,
 Der sulten stod ved Stranden,
 Det syntes saa for Pharao,
 Alt hun opslug den anden;
 Blev mavrer dog og meere tør,
 End hun var før,
 Da svandt bort efterhaanden.
18. Lad Døden under Torv og Grav
 Bor' folde Scener tære;
 Han bliver aldrig feed deraf,
 Men skal dog sulten være,
 Den mavre Gast kand aldrig ret

Sig æde mæt,

Hvad man ham for vil bære.

19. Belsignet være Jesu Christ!
 Din Død har reddet mangen,
 Du blev den rette Samson vist,
 Som slog den dig tog fangen,
 Du bar oppaa din' Skuldre bort
 Den mørke Port,
 Og est uskad udgangen.

20. Vi troer og at dit Legem ned
 I Mulden blev begravet,
 Og at du togst dit Leyssted
 Blant Urter udi Haven;
 Hvor ved du blevst Guds grønne Dviff,
 Som Blomstret vist,
 Med idel Liv begaven.

21. Du saæst der en Forraadnessen,
 Som Jøderne se troede,
 Hvor kunde Støvet tære den,
 Hveri Guddommen boede?
 Dit Legem alt for helligt var
 Til flige Kaar,
 Alt Orme skull' det rode.

22. Naturernes Foreening stod
 Saa fast i Christo bunden,

Ut

4. Satan som var den regierende Første,
 Under hvis Tyranni Verden var lagt,
 Satan blant nogle Monarker den største;
 Satan den stærke bevæbnet med Magt,
 Maatte nu Nøgelen fra sig levere,
 Aldrig betroed at annamme den meere.

5. Psy dig du Dievel! hvad vil du meer?
 stusse?

Psy dig du Dievel! det er dig en Skam;
 Saaest du, hvor Jesus han kunde dig
 puste,

Dg gaa langs giennem dit rige med bram,
 Leg man dit Scepter, og giv dig til Fange,
 Tænk aldrig Sejer herefter at lange.

6. Samson tog Porten i Gasa paa ryggen;
 Ber den med Stolper og Stenger henbef,
 Mørkhedens Porte, som laa hen i skyggen
 Blev ogsaa givet en mærkelig Knæk,
 Kristus den himelske Samson det gjorde,
 Uden ham ingen i Verden det torde.

7. Uden ham ingen til Polen fordristed
 Selver frivillig at fare derhen,
 Nogle haver den Nøyle vel fristed,
 Ingen er endnu dog kommen iglen,
 Den der er kommen, fandt det en ey drage,
 Kristus som eene beholden tilbage.

8. Det

3. Det er at røbe selv Tyrstendoms Vælde,
 Det er sin Fiende paa Flugten at slaae,
 Det er med eengang ti tusind at sælde,
 Og aabenbarlig en Seyer at faae,
 Det er, at tage selv Fængslet til Fange,
 Og igiennem Fiendens Leyer at gaae.
 9. Det er paa Løver og Dylar at traade,
 Og til en Skammel sin Fiende at faa,
 Den der har Magten, ham bør det at
 raade,

Slangen skal Hovedet knuses opvaa;
 Rømte han nederst til dybest Afgrunde,
 Aldrig han Christum undroarme dog
 kunde.

10. David fand løven med hænderne slide
 Goliaths Pande skal tomle for Stren,
 Tusind Philister mod een mand kan stride,
 Brekkes dog alle som eeneste Been.

Bethlehems Fyrste skal Priesen hiebære,
 Diervelen hannem lydagtig maa være.

11. Glanderne, som udi Fængslet sadde,
 Skriften os sagde: du præfte for dem;
 Monne den Prædiken gøre dem glade?
 Monne den ev fore Forstærkelse frem?
 Uden al Tvivl var det dem at sige,
 Alt de sit Fængsel skul' aldrig undvige.

12. Uden

12. Uden al Tvivl da faldet der den Tale:
 Væ jer Forbanded' som aldrig vild' tro!
 Bliwer i Pinen foruden Husvæle,
 Bliwer fordømte til evig Uro!
 Svovel og Lue skal givess til Rente,
 Ingen Forløsning I have at vente.

13. Mange vil om din Medfarelse tvivle,
 Mange vil sige: du gikst en den Vey;
 Lad de Besvortere længe nok smile,
 Lad dem fortrædelig sige sit Mey.
 Jeg ved min Troes Artifler vil blive,
 Og min Fornuft under Lydighed give.

14. Tiden paa hvilken din Reysse den Skede?
 Maaden, hvorledes det kunde gaae til?
 Eller hvor Helvede haver sit Sæde?
 Derom jeg intet bekymre mig vil,
 Jeg er fornøyet, i det jeg betænker,
 Christus for min Skyld brød Helvedes
 Lænker.

15. Eya! saa vil jeg dig Christo til Ære
 Hæderlig reysse Tafsiggelses Port,
 Kronen for alle dig sommer at bære,
 Du, som for Mennesken fyldest har giort;
 Lad mig mod Synden bekomme din naade
 At jeg kand slippe Fordømmelsens Naade.

16. Om

6. Om jeg dig med mine Synder for-
harmes,

Rast mig en hen i Forsørdelsens Nat,
Er jeg en Synder, du er en Forbarmer,
Naade for Faldet du haver isat,
Du som af Graven opreyst er vorden,
Lad mig en blive forglemmet paa Jorden.

7. Hvad din Opstandelses Puncter
anlanger,

Agtes den for en guddommelig Kraft,
Siæl og Samvittighed derved undfanger
Himmelske Lise med inderlig Gæst,
Alt dig din Fader med Hæder bepryde,
Alle din' Brødre det got ad fand nyde.

8. Solen paa Himmelen lukket sit Øye
Den Dag at Solen paa Korset gik ned,
Da stod Naturen i dobbelte Møye,
Dobbel Formørkelse blev der da seet;
Men paa vor Paaſte-Dag ſaae man op-
runden

Segge de Soler, som syntes forsvunden.

9. Efter Kornedresse skal man ophøves,
Solen skal skinne naar Regnen er endt;
Hæder og Ære dig Christus tilføjes,
Efter Opstandelsen blev du bekiendt,

Alt du Guds høyeste Son monne være,
 Som paa dine Fiender indlegget har Tre
 20. Har du dig bukket af Bakken at drikke,
 Mandig har du løftet Hovedet op,
 Grav og Forraadnelse skadet dig ikke,
 Vise det kand din forklarede Krop,
 Alt det dig syntes at være til Møde,
 Haver dog H Erren omvendt til Gode.

21. Tiden vil H Erren ey længe forhale,
 Tredie Dag du af Graven opstaar,
 Hvad er tree Dages Forløbels' at tale?
 Hvad kand de regnes mod Evigheds Aar?
 Gladelig vil vi med H Erren fornædres,
 Alt vi med H Erren og evig kand hædres.

22. Aldrig er Kornet i Mulden saa længe
 At sig Opverten jo eensang vil tee,
 Blomstret om Sommer skal loffes af Eng,
 Som laae bedækket med Vinter og Sne,
 Saa skal og blomstres omsider de Kroppe,
 Som man forvisnet i Støvet lod stoppe.

23. Fisken skød Jonam af Bugen paa
 Stranden i

Saa skal og Jorden opsyn sine Liig,
 Et du min Frelser af Graven opstanden,
 Biffelig skal jeg oprejses med dig;

Hvor

Hvor der er Roden, der vøxer vel Greene,
Frugten og Salighed vil du forleene.

Den flette Sang.

Opfoer til Himmels, sidder hos
Gud Faders almægtiges hønre
Haand.

Synges under sin egen Melodie.

1. **C**hristus, der alting i Lave har sat,
Vil han det Jordiske have forladt,
Lysted en blive Synlig i Lave,
Ville nu give Al Verden god Mat.
2. Efter at han udaf Graven opstaar,
Fyrretiv' Dage paa Jorden han gaar,
Lod for sin Skare Sig aabenbare,
Uden al Fare Med dennem omgaar.
3. Stundom han synlig ser Qvinderne
flod,
Stundom sig for sine Discipler oplod,
Siord' dem den Tre Hos dem at være,
Og af Besvære Hjalp forrigfuldt Mod.
4. Uden for Staden han kalded dem ud,
Hvor han antvorted dem order og bud,
Siden han ville Sia fra dem skille,
Og at indstille Sin Rejse til Gud.

5. Herren opløst sin Hænder og Klost;
 Gav dem sin sidste Velsignelses Trøst,
 Bød dem udfare Og aabenbare
 For Folk og Skare Guds Ræd om med
 Løst,

6. I det de stode og Dynen omslog,
 See, da kom Skyn og hannem optog
 Fra deres Dye Op i det Høje,
 Hvor han fra Jorden til Himmels
 opdrog.

7. Spør du, hvad Himmel at Christus
 indgik?

Meen du, som denne her Himmel af skik?
 Meen du Ballader? Eller slig Plager,
 Som man afpasser Med circler og vrik?

8. Dney; han gik en saadan Vej,
 Himlernes Himler begriber ham en.
 Meen du, Guds sæde Er som et stræde,
 Man fandt betræde? Det siger jeg nøy.

9. En han indgangen er saadant et Lūs,
 Hvor han indluffes, som Vinen i Kruus
 Men er at være Hvor man bealere,
 Hisset og here, I Hierter og Huus.

10. Vil mig den Sted, som indluffer
 vor Gud,
 Vil

Blis mig den, hvorfra han lukkes
 Land ud;

Han er tilreede, Alstedes tilstede,
 Hvor du vil lede, Da finder du Gud.

II. Over al Himle opfør han med Brag,
 Han indtog Himlen og Himlen en ham,
 Evtigt at være Gud med al Vre,
 Og at regiere, Sin Fiender til Skam.

12. Hellige Jesu! hvor herlig est du?
 Hvo fandt beskrive din Herlighed nu?
 Deylige Stæder Du nu betræder,
 Hvilket os glæder Din Christen Almu.

13. Hvo fandt skattere den Ypperlighed,
 Og alt det Gode dig er det beteed?
 Tusinde Soler, Tusinde Stoler,
 Tusind Bloler En lignes derved.

14. Christus med Manddom i Guddoms
 mens Baand
 Eætte sig næst hos Guds Højstes
 Haand,

Rønning at være, Altting at være,
 Herste, regiere Til Land og til Vand.

15. Det, at du sætte dig Faderen næst,
 Lige du derfor med Faderen est;
 Thi du bær Kronen, Sidder paa
 Thronen,

Du est Personen, Som sommer det
best.

16. Ingen maa tænke, du satte dig ned,
Som nu var glemt al Omhyggelighed;
Endnu din Raader For os fremtraader,
Endnu du raader For Land og for Sted.
17. Haver vi syndet? en Tolsmand vi har
Hos Gud vor H Erre, som Sagen gjør
klar,
Hvo vil os stræve? Hvo vil os kræve?
Christus mon leve, Som synderne bar.
18. Eya! saa sidder vort Ried og vor been
Hryst i Gud's Sæde saa dybtlig og reen,
Hvad os nu skader Han hos sin Gader
Bon for os lader, Og lægger vor Meen.
19. Kæreste Broder! velsignet est du,
Kom, der du sidder, din' Guds Kænde' ihu;
Tænk, hvad vi lider, Tænk, hvad vi
lider,
Tænk, hvad for Tider Vi leve i nu!
20. Flyttet est du til et onskeligt Land;
Men ach! vi leve i sorgelig Stand,
Længes derfor Til dig saa saare,
Gælder maa Taare, som strømmende
Bånd.

21. Vilde

21. Vilde Gud give, vi komme derhen,
Hvor vi fik skue dig eensang igien!
O! hvad for Glæde Bilde fremtræde!
Hvor skulle vi quæde En Sang for vor
Ven!
22. Hvad du tilforne paa Jorden udstod,
Derpaa dig glædelig given er Bod;
Pontii Domme Blodig og fromme
Skal ej meer komme Og staae d'g imod.
23. Du, som fra Jammer er evig udfriet,
Trost os, som leve i Frygt og i Strid,
Giv du os lære, Al vor Besvær
Læselig at bære, Og slide vor Tid!
24. Og, naar at Døden os legger i Ligg,
Lad da vor Siæle hensesles til dig,
Ovi dit Rige, Til dig at stige!
Da skal bortvige Al Sorrig og Skrig.

Den syvende Sang.

Døden skal han igien komme, 2c.

Synges som:

Herre Gud vores Baaning 2c.

- I. **I** Folk her paa Jorderig bygge,
Hvi leve I stedsse saa trængte?
I sætte jers Midler paa Rente,
Som Dømmen var aldrig at vente.

2. Seertil, Jey bliver bedragen,
Betænker, her løfter til Dagen,
Paa hvilken at Christus vor Dommer
I Skyerne visselig kommer.
3. Besvortere pleve at spørge:
Hvad skal man for Døme-Dag sørge?
Hvor er hans Tilkommelses Løfter?
End skaar baade Klipper og Kløfter.
4. Endnu skaar Naturen ved Lave,
Forandring den aldrig kand have,
Og alle Tinger i den Orden,
Som dem er fra Skabelsen vorden.
5. I tusind Aar har man befunden,
At Solen er ligedan runden,
Og Maanen gaar nyed og nedn,
I Aar som i Fjor og forleden.
6. End løbe og Stjerner ved Polen,
Her skeer intet nyt under Solen,
Hvad skal da det Døme-Dags rygte?
Hvad har man for saadant at frygte?
7. Men hører, I Kiendige Giætte,
I kand en Guds Løfter forsvætte,
Hvad han haver sagt det maa blive,
For Gud er umueligt at lyve.
8. Gud dannede Verden at blive,
Gud kand og den samme nedrive,

- Saa let som han Huset fand bygge,
 Saa let han og Huset fand rygge.
9. Thi Dagen er forud berammet,
 At Sønnen blir Ordet annammet,
 At alle, baad' Levend' og Døde
 Skal synligen for hannem møde.
10. Da skal man see Udam den Gamle,
 Da skal sig hans Sønner forsamle,
 Hans Stægter i tusinde Linne
 Paa Jorden skinbarlig fremtrinne.
11. De som er i Mulden begravet,
 De som er fordruktet i Havet,
 De som ere Heyled og brændte,
 Guds Røst skal dem alle fremhente.
12. Basunen skal heftelig stralle,
 Det Skrald skal opvække dem alle,
 Som ligge i Støvet og sove,
 De Gode saa vel som de Grove.
13. Og hendes de Fromme den Døde,
 De skulle de første da være,
 Som skal sine Graver forlade,
 Og still's for Dømmere glade.
14. Derneft er det den dem en Glæde,
 At Regningen klar er og rede,
 Saa Synderne skal dem en møde,
 Saa som de i Troen hende.

15. De engang afhandlede Sager
 Man atter for Retten ey tager,
 I Guds Ord ey heller befales,
 At Skylden skal to gang betales.
16. Er Christi Ransoning holde gyldig
 For hvis de vor Herre var skyldig,
 Saa Gud vilde Skylden klarere,
 Da kræves de siden ey meere.
17. Men derimod skulle de Slemme
 En anden Sentenſe fornemme,
 Hvad de haver gjort og bedrevet,
 Det finder de for sig opſkrevet.
18. Der skal da vel mange fremkomme,
 Som ſelver vil gjøre ſig fromme,
 Udfællig Forvendninger giver,
 For hvad de beſkyldede bliver.
19. Part ſkal ſin Belgierning opregne.
 Part vil ſin Forretninger tegne,
 Hvor hellig og ſmukt de har leved,
 Da Dævlert i Guds Navn uddrevet.
20. Part vil ſin Almiffer udraabe,
 Sig dermed retfærdig forhaabe,
 Men hvor de ſin Sager beſmykke,
 Det hjælper ey ringeſte Stykke.
21. Her vil ey Undſkyldninger høres,
 Men hver ſkal for Retten fremføres,
 Sin

Sin' Eierninger selver forsvare,
 En sætte en anden i Fare.

22. Her pleyer Skenkaker og Benge
 Den Urme for Retten fortrænge,
 Men da skal den vigtige Tasse
 En have saa stor til at braske.

23. Da skal der en agtes Personer;
 En Stats eller guldene Kroner,
 Men Lønnen for een og for alle
 Skal efter hvers Levnet udfalde.

24. For Saul mon Samuel bede,
 Og Moses var ofte tilreede
 Alt sukke for Israels Sonner,
 Og Herren bevilget hans Bønner.

25. Men dømmes en Siæl til Afgrunden,
 Hvo løfte tør for hannem Munden?
 Hvo fand den Afssigt igtenkalde,
 Som Dømmere lader da falde?

26. I Skyn blev Jesus optagen,
 I Skyn han atter for Dagen
 Skal lade sig klarlig tilslune
 Med sterk Over-Englers Basune.

27. Hvert Øye skal hannem anstue,
 Ach! hvor vil de Mordere grue,
 Som hannem paa Korset indslunge,
 Og spottelig vrænged sin Tunge?

28. Du Judas, hvad vil du da tænke,
Som lod dig med Penge forkrænke,
Hvor vil de da blive til Nøde,
De som efter Livet ham stode?
29. Forførdeligt skulle det vorde
For alle Steen-hjerted og huarde,
Hvad kunde de andet da tale,
End raabe til Berge og Dale?
30. Ach ville I Berge os skule,
Ach sukker os ind i en Hule!
Hvor vi os et Glemfel kand lede
For Herrens forførdelig Brede!
31. Ja, Satan, som ned i Alfgrundens
Med Mørkhedens Lærker er bunden,
Han med sine Engler tillige
Skal op og for Dommen fræmsstige.
32. Da skal en hans Snediæbed gielde,
Hans Konst eller forrige Vælde,
Men rigtig Betalning bekomme
For al hans Fortræd mod de Fromme.
33. Apostlerne skulle med Ære
Da Rettens Besiddere være,
Og gladelig dert samtykke,
At Dævelen faaer en Løn af os.
34. Hvad Dom og Afsligter da blive,
Dem skulle de strax underskrive,

- Dg Gud for Sletfærdighed takke,
 At Skalken sit Lønnen paa Nakke.
 35. Derfor see til hvor I leve,
 I Folk, som i Verden omfveve,
 Seer til I for meget en banker
 I veri slige Syssler og Tanker!
 36. Lad Kraadsen og Druftenskab ikke
 Indvikle jers Siæle i Strikke;
 Men tager, som I vil ansvare,
 Paa Hærens Tilkommeelse vare.
 37. Og værre aarvaagen og beder,
 Mod Dommen jer flætti bereder,
 I veed ikke hvilken en I me
 At Verden skal gandske forsvime.
 38. Den Dag a I mindst kand formode,
 Den I knæ man det ikke troede
 Skal Dommeren stande for Døren
 Med Afskig for Menniskens Dren.
 39. Som Lynet afvindelig blinker,
 Fra Øster til Vester omvinker,
 Som Toven indbryder og kommer,
 Naar Folk paa det tryggeste kommer.
 40. Som Gaaen indvikles i Snare,
 For han kunde tage det vare,
 Saa flt uforventet med alle
 Skal Regenskabes Dagen indfalde.

41. Alt got er den Tienere værdig,
Som Husbonden finde kand færdig,
Med Glid at opvarte hans Komme,
Det bliver ham selver til Fromme.
42. De Jomfruer kaldes da floger,
Som Olie i Lamperne toge,
Og havde sin' Fakler antændte,
Da Brudgommen var at forvente.
43. O Jesu, lad os dine Svenne
I Verden saa trolig dig tiene,
Alt vi til den evige Glæde
Maa værdes med dig at indtræde!

Den attende Sang.

Jeg troer paa den Hellig Aand.

Synges som:

- O Gud Fæe Lov til evig Tid.
1. **D** Hellig Aand, vi si je dig
En evig Gud at være,
Og dig tillegges vi si I'g
Al Majestæt og Ære.
2. Er Fader Gud? er Sønnen Gud?
Da est du Gud de si je;
De tre Personer raabes ud
I Gudsdom alle lige.

3. Ver-

3. Personerne beregnes tre,
Vi veed af ingen fleere;
Men een er Gud i Bærelse,
Een Gud og ikke meere.
4. Een for den anden tegnet staar,
Hvad hver Person anrører,
Men een for anden de gey var,
Hvad Guddoms Kraft tilhører.
5. O Hellig Aand! ieg gierne dig
Tilbørlig Pris vil give,
Men du est ubegribelig,
Hvo kand dig ret beskrive?
6. At Beyret blæs, det hører man,
Man hører vel det brommer,
Men det gaar over al Forstand,
Hvorfra, hvorhen det kommer.
7. O Hellig Aand! vi vel ogsaa
Din Dyd og Gaver hører;
Men hvo er den, det kand forstaae,
Hvordan det Bær du fører?
8. Guds Rige kommer ikke saa,
Alt man derpaa kand tage,
Og en med Finger pege paa,
Som paa et Lys og Stage.
9. See, Beyret blæser af og til,
Og om Forlov en beder,

- Guds Aand paafalder hvem han vil;
Og fylder alle Stæder.
10. Hvo skal jeg for Guds Aand henfly,
Og mig en Plads oplede?
Drog jeg til længst fraliggend By,
Da er du der tilstede.
11. Gaer jeg høyt op til Himmelen?
Du est for mig derinde;
Gaer jeg til Verdens Ende hen?
Da skal du mig der finde.
12. Om nog n mod Forhaabning dig
Guds Navn og Titul nægter,
En Kiæster er han v. sselig,
Fordømt blant alle Sæter.
13. Hvo v. tterlig med fri Forsæt
Guds reene Sandhed hader,
Og ey derefter angær det,
Og ey sin By forlader.
14. Han v. ist imod den H. lig Aand
En farlig Synd bedriver,
Som til en Rude, Saar og Baand
Oppaa hans Hjerter bliver.
15. Vi kand og det i Skriften see,
At H. rens Aand er vorden
Beregnet ind blant de tre,
Som v. dner her paa Jorden.

16. Lad Mammmonisten søge Trost
 I Guld og Edelskeener,
 Lad Bonde-Manden see sin Lyst
 I Græs-grod Ager-Reener.
17. Udvælg lad den lærte Tand
 I Giestebud sin Glæde,
 Hos Vinen lad Bellsystens Mand
 Opsøge sig et Sæde.
18. Lad andre kun, som ofte skeer,
 Med Verden sig bemøje,
 Men jeg, o søde Aand, henseer
 Til dig med Troens Dye.
19. Du gjør, at jeg er glad i Bud,
 Og fand min Sorg forglemme,
 Du sender tit et Trostes Bud,
 Naar Hjertet er i Klemme.
20. Saa tit og jeg beænnastet gaar
 For Guds Baud, Bovers Floder,
 Og for min Synd, som hos mig staar,
 En ivrig Bud formoder.
21. Da bær du Naadens Olje-Blad
 Til mig, du Himmel-Due!
 Du siger: Klære Stæd, vær glad!
 Hvad haver du at grue?
22. Hvad reddes du? Guds Brede's Flod
 Er falden ned og sænket,

Din Synd formedelst Jesu Blod
 Gy bliver estertænket.

23. Du giver en langt anden Trost
 End Verden giver sine,
 Højs Trost begyndes med en Løst,
 Og endes med en Pine.
24. Thi Verden først den bedste Blin
 For sine veed at skienke,
 Men siden maa de sunde Evlin
 Din tykke Bærme lænke.
25. Men, Hellig Alond, din Fred og Fryd
 Bor' Hjerter bedre glæder,
 Saa vi ved dig fra Dyd til Dyd
 Alt frem og frem indtræder.
26. Om Hertet mig fordomme vil,
 Og ingen Trost tillader,
 Da skal Guds Alond m'g skynde til
 At raabe: Abba, Fader!
27. Hvad Kirkens Tienner' tale bor,
 Du demnem det indgiver,
 Skal Ordet giennem Drets Dør,
 Dørvogteren du bliver.
28. Part er oplyst i Lægedom,
 Part har Naturens Gaver,
 Part vender Tungemaal om,
 Guds Alond det eene laver.

29. Part

29. Part ferdig er i fremmed Sprog,
 Part Harpen slaar og spiller,
 Part er i Konster næt og klog,
 Guds Vland det alt bestiller.
30. Han løser bunden Tunge Baand,
 Han lærer Gud at kiende,
 Gud Fader, Søn og Hellig Vland,
 Skee Præis foruden Ende!

Den niende Sang.

En hellig almindelig Kirke, hellige
 Menniskets Samfund.

Synges under sin egen Melodie.

1. Gud, jeg freer og det bekiender,
 At du fra al Jordens Ender
 Og en Kirke samlet har,
 Som er hell'g, reen og klar.
2. Dog derhøstet og betragtes,
 Hun en selv af sig kand agtes
 Hellig og ultraffelig:
 Det, o Jesu, skeer ved dig.
3. Det du lod dit Blod udslyde
 Skulle Kirken aot ad nyde,
 Herrens Billed og dig lig,
 I din Brud evindel'g.

4. Adam

4. Adam maatr' et Ribbreen tabe,
Da Gud Evam vilde skabe;
Men, o Jesu, du sin Brud
Købte med din egen Hud.
5. I det jeg en Kirke meener,
Meener jeg en Stok og Stener,
Eller nogen byggt Pallad
Med skafferet Zimmer og.
6. Men en Samqvem af Personer,
Uafstallig Nationer,
Som i hvor de monne hve
Har een Daab, een Gud, een Troe.
7. Een er Gud og ingen fleere,
Een sand Troe og ikke meere
Til sin Gud man sætte maa,
Dog det gaaer ev altid saa.
8. Thi, desverr'! man maa fornemme
Blant de Gode mange Stemme,
Mangen Mameluk og Hund
Blant de Helliges Samfund.
9. Ont og Got sig sammenblander,
Alt saa længe Verden stander,
Klinten grov blant Hvedens Sæd,
Beyer indtil Høsten med.
10. Saa som Noa for dum Dage
Mon i Arken til sig tage

- Rene blant urene Diur,
 Saa er denne Tids Figur.
 1. Naar at HErrens Bord er færdig,
 Løber Bærdig med Uværdig,
 Eder uden al Fo. skiel,
 Somme ilde, somme vel.
 2. Der maa alt partiske være,
 Al de, som oprigtig' ere
 Rand desbedre fiendes grant
 For det Paf de boer iblant.
 3. Spør du, hvorpaa man fornemmer
 Hvo der ere Kirkens Lemmer?
 Det er de, som har bekient
 HErrens Ord og Sacrament.
 4. Du, som Christi Naar vil være,
 Christi Røst du bør at lære;
 Est du døbt i HErrens Navn,
 Dagior HErrens Verk og Gavn.
 5. Salomon lyfsalig skatter
 Bruden, for sin' tvende Patter:
 Guds Brud har og tvende Brøst,
 Hvoraf sues Saft med Løst.
 6. Det de tvende Sacramenter,
 Som vor HErr flax indrenter
 Et velsignet Folke-Tal,
 Som skal pryde Kongens Sal.

17. Vel er sandt, det Tal er større,
Hvilke Satan mon forføre;
Thi den B. y er meget bred,
Som tli Polen lover ned.
18. Dog har Gud sig for beholden,
Og indskreven vlist i Rolden
Mangen en utallig Siæl,
Som: har aldrig kysset Bel.
19. Dem der Gud i Bogen skriver,
Deres Tal urokket bliver,
Satan dem, i hvor det gaar,
Skade skal en til et Haar.
20. Alt den Kvinde, der har Manden,
Abler Sønner een og anden.
Faaer en Moder mange Smaa,
Det er en at undres paa.
21. Men at den, der en er svanger,
Og i Livet en undfanger,
Fleere Sønner avle fand
End som hun der en er Mand.
22. Sligt er værd, at man betænker,
Saadan Lykke H. Erren skienker;
Kirken i sin eenlig Stand
Samler Børn, som Havets Sand.
23. Sæd og Slægt skal aldrig hende
Fattes indtil Verdens Ende,

- For skal Folk med Skind og Been
 Vækkes op af Kamp og Steen.
 4. Verden i det Onde sænkes,
 Mange tusind Siæle frænkes,
 Dog har Gud sig nogle faae,
 Som til Enden fast skal staae.
 5. Snuble fand vel de Udvalde,
 Dog en endlig Troe frafalde,
 De med Loth i Sodoma
 Skal uskadde gaae derfra.
 6. Om saa var, det Gud forbyde!
 At Tyranner vilde synde
 Med en Morder. Saa det Lius,
 Der er sat i Herrens Huus.
 7. Kirken har dog nogle Gemmer,
 Som sin Gud i Hiertet gemmer,
 Og bekiender Jesum frit,
 Blev de Gods og Elv end qvilt.
 8. Stephanus skal indtil Døden,
 I hvor hart ham trykker Nøden,
 Holde ved sin Frelser trygt,
 Kloy de Steene nok saa tykt.
 9. Gud's Apostler skal tilhobe
 Jesu Navn for Folk udraabe,
 Alt skul' de for Raad og Dom
 Slet hud flenges runden om.

30. Kæst Johannem hen i Fængsel,
 Det er dog Johannes Fængsel,
 At han sin Discipler fand
 Bese Verdens Frelsermand.
31. Christi Brud er undertiden
 Som en Søster, gandske liden;
 Men hvor kleen hun vil, måa,
 Hun skal dog ey undergaae.
32. Sodoma skal skaa i Due,
 Boar-Stad bar ey at grue,
 Er han stient en liden Flet,
 Jlden gior ham ingen Brest.
33. Tilmed, om det skulle gælde,
 Guds Folk skulle lide Velde,
 Saa bar Klippen mangt et Hul,
 Hvor de i sand gaar i Skul.
34. Saa gik det i fordum Dage,
 Guds Folk ofte maatte tage
 Bort i Klipper sin Tilflugt,
 For Tyranner indelugt.
35. Somme ginge slidt og revent,
 Somme fra sit Huus fordreven,
 Og leed Hungers skarpe Sværd,
 Dog de var langt bedre værd.
36. Saa veed Gid saa mange Huler,
 Hvorudi han sine skjuler,

Naar den hadske Jesabel
 Vil Propheter slaae ihjel.

37. Herre! lad din Kirke trives,
 Lad med Spot og Skam omgives
 Alle Kirkens Fiender,
 Spred dem ad, som Ugn for Behr.

38. De paa Zions Ryg vil pløje,
 Og nedsaae sin Synd og Møje,
 Lad dem høste Sorg og Bæ
 For sin Guds Foragtelse.

39. Lad dem vendes snart tilbage,
 Og med Skamen Ende tage,
 Paa det de fornemme Land,
 Du, o Gud, est hendes Mand.

40. Giv din Zion Fred og Lykke!
 Pryd du hende med dit Smykke,
 Som en Konges Datter bør,
 Alt hun, hvis du byder, gjør!

41. Du velsigne hendes Præster!
 Du velsigne hendes Gæster!
 Du velsigne hvert et Saar
 Inden hendes Beggeaar!

42. Nu, min Jesu, jeg fremtriner,
 Om jeg ey som andre skinner
 I fuldkommen Dyd og Stand,
 Est du dog min Frelsermand.

43. Tænk, jeg er og end din Broder,
Jeg har Kirken til min Moder,
Jeg din Fader har til Gud,
Tag min Siæl nu til din Brud.
44. Lad mig i dit Huses Bolig
Vandre for dig ret og troelig,
Gædt! du mig fører hjem
Til det hin Jerusaleem.
-

Den tiende Sang.
Syndernes Forladelse.

Synges som:

Dagen viger og gaaer bort.

1. **S** Erre! jeg bekiender mig,
At jeg syndet har mod dia,
Jeg som andre, Kød og Blod
Findes ofter ond end god.
2. Vilde jeg mig siige fri,
Var det idel Hyklari;
Nej jeg legger Haand paa Mund
Og anmoder om Mistund.
3. Klæderne jeg paa mig har,
Kand jeg mig afføre snar,
Men min Synden føres af
For jeg legges i min Graf.

4. Nu

4. Mangel, Mangel er hos mig,
Men Tilgivelse, Gud, hos dig;
Thi jeg troer at Gud er god,
God af gant ske Hjerte-Nød.
5. Hos ham er Forlatelse,
Han lar Gunst og Naadete,
Og det Rygte har han havt
Fra den Tid at Folk blev skabt.
6. Der er mangen Trygler til,
Jeg, o Gud! og trygle vil
Om en Naades smule Brød
I min Siæles Hungers Nød.
7. Er min Synd saa svar som Sand!
Jeg troer dog, min Frelsermand
Har den Skyld klareret alt,
Og den fulde Sum betalt.
8. Var for Guld en Naade sat,
Maatte jeg fortvivle paa,
Var, o Jesu, en din Saar,
Blev jeg et fortabet Saar.
9. Er den Synd, som i mig boer,
Saa som heelt Klipper stoor,
Storre dog min Jesus er
I sin Død og Lidelser.
10. Est du Gud nu paa mig vred?
Jeg din Søn har i min Sted,

- Han al Giellden tog paa sig;
 Thi han skal fornøye dig.
11. Staaer jeg dybt i din Restank,
 Giort har han en fuld Qvitank,
 Skreven med hans eget Blod,
 Den Tid han korsfæstet stod.
12. Det var en med Sølv og Guld,
 Hvoraf Croesi Pung var fuld:
 Men med det som dyrer var,
 Lammets Hjerte-Blod og Saar.
13. Klære Siæl, hvi sørger du?
 Hvi bekymrer du dig nu?
 Du med Gud i Venkab staar,
 Aldrig bedre Kar du faaer.
14. Naar du haver ham til Ven,
 Da fand hverken Himmelen
 Eller Jorden skaffe dig
 Større Skat evindelig.
15. Gud skee Lov! min Sag er klar,
 Gud skee Lov! jeg Fred alt har,
 Fred med Gud, som før var vred,
 Fred med min Samvittighed.
16. Trods dig, D'ævel, med din Svig,
 Hvad vilt du beskylde mig?
 Hvad har du at dædle paa?
 Jeg med Gud dig skal bestaa.
17. Tæl-

17. Tæller du, hvad jeg har gjort?
Siger du det Taler stort?
Tæl mig først de Draaber grant,
Som af Jesu Side rant.
18. Fly mig først den Tælle Stok,
Si en maa du længe nok
Regne, mens du regne kand,
Du est dog en Lagnens Land.
19. Sandt er det, en slaaend' Mand
Undertiden falde kand,
Endnu er en funden een,
Som er uden Fejl og Meen.
20. David var Guds Hjerter Mand,
Er dog tegnet paa den Rand,
Hvorpaa andre Synder' staar,
I hvor hellig han end var.
21. Alle Helgen om Pardon
Beder Gud for sin Person,
Gaaer det saa det grønne Træ,
Hvad maa da mig Usle skee.
22. Derfor jeg strax svarer saa:
Holt man still', her staaer ey paa;
Der som Gud er alles Gud,
Hvi skal jeg da lufkes ud?
23. Haver han for barmet sig
Over andre faderlig,

- Skulle jeg alleene da
 Naade Døren stodes fra?
24. Er der ingen, som har slet
 Uden jeg forsp. ldt min Ret?
 Bliver jeg alleene den
 Gud vil holde for lven?
25. Hvad er Guds Barmhertighed?
 Hvortil tiener Jesu Fred?
 Hvad Land Korsets Død formaa,
 Hvis jeg en Skuld' Naade faa?
26. Skulde jeg forskydes plat,
 Hvor var da Guds Lofsters Skat?
 Og de Guds Forsættelser,
 Som tilsiges een og hver?
27. Men, jeg baade troer og veed,
 For skal Bierge falde ned,
 For skal smelte Havets Grund,
 For Gud glemmer sin Miskund.
28. Er jeg meer end andre grov?
 Merre har jeg da behov,
 At min Gud besynderlig
 Frem for andre hjælper mig.
29. Har jeg gjort den største Brøst,
 Venter jeg den største Trøst,
 Og hvo meest Forladels' Peer,
 Skal og elstes meer og meer.

30. Bort

30. Bort al Bantroer, bort og bort,
Bort Fortvivlelse, på dig fort,
Bort al Satans Fristelser;
Jesus min Forløser er.

Den ellefte Sang.

Regementets Opstandelse.

Synges under sin egen Melodie.

1. Ligesom alle beskikket er vorden,
Engang at fødes, derefter at døe,
Saa er og alle beskikket af Jorden
Atter at opstaa, hvert Klon i sin Ordning;
Thi saa skal blomstres det føre var Høe.
2. Hvorvel Opstandelsen agtes at være
For al Fornuft, som en Latter og Spot;
Alle de Ting i Naturen til ere
Skal om Opstandelsen Vidnesbyrd
bære,
At den Artifel skal gøres os got.
3. Vi see Figurer i Fugler som flyve,
Viis mig, hvor er de om Vinter at see?
Vi see Figurer i Jordens Formue,
Stilker og Bort, som oprinder af Tue,
Der dog tilforne laae stift under Snee.

4. Solen og selv os Opstandelsen minder,
Aften og Morgen udviser det os,
Her er en Aften, hvornaa vi forsvinder,
Her er en Morgen vi atter oprinder,
Er det os ikke Beviisninger nok?
5. Aldrig græsser den Vinter saa længe,
Mødes jo siden for Sommer at fly,
Var Elementerne noksom saa strenge,
Skulde de Luften i splinter end sprengte,
Solen dog engang fremstikker af sky.
6. Svalen opkommer, der ligger i Dvale,
Efter hun haver udhvilet i Sand,
Vnder vi Væner et Skilsmissses Vals,
Engang vi dog med hverandre skal tale,
Naar os fremstikker Forklarelses Stand.
7. Skal de afhuggede Stilker nu grønnes,
Er da vor Kroppe ey dyrer end Græs?
Skulle Guds Træer ey knoppes og

 Skulle Guds Tiener' ej naadig belønnes?
Sigg mig, hvad var da vor troes gemæss
8. Lyfter vor Herre det Blomster at klæde,
Der i Dag staar, og i Morgen er vef,
Skal da Guds helgen ej nyde den glæde,
Deylig som Blomstret af Jorden at
 træde,
 Uden

Uden al Svaghed, al Laster og Brest.

9. Havde vi derved os intet at trøste,
Hvad var da Stælsens Udødelighed?
Hiertet i livet maatt' jammerlig broste?
Haaret af Rødsel paa Hovedet røste,
Var ikke Haabet at helde sig ved.

10. Om den Ugubelig Tungen en svarer,
Maaber og bringer sin Iqvalder saa for,
Hvo veed, om Menniskets Vland den
opfarer?

Folkenes Vilkor med Besterne svarer,
Begge med Døden har ligedan Raar.

11. Lader os bruge nærværende Gode,
Drikke vor Perler for Gald og for skød,
Tungen Glenkommelse er at formode,
Dødninaer reyses i meere paa Gode,
Tungen Bellyster er efter vor Død.

12. Bedre Oplysning vi, Gud skee Lov
fanger,

Om end skönt Folket ansees som Fæ,
Hvad den almindelig Vlande belanger
Stælene dog giennem Døden indganger
Til en udødelig Verden at see.

13. Skal en de Dødes Opstandelse blive,
Da var sorgleves al Menniskes Haabl
Man al Gudsfrygtighed maatte begive,

Alt hvad Propheten i Bøgerne skrive
Blev til en Snaar og forfængelig snaab.

14. Alle de Døde da vare fortabte,
Hvilke tilforne var giemmet i Muld,
Hvad land det gavne, det H Erren os
 skabte,
Naar at vor' Siæle den Ewigheid tabte,
Hvorom at alle Guds Skrifter er fulb?

15. Alt hvad da Lærerne fore mon give,
Blev da kun agtet for løse Mænds Ord,
Haabed' vi eene paa Christum i Live,
Hvor' end alle vi skulle da blive,
Hv ske vor H Erre har skabet af Jord.

16. Vi veed, naar disse vor Huuse nedfalder
Har vi et Huus uden Hænder bereed,
Legemet tæres af Jorden og Alder,
Men naar Basunen i Luften frem-
 skraaler,

Fremgaar enhver af sin' Huler og sted.

17. Da vil det store Guds Evhata klinge:
Kommer I Menneskens Slægter iglen!
Sygdom og Krankhed skal ingen Mand
 twinge,

Da vil den halte Mæghsboset springe,
Staven og Rynkken alt kaste er hen.

18. Ryn-

18. Kynterne skal en Methusalem plage,
Jacob ej heller hans Høsters Skavank,
Kroblinge ej paa Banmægtighed klage,
Saadant er bleven i Graven tilbage,
Lazarus er da befriet fra Stank.

19. Kroppe, som før i Forglemmelsens
Stræde

Bare levered Forraadnelsen hen,
Da deres Siæle dem attur inderæde,
Hvad vil den Sammenkomst blive med
Glæde,

Naar de to Benner skal findes igjen?

20. Klæreste Søster, fand Siælen da sige,
Jeg lod dig fare med Sorria og Graad,
Gud os nu samler med Glæde tillige,
Nu skal al Evigheds Skilsmisse vige,
Meere din' Øien en gøres skal vaad.

21. Da skal de Fromme freimst le sig glade,
Sorgesuld skulle de Onde fremgaade,
Alle Samvittigheds Bøger og Blade
Skal den alvidende Dommer op aade,
Hvorefter hver sin Afslæter skal faae.

22. Hedning, der uden Bogstaven har
levet,

Han og faaer uden Bogstaven sin dom,
Hvad den Ugudeliga haver bedrevet

- Staaer i Guds Regensskabs Tavler
opskrevet,
Saa det betøber en skrækkelig Sum.
23. Guds Evangellium der er forkyndet,
Hvilket han haver tilforne forsmad,
Skal mod ham vidne, det han haver
syndet
Og Uretfærdigheds Beye vel syndet;
Thi skal han dømmes til Fængsel og
Graad.
24. Herre! forleene mig synder den Glæde,
Trolig at passe min Frelseres paa,
Alt, naar han lyster i Skyn fremtræde,
Jeg da isort i Retfærdigheds Klæde,
Maatte i Ære for hannem bestaa.

Den tolvte Sang.

Om det evige Liv.

Synges under sin egen Melodie.

- I. Kommer I Folk, I som forgellig sidde,
I, som i Verden saa meget maa lide,
Kommer, jeg vil Underretninger give,
Hvor det med eder heresfrer skal blive:
Her er et Liv efter dette i Bente,
Der er et andet, der bedre kan rente.

2. Inf.

2. Tyskes jer Korset er tungt til at bære;
 Tyskes jer Liden ne vanskelig ere,
 Tyskes jer Kalken er besværlig til at drikke,
 Tyskes jer Sorgen forandrer sig ikke,
 Tænkter, den Gud, som paa Verden gjør
 Ende,

Han og al Menneskets Jammer kand
 vende,

3. Skal I skiont al eders Lides Tid græde,
 Det er dog intet mod Evigheds Glæde,
 Væred det hundrede tusinde Dage,
 De dog omsider en Ende kand tage:
 Men den velsignede Guds evigheds stotte
 Kan aldrig nogen forandring borte stotte

4. Spør du: hvad er da Evigheds Rige?
 Jeg dig det ikke tilfulde kand sige;
 Det er de Ting, som Fornuften ej fatter,
 Hvilke man slet ubegribelig skatter:
 Ingen blant Menneskens Slægter det
 funde

Hverken med Sind eller Hjerter be-
 grunde.

5. Det er de Ting, som vurderes saa høje,
 Høyer end det kand beskues med Øne,
 Dog saa vidt man udaf Skriften er lærer,
 Giver det Land uforkænkkelig Værd,

Saadan som ingen Omverling paa-
falder,

Eller forrustes af Tid eller Alder.

6. Her maa de Rige Bekymringer have,
Hvor de fandt Penge og Poser nedgrave
Alt dem en Tyvenes Dyne skal skue,
Hisset er intet for saadant at grue;
Tyvene skal en din' Midler bortbære,
Møl og Kust skal dem en heller fortære.
7. Vi til forbyttede Stæder en komme,
Eller til øde Palladser og tomme,
Eller did hen, hvor man onsker sig
Deden,
Tusind' Aar, saasom den Gaars-dag
forleden,
Skulle dem tykkes en længer at være
For den usigelig Herligheds Ære.
8. Ingen der fandt for Uvidenhed sørge,
Ingen skal anden om noget adspørge,
Ingen behøver hinanden at lære,
Hver for sig selv fuldkommen skal være,
Her man paa Lykkens Omskiftelser
Plager,
Hisset er det u-omskiftelig' Dager.
9. Her er adskilligt vor' Hjerter besværer,
Hisset er alt det vort Hjerter begiærer,
Her

Her er Urolighed, Sygdom og Plager,
Der er saa roligt, som nogen behager,
Her er man fremmed og idel i Vandring,
Hisset er Hiemsted foruden forandring,

10. Her er man ofte fra HErren langt
borte,

Der er man hos ham forinden hans
Porte,

Her fand os Dagen ved natten berøves,
Hisset en Sol eller Maane behøves,
Her er man inden al Dunkelheds Huuse
Hisset skal HErren selv Staden opliuse.

II. Her er Uvenner vel hundred og flere,

Hisset er ingen Forsølgelser mere;
Men de Egypter her Folket betrykte,
Hisset man for dem en haver at frygte,
Uvind og Gornig er lukket der ude,
Dyet for Graad skal en lægges i Klude.

12. Venner, der skites ad for her i Giver,
Skal uden Skilsmisse sank. de blive,
Jacob der otter sin Rachel har funden,
For hvis Død ofte hans Dren har
runden,

David er kommen og ind til sin lille,
Hvilken at miste han nødigt her ville.

13. Mar.

13. Martha seer Lazarum nu paa de Stæder
Hvor hun hans Død aldrig meere be-
græder,

Jericho Sonner paa Bierger og Heede
Efter Eliam en meere skal lede,
Enken af Nain, hvis hierte var bunden,
Haver nu hiffet sin Sorrig forvunden.

14. Helt skil Marta, du for haver flaget,
At de din Jesum fra dig haver taget,
Der man dig hørde du sørgelig sagde:
Vis mig dog Stæden, hvor de hannem
lagde!

Du har din Hætte der hiffet op hitted,
Den du herefter bekymmerlig frittet.

15. Du med ham, han med dig sammen
nu tæler,

Hvilket af Sorrigs bekymring husvæler,
Ena, naar skal man indsamles de Rige?
Hvor man skal finde sin Benner tillige,
Naar skal den Dag os fremstikke med
Glæde,

At vort Guds Ansigtets Lys skal indtræde?

16. Hvo skal os føre fra Jammer til Lise?
Hvo skal hvad got er emsler os vise?
Hvo skal til tryngste Stæder os føre?
Skal ej vor Herre sin Helgen det giøre?
Han

Han skal os engang forunde det Gode,
Hvilket vi her udi Haaber formode.

17. Glæder sig folket ved blomster og blade
Hvad vil da skee paa den himelske Gade?
Hvad vil man sige, naar Folket ind-
kommer

Til den Sted, hvor der er Evigheds
Sommer?

Da vil vi slutte med Petro saa rolig:

Herre! her ville vi bygge vor Bolig:

18. Her ville vi Herberg og Rolighed tage,
Aldrig os ynske paa Jorden tilbage,
Eller vor' Gødder at skidne der meere,
Aldrig skal Verden os meere fixere,
Men hos dig, Herre, vi evig vil blive,
Og dig al Ære til evig Tid give.

Herrens Bon Fader Vor,
Forfattet udi ni Sange.

Den første Sang.

Fader vor, du som er i Himmelen.

Singes under sin egen Melodie.

1. Blandt alle Guder er Udi sær
En nogen Gud saa stor Saasom
vor;

Vor

- Vor Fader kaldes han Af hver Mand,
 Thi han det Navn Og bær med Gavn,
 Han, som en Fader bør, Mød os giær,
 2. Hidtil vi havt har Mad Paa vor Fad,
 Hidtil har Jordens Skød Givet Brød
 Af Havre, Rng og Rug Paa vor Dug;
 Vor Siese Rom Har ey skaat tom
 Af Creatur og Fæ Til at se.
3. Udskil dig den lig Kist Fersk og fræk
 Det vaade salte Hav Ofte gæv,
 Belsignet blev vor Krog Naar vi drog,
 Vor nogen Krod Fra Taa til Tøp
 Er fæld med Uld og Linn Grov og fin.
4. Enhver til denne Stund For sin Mund
 Rødtørstig Deel og Lod Haver naad,
 Den fattig sig og mæt Haver Væ;
 Vi hidindtil, Jeg siige vil,
 En har paa daglig Brød Lidet Nød.
5. Spør du: hvor vil det faar Aar fra Aar?
 Vi faaer af Herrens haand Al bistand,
 Os at forskaffe skat Er hans Pligt
 Og løst, som fri Gaar paa hans sti,
 Og falder ham til fod, Er han god.
6. Til andre guder maa Andre gaa,
 At sætte Kød og tarm Til sin arm,
 Det tiener dog saa lidt Til profit;

Risid-guder er Kun avn og vær,
Som inden nogle aar Slet forgaar.

7. Hvad hjælp og hvad bistand Ventes fand
Af den der selv er svag Dag fra dag?

En blind den anden en Viser vej,
De begge to Med fod og sko

I graven for de veed Falder ned.

8. Vil man, som hedninger Her og der
For maled skok og steen Bøye been,

Silgt er et meget stærk Narre-verk;

Thi saadan Gud Belees kun ud,

Og en værd en stær Der han er.

9. Sæt til guld Klumpen hen, Mammons
ven,

Og giem din stakkels gud I en flud;

Men jeg vil helde mig Fast til dig

Gud I baath, Min Skield, mit slot,

Bed dig jeg sikker staar, Hvor det gaar.

10. Vilt du vide grant, Bist og sant,

Hvor at det sted og land Rindes fand,

Hvor voris Gud iboer? Spor du hvor?

Løst øyet hen Til himmelen,

Der er hans sædes plads Og pallads.

11. Det stjerne-loft og voel Er hans stoel,

Men jorden han sig lod Rind r fod

Til skammel, hvorpaa han Træde fand,

Hvert

Hvert verdens rom Han farer om,
 Dog vises intet spor, Hvor han gaaer.

12. O du vor Gud og ven! Est du den,
 Der har din stand og stat Hent opsat?
 Da veedst du vel og seer, Hvad som skeer
 Af een og hver Paa jorden er,
 Da hvad der bliver gjort, Lidt og stort.

13. Hvor er en Gud som du? Du som nu
 Enhver mands vey for staar, Hvor han
 gaar,
 Da skuer alle ting Rundt omkring,
 Saa der for dig Umulig
 Er nogen ting gedult Eller skulst.

14. Du jordens nedrig gæst! Det er best,
 Du skyer synd og last, Som en gæst,
 Da reddes ind og ud For din Gud,
 Alt han dig en Paa ondskabs vey.
 Skal fra din top til taa Knuse smaa.

15. Høls du paa daglig brød Lider nød,
 Da see til himmelen, Der er den,
 Som hialp vor fædres trang Mangens
 gang,

Den samme kand Med al bistand
 Endnu forsørge dig Faderlig.

16. Est du med sorg belemt, Hierte-klemt,
 Est du i fare stedd', Og en veed

Dig

Dig hielp paa jordens FredsNogensteds;
 Vær tffun still', Her oven til
 Skal hielpen komme dig Sikkerlig.

17. Er han en Himmel-Gud? Du hans
 brud?

Er han en himmel glantz? (a) Du hans
 frantz, (b)

Er han en himmel-mand? Da skal han
 Paa sorg og brøst Vel skaffe trost,
 Lov, ære, pris og bram Vorde ham.

Den anden Sang.

Helligt vorde dit Navn.

Synges under sin egen Melodie.

I. **H** Erre Gud! dit dyre navn Og ære
 Over verden høyt i søvn Maa være,
 Og

(a) Himmel. Glands kaldes Gud her, fordi han
 glindser og skinner i sin Magtes, Raades og
 Vres Himmel.

(b) Den, som eyer en smul Krants, elsker ham;
 Guds Børn ere Guds Krants, ikke som de
 skulle pryde Gud, som en Krants prøder nogen;
 men som de der baade prydes og elstes af Gud,
 som deres Bereeder og Ehermand. annammer
 Elin og Herlighed af ham, saa de bliver
 denlige Krands og Kroner i hans Haand,
 Ef. 62, 3.

Og alle stæle, Og alle tvælle,
Og hver geselle De skal fortælle
Din ære.

2. Det er smukt og kosteligt At høre,
At man Gud sin lærers pligt Mon
gøre,
De dyb' afgrunder, De grønne lunder
Skal Herrens vunder Hver tid og
stunder

Udføre.

3. Om sig folk anstille vil Saa stemme,
Guds navn at tie stil Og glæmme,
Saa skal dog steene Og tørre beene
En være seene Hans navn det reene
At fremme.

4. Ja, for Gud sin ære skal Fortælle,
For skal hav og grunden hval Ham
prise,
Samt og tanteven, Som løber leuen,
Steenbid og seuen Og torst og skreyen,
Og Nise.

5. Gud er Gud, om alle land Laae øde,
Gud er Gud, om alle mand Bar døde,
Om folk forsvimler, I Herrens himler
Utalig vrimler, Som slaar paa cimler
Sin søde.

6. Skul:

6. Skulle Herren fattes bram Og soenne,
See, ti tusind staaer for ham Og tiene
Ja tusend gange Ti tusend mange,
Hvis smukke sange Med klang kand
prange

Der henne.

7. Thi for Gud skal alle kne Sig bøye,
De som boer i himlene Hin høye,
Og de paa jorden I sør og norden,
Samt dævlens orden, Som dømt er
verden

Til møye.

8. Høien hald og dyben dal Skal vige,
Jord og himmel falde skal Tillige,
Hver bierg og tinde Skal flet for frinde,
Men Herrens minde Til tusend sinde,
Skal stige.

9. Vil de gamle være stiv' Da love,
Da skal børn i moders liv Gud love;
De halte, lamme, Maalløse, stamme
Stor og det samme, De grumme, grame
Og grove.

10. Naar jeg mig fra top til fod Betragter,
Guden leen paa mig for god Jeg agter,
Var de saa smukke Som sike-dukke,

De

De jo skal bukke Med ydmyg sukke
Og fagter.

II. Men o mennisk! tør du det Vel meene,
At Guds navn skeer skiel og ret Alleene,
For præst og bonde Med blotte munde
Ham love kunde? Nej ingen kunde
Det eene.

12. Herrens navn hos os paa jord Kand
ikke
Helliges iskun med ord Og nikke!
Nej, hvor du svæver, Og hvor du
stræver,
See til du lever, Som Guds ord kræver
Til prikke.

13. Lad dit lys for folket smukt Saa brænde
Alt enhver din dyd og tugt Kand kiende:
Lev en begierlig, En folk besværslig,
Lev from og ærlig, Mod hver mand
fiærlig
Til ende.

14. Had alt det Gud i sit ord Selv hader,
Alt vellysten dig paa jord En skader,
Eft syn og lyder, Som Gud forbyder
Eft tugt og dyder, Som dig bepryder
Og baader.

15. Men

5. Men wilt du paa synders vey Henstige,
 Og fra tyden blues en At vige,
 Da dine lemmer Guds navn beskæmmer,
 Guds Aand bortskremmer, Og en for-
 fremmer

Guds rige.

6. Men o Gud! forhindre Algt At blive,
 Hvad som er ugudelig! Fordrive;
 At vi vor' tider, Mod synden strider,
 Naar tiden liden, Hos dig omsider
 At blive!

Den tredie Sang.

Tilkomme dit Rige.

Synges som:

Den Siæl er værd at prise.

• Herre! lad dit Rige
 Paa Jorden her nedstige
 Med Kraft og Naadens Aand
 At løse Syndens Baand,
 Paa det man kand fornemme
 At Gud hos Folket boer,
 Og at du, Gud, har hiemme
 Hos dem der paa dig troer.
 • Spør du: hvad er Guds Rige?
 Det er ret kort at sige:

Indvortes Fryd og Fred
 Med god Samvittighed;
 Naar Andenios raaber
 Et Abba Fader ud,
 Og man alleene haaber
 Paa den almægtig Gud.

3. Naar Satan slet ydminges,
 Hans Flag og Top nedstinges
 Med Spot for Jesu God,
 Som paa Hugormen stod;
 Naar Gud vil for os stige
 Mod Djevelen i Strid,
 Da er Guds Himmerige
 Paa Jorden kommen hid.

4. Naar man ved Herrens Fingre
 Sin onde Aander tvinger,
 At de maa rømme plat
 Den Krop de har besat;
 Naar Dævelen maa vige
 Med Frygt af sit Pallads,
 Da har Guds Himmerige
 Paa Jorden funden Plads.

5. Naar Foss sig stort indbilder,
 Men Gud af Quislog spilder,
 Som de sig sætter for,
 Saa det ey for sig gaar,

Naar

- Naar Folk vil Gud bekriæ,
 Men blir til Skamme slat;
 Da er Guds Magtes Rige
 Paa Jorden kommen ret.
6. Naar os for sikres Naade,
 Naar Guds Miskund maa raade,
 Naar Synden slettes ud
 Ved Jesu blodig Hud;
 Naar Gud vil os tilregne
 Sin Sønns Retfærdighed,
 Der kommer alle vegne
 Guds Rige til os ned.
7. Hvor Herrens Dug den bredes,
 Hvor Kalk og Dist tilredes,
 Hvor Vand og Vand og Blod
 Staar prent i Hierte-Blod;
 Hvor Haab og Troe tillige
 Har Blus og Lammær treult,
 Der er Guds Naades Rige
 Paa Jorden til os skruet.
8. Paa Jorden her sker mange,
 Part bliver der ved bange,
 Part elsker Overvold,
 Og her sker saalem Trold;
 Men Herre! du regierer
 Dit Folk paa beede Bits,

Dit Navn derover bærer
Hos alle største Priis.

9. Et verdslig Regimente
Paa byder Skat og Rente,
Som efter Kongens Bud
Bor strax at tælles ud?
Men inden Jesu Grændser
Affskaffes Skat og Told,
Der fordres Poenitentier
Og Christen Livs Forhold.

10. Derhos er og at agte,
Det man maa vel betragte:
Guds Rige kommer en
Paa nogen synlig Vei;
En Haanden derpaa tager,
For Dyet det en staaer;
Men det er Himmel-Sager
Af uformærket Aar.

11. I Skriften du jo læser,
At Veyr og Vinden blæser,
Med Dret høres det,
Dog fattes aldrig rer,
Hvorfra den Udspring haver,
Hvorhen den faer omkring,
Saa er og Aandens Gaver
En ubegrebet Ting.

12. Vort Ene, Gods og Lykke
 Rand Thyens Haand bortrykke;
 Men Jesu Riges Skat
 Er os i Hiertet sat,
 Det t'vor skjulte Kammer
 Forvaret er saa vel,
 At vi derved annammer
 Trost for vor arme Stæl.
13. Lad Thyen ikkun rappe,
 Lad Bolds mænd God set snappe,
 Min Gud, mit Haab, min Troe
 De lade skal med Roe,
 Med dem er jeg beholden,
 Det gaae hvor galt det vil,
 Lad Bolds mænd, Fanden, Trolden
 Kun øve sit sit Spil.
14. O du min Gud og Glæde!
 Er her dit Riges Sæde,
 Forbliv da her hos os,
 Vor Fiender til Trods!
 Er vi dit Riges Knegte,
 Da bør du med os staae,
 Hvad hjælper det vi sægte,
 Naar Gud vil fra os gaae?
15. Giv dine Folk paa Jorden
 Sin Kirke-Skif og Orden

- Alt nyde frelst og fri
 Foruden Kietteri!
 Lad Kongen af Afsgrunden
 En mørke Christi Soel!
 Stop selv paa dennem Munden,
 Som træder Spotters Stoel!
 16. Lad dine Aar sig glæde!
 Din' Præster du betlæde
 Med Aarons Hellighed!
 Forfrem dit Ordes Sæd!
 At det til Verdens Ende
 Maa Vægt og Fremgang faae,
 Og hver ret Gud at kiende,
 De store med de smaa!
 17. Giv, at enhver undfanger
 Fortrydelse og Vinger
 For hvad som er begaad
 Mod Gud med Ord og Daad!
 Da lad dit Følt tilfæge
 Pardon i Jesu Navn!
 Saa bygges Jesu Rige,
 Saa fordres Herrens Gavn.
 18. Lad Havens Slam opdages!
 Lad Tyrkens Magt nedslages!
 Og lad hans Morder Sværd
 Ham gøre selv forfærd!

Lad Satans Regimente
 I Grunden brydes ned!
 Og da maa vi forvenne
 Vor Herres Jesu Fred.
 19. Men saasom du bevaret
 Og til din Gæster sparet
 Den bedste Blid til flest,
 O sæde Jesu Christ!
 Saa troer vi og du flytter
 Os engang ind til dig,
 Hvor vi for Jordens Hytter
 Saaer Herrens Himmerig.

Den fjerde Sang.

Stee din Villie paa Jorden, som
 den er i Himmelen.

Synges under sin egen Melodie.

1. O hellige Gud! Du gavst os et Bud
 Ved Jesum din Søn,
 At vi om din Villj: skul' gjøre vor bøn,
 Du vilde den skal
 Gu' brydes paa Jord som i himmels sal.
 2. Men Herre du veed Om alting besteed,
 Du veed, om du vil,
 Alt vi af os selv er' udygtig dertil,
 3 4 Og

Og kraften for svag,
Alt fordre din villje til nogen behag.

3. Hvad land vi formaa? Hvad land
vel forstaa

Vor flid og vor konst?
Den er uden Hæren aldeles omsonst,
Vi raaber en for
Det ringeste haar os paa hovedet staar.

4. Har Hæren det gjort Af dannelsse sort,
Det bliver en hold,

Alt vende vi derpaa vor yderste flid;
Til al vores verk

Er som den verkbrudne, der aldrig blev
sterk.

5. Jeg siger for mig, En anden for sig:
Jeg er ubeqvem

Alt bringe de mindste god' glerninger frem,
Og tungen for slet

Alt ofre min Frelser et Fader vor ret.

6. Jeg handler min sag, Som Job med
sin dag,

Hvad er al min synd?
Den lignes ved Rabal, som sprak i sin synd;
Og hvad jeg her gior.

Er som det misfoster i moderen doer.

7. Jeg

7. Jeg til det jeg bør Er viffen og tør;
 Det onde faaer magt,
 Og fkiules tit under en helligheds agt,
 Jeg bilder mig ind,
 Alt have to øyen og løber dog blind.
8. Thi følger vor bøn Til dig, o Guds Søn:
 Leg Aand til vor Aand,
 Leg mund til vor' munde, leg haand til vor
 haand,
 Alt vi fand ved dig
 Oprenses fra synden og worde dig lig.
9. Er ikke vor troe Saa som en stærk broe,
 Vi tvivle dog en,
 Vor Frelser har aldri de svage sagt nej,
 Han er end som før
 Den Herre, der knuser en bævende ror.
10. Saa bede vi først: Giv hunger og tørst
 Alt efter dit ord,
 Som lære os kiende Guds villje paa jord,
 Giv aand og for stand
 Alt fatte med troe, det fornuften en fand.
11. Vi bede dernest, Det som os er best:
 Optænd i os vift
 Til Gud og vor næste sand kjerligheds
 guist,

Alt vi dem betæe

Det samme vi vil at os selvør skal see.

12. For os af den stie, Der gaar dig forbi,

Forhindre den ven,

Forhindre den gierning, der tæfkes dig en.

Og viis os derhen,

Hvor vi fand oplede vor Frelser og ven!

13. Bor fiodelig sans, Belysternes dants

Der ager i ring

Med verden og hendes bedragelig ting,

Sæt for dem en stang,

Saa de en med samme forbrikke vor gang.

14. Thi hvis det saa gaaer, Bor villje den
naaer

Sin fremgang alt fort,

Da bliver vor himmel baad skiden og sort,

Og enden derpaa

Det bliver den mørke fordommelses vrang.

15. Men Herre! hvad er Din viljes begier,

Er den ikke saa,

Alt synderen skal fra ont levnet afftaa?

Det er det du villt,

Slad det og naadelig blive befrilt!

16. Du est os saa from, Du siger: vend

om,

Vend om og gør bod,

Saa

Saa blir jeg dig syndere naadig og god,
 Saa giv dit ord magt,
 Og lad det saa blive, som du haver sagt.
 17. Til mord eller slag, Du ey har behag,
 Du vil ingens død,
 Dig lyster ey døde mænds been eller kiød;
 Saa gior os da fri
 Fra synden og snaren vi fangen eri!
 18. Fremdeles er det Din viljes forset,
 At Djevlen skal
 Med synden fordommes til helvedes qual.
 O! lad det saa skee,
 At vi maatte lyst paa vor' fiender see!
 19. Men om det saa skeer, At nogen betrer
 Os had eller spot,
 Hvervel vi af denne in forskyldet alt got,
 Da giv os det sind,
 Vi sætte kand sagen til hevneren ind.
 20. Hvo hevneren er, Det veed vel enhver
 Du Herre det est,
 Du veed frem for andre, at lønne ret best,
 Med saadant og meer
 Din himmelske villje paa jorderig skeer.
 21. Ja, der som du vil, Mia Klenes skal til
 Gienbordiigheds kask,
 Fordi jeg mod Herren har været en skalk,
 36 Og

Og giv da got taal,
 Alt jeg med taksigelse drikker den skaal!
 22. Jeg drikker den ud I haabet til Gud,
 Jeg troer ham saa vel,
 Han gjør mig dog engang et faderlig skiel;
 Skeer det ikke før,
 Det skeer dog, naar jeg ifra verden hen-
 doer.

23. Saa vift og saa sandt, Som englerne
 grandt

Dyvvarte sin Gud,
 Og retter med lyst hans befalninger ud,
 O lad os saa vift
 Med glæde dig tiene vor Frelser og Christ.
 24. Giv Herren et bud, Strax skikkes
 her ud

Herskarernes magt,
 Saa alting er særdig strax or det er sagt,
 Ach! at vi nu saa
 Guds engler i himlene flegte fand paa!
 25. Til slutning, det er Bort hjerter begier
 O kiereste Gud!

Giv os saa at følge din villjes paabud,
 At vi kunde faae
 En naadig sentenke, naar dommen skal
 staa.

Den

Den femte Sang.

Giv os i Dag vort daglige Brød.

Synges som:

Singte vi af Hjertens Grund, 2c.

1. Gud! dit smukke Fader vor
Holder og din Vilje for,
At vi skal bestandelig
Om vort Brød anmode dig;
Og om hvad vi tarves fand
Ildi dette Kammers Land,
Til vort Livs nødtørftig Stand.
2. Bønnens Ord de lyde saa:
Giv i Dag vort Brød at faae!
See saa bede vi nu først:
Fri fra Hungers Nød og Tørst!
Fri vort Hus fra fattigdom,
At vi ey fra Rom til Rom
Nødes gaa med Posen om!
3. Sandt er det, vor Synd er svar,
Saa vi vel fortienet har,
At paa Bordet rad i rad
Sættes burde tomme Gad,
Og at Kurven hænges saa,
At vor Haand den ey fand naae,
For det Onde vi begaae.

4. Os erindres vel den Skif,
Hvor det i Samari gik;
Da for Trang paa Brods Forraad
Moder selv sit Foster aad,
Samt i mange andre Land,
Naar at Folk for Nød af Vand
Draa den Bælske fra dem rand.
5. Saadan en uteerlig Mad
Skaffer Synden paa vort Hæd?
Thi fortræden Slægt og Sæd
Skal ved Guds Retfærdighed
Efter Ordet plages saa,
Alt de skal at tigge gaa,
Og dog ingen Miskund faae.
6. Ja, naar noget Land og Stæd
Synder og gjør Gud Fortræd,
Da skal komme saadan Trang,
Alt en Dvæn en Væn lang
Skulle kunde fyldest en
Med ti Dvinders baged Dey;
Det skal blive ny og ny.
7. Men o Gud! o Naadens Gud!
Træl dit Bredes Sværd en ud,
Alt os en saa ilde gaaer,
Som det Folk der meget saaer,
Men indhøster gandske lidt;

Thi naar du vil tage dit,
Hvad har Folket da for sit?

8. Tænk, vier' din Faders Gaar,
Du maa stæffe, hvor det gaar,
Her er ingen anden Bøh,
Andre Guder hjælper ey;

De er kun som Mor Navn,
Du beholder Faders Navn,
Du maa gøre Faders Gavn.

9. Af os selv vi intet faaer,
Intet er det vi formaaer,
Hvad der findes lidt og stort,
Det er dit og ikke vort;
Dig tilhører Land og Vand,
Ud oplad din runde Haand,
Gør, saa mættes hver en Tand.

10. Om dig selv du gavst det Brev,
At du veedst al vor Behov,
Vi, som Giffen, ikke fand
Nøyes med det bare Vand,
Du som Liv og Legem gav,
Giv os Brød indtil vor Grav,
Sæd af Muld og Giff af Hav.

11. Liv er meer end Mad og Blin,
Kroppen meer end Hør og Elin,
Saldt det dig ey tungt og stiv

Til at skabe Krop og Liv?
 Hvi skul' dig en falde lært
 Til at skabe det og det,
 Hvoraf Livet vorder mæet?

12. Hvad det daglig Bred angaar,
 Indsat i vor Fader vor,
 Det er hvad som nævnes fand
 Til vor Underholdnings Stand,
 Gaard og Grunder, Dist og Seng,
 Lunde, Stove, Mark og Eng,
 Sonner, Døttre, Løes og Dreng.

13. Helse, Sundhed, Huse-Fred,
 God forstandig Øriahed,
 Smør af Rør og Mælk af Gaar,
 Hesten, der i Stalden staar,
 Hamp og Humle, Byg og Malt,
 Brænde-Fang, med suurt og salt,
 Som en her fand nævnes alt.

14. Hørre! har du ved din Son
 Overladt os denne Bøn,
 Overlad da naadelig
 Det som Bonnen minder dig!
 Giv os Kornet paa vor Loe!
 Giv os Lande-Fred og Roe!
 Giv vor' nøgne Fødder Skoe!

15. Naar

15. Naar vi om den tilig Vaar
Ud med Sæde-Bytten gaar,
O! da lad dit Øye ned
Over Jordens Frugt og Sæd;
Alt os Aaret krone maa,
Lad vor Agre-Reener staa
Fuld af År og modne Straa!
16. Giv her under Nordre-Poel
Tempereret Regn og Sol!
Giv at Græs for Dvæget groer!.
Giv at Marken staaer i Floer;
Giv os farske Legemer,
Alt vi kand med Helse hver
Bruge Guds Velsignelser.
17. Lad os trives af det Brød
Du forleener i vort Skød!
Lad os en, som løse Paf
Glemme Gud at give Tak,
Og en bruge Skalks Bits,
Alt opofre Gud en Glims
I den Sted ham burde Priis.
18. Til en Stam det tegnet staaer
Om det Folk i for dum var,
Viin og Mad de først indlod,
Derneft op at dantse skod;
Var det redlig giort af dem?

- Burde Gud slikt bæres frem,
 For han spiste Liv og Lem?
 19. Ja, den Spot en sættes ud,
 Folket for døm gjorde Gud;
 Thi, der han dem drille lod
 Melk og idel Dine-Blod,
 Fyldet Smør i deres Krop,
 See, da blev de kaad i Krop,
 Og slog bag mod Hæren op.
 20. O! at vi en Guds Forraad
 Bruger, saa vi bliver kaad,
 O! at vi en falder i
 Drukkenskab og Graadseri,
 Hvorpaa følger andet ey
 End Ustil og Hore-Ben,
 Sinds Fortiis og Horlemben.
 21. Lad os reddes for det Bæ
 Og den Guds Forbandelse
 Over Drukten: Bolter er
 Naubet ud af Lad i sær:
 Rimper til at drille Viin,
 Sommer heele Glaske-Skrin,
 Er for Gud, som slemme Svinn.
 22. End vil vi med Gader vor
 Bete Gud om disse Kaar:
 Giv os en fornøyet Siæl!

Lad os hade Mammons Træl!
 Sky den store Sterighed,
 Hvilken sænker Siælen ned
 I di Voel og Pine Sted.

3. Falder Guds og Rigdom til?
 O! at vi dog aldrig vil
 Henge H'ertet fast derpaa;
 Men det heller bruge saa,
 Alt det Land i Jesu Navn
 Den Nødtørstig skee til Gavn,
 Egeren til Eiter gavn.

24. Gid, at H'ertet fandt det Raad,
 Som det var med Petri Baad,
 Han det fuldt af Fiske fik,
 Det dog en i Stykker gik:
 Alt jo meere Guds vi saa,
 Alt jo mindre dets Utraa
 Skal os ind i H'ertet gaa.

25. Thi med Rigdom handles fand,
 Som den Kiep i Moses Haand?
 Al den Stund den var en Stav,
 Var den ham en Hælp vel brav,
 Men der Staven blev en Orm,
 Og paa og sig Slangens Form,
 Slyde han som for en Storm.

26. Gi

26. Giver du os Verdens Gods,
 Da-giv os, at vi der hos
 Lar Misskundheds Hierte tee,
 Hielp de Nodliden-de,
 Gaa den arme Jesu Lem,
 Som for Døren kryber frem,
 Trostes-løs en vises hiem.
27. Hvor du seer en Betler stod,
 Tænk, der seer jeg Jesu God;
 Hvad du hannim gjorde fand,
 Det er gjort din Frelsermand,
 Og den armes Fader vor
 Hielper til at dine Kaar
 Skal foreges Aar fra Aar.
28. Mermeere, hielp o Gud!
 At vi selver af os ud
 Alvinds Døet rive slet,
 Lad os en fortryde det,
 At en andens Lykke groer,
 Og at de der hos os boer
 Vorer til og vorder stoer.
29. Haver Gud gjort andre feed,
 Lad os en see sket derved,
 Er vor Skiebne meere tynd,
 Tænk, vi gjort har meere Synd;
 Lykken løber af og til,

Lad

- Lad os nøjes, være stil
Med hvad Gud os føye vil.
0. Lad os aldrig nogen Stund
Rive Brød af Broders Mund:
Eller og med Falsk og Svig
Stunde til at vorde rig,
Alt vi ey med ond Uttraa
Andres Middel efterstaa,
Og saa Huuden af dem flaa.
1. Lidet Brød den Fattig har,
Hvo med Sviig det fra ham tar,
Han en Morder er for Gud,
Og som den der suer ud
Blod og Marv af Folke Been,
Paa sit Hjerte han til Meen
Lægger en forbandet Steen.
2. Spis os af vort eget Brød;
Men, hvis vi skal lide Nød,
Gid vi med Taalmodighed
Takker Gud og er tilfred!
Lid og Enkke staaer hos Gud,
Ingen uden for sin Hund
Strække Pånd en Kavn sig ud.
33. Til Beslutning bedes nu:
Ach! at dette Livs Omhu
Os for haart ey ligger nær,

Bore Hierter til Besvær,
 Alt vi lader Morgen-Dag
 Sorge selv for sin Uddrag,
 Og befale Gud vor Sag.

34. Giver Gud os Morgen glad
 Da gik han og Morgen-Mad,
 Hvi skal vi Belynning faae,
 Hvor det skal herfjer gaae?
 Gud var til forend du vaar,
 Han er Gud, naar du forgaar,
 Lad ham alting raade for.

Den siette Sang.
 Orlad os vor Skyld, som vi for-
 lade vore Skyldener.

Sanges under sin egen Melodie.

- I. Ach! hvo fand fortælle Da vdsige plat
 All den synds tilfælde Golt er med
 belat?

Ach! ach! det Register Er for stort af tal?
 Den blev slet for bister Det udregne skal.
 Hvor saa viise fjerke, At de kunde merke
 Net, hvor tit en mand Snuble, falde
 fand?

Ney, den sum er større End som havets
 sand.

Est du saa forsigtig, Alt du regne kand
 Over en drasbe rigtig I det store vand?
 Kanst du tælle støvet Over jordens grund?
 Kandsst du tælle løvet I den grønne lund?
 Da skal du først kunde Syndens tal be-
 grunde,

End er det udtænkt, Hver mand er for-
 krænt,

Verden i det onde Ligger slet nedskænkt.

Hvor er den at finde, Der er uden meen?
 Hvem er fød af kvinde, Som kand siges
 reen?

Bliver hvilde dner Alf en ravn udladt?
 Kand man plukke druer Alf en torne-krat?
 Dvo staar dog saa sikker, Alt hans fød en
 vriffer

Blis den kaldes maa, Aldrig sig forsaae;
 Hvor i gandske verken Meeest du sig at
 faae.

Om man vilde rende Med antændte lius
 Verden om til endelldi hver mands huus,
 ldi mark og hede, Hvor det være kand,
 Alt man vil oplede En resfærdig mand,
 Jorden aabenbare Maabe skal og vare:
 Hos mig er han en, Havet siger nej;
 Søger du afgrunden? Der er en hans ven.

5. Alle mand har syndet, Ingen mând er
fri,

Alle mand har yndet Den forkeerte si;
Alt hvad Gud behager Holde vi for spot,
Hvad han en fordrager Alte vi for godt:
Derfor gaaer vor lykke Paa den franke
Kjælle,

Sygdom, sorg og nød, Trang og hierte-
flod

Vitner vore siæle Til den blege død.

6. Striid her er udvortes, Og indvortes
frygt,

Fryd og fred forfortes, Alting er forrykt;
Folket ere bange, Hiertet i dem slaaer,
Ligesom en fange, Der paa livet aaser.

Syndens skæppe fyldest, Straffen fort
forshyldes,

Naar en plage gaar, Anden straxen staar
For vor dør tilrede, Banker fort og slaar.

7. Slikt og andet meere Har vor synd for-
voldt,

Hvorfor vi med fleere Burde være soldt
Hen til evig fængsel I den mørk' afgrund,
Hvor der vanker trængsel Uden all mi-
skund;

Men, o naadens Fader! Du dog ej tillader,
At

Alt din arme brud Skal forjages ud,
Maar hun dig omfavner, Du troefaste
Gud!

3. Have vi forvildet Vandret hidindtil,
Og vor tid forspildet, Vi det angre vil;
Ja, vi nu vil knæle For din throne ned,
O! lad vore siæle Gaae barinhjertighed!
Tænk paa faders hjerte! Tænk oppaa den
smerte,

Som din Søn udstod, Der han livet lod;
Tænk han har betalet For os med sit blod.

9. Skulle verden raade Og slaa ned i grund
Hvor var da din naade? hvor var al mi-
skund?

Hvad fand du vel giøre Med foragtet
dynd?

Naaden er jo større End al verdens synd?
Vil du plat ud slette? Hvad fand du dig
mætte

Alf vor syndig blod? Hvad var det for bod?
Tænk dog paa dit rygte, Der er alting god.

10. Vi fand det en nægte, Vi jo samellig
plat,

Som gieldbundne knægte I din bog er sat,
Og at vi desverre! Indtil denne stund

Skyldig er vor Herre Mange tusind pund,
R Som

Som ej Land betales, Alt skul' der befales,
 At hver levend' siæl, Husbond og Gesæl
 Ewig skulde selges Satan hen til træ.

11. Men, o Gud, hvad kunde Det fornøye
 dig,

Alt dit folk, som hunde Myrdes ynkelig!
 Det staar meget smukker Du dem giver
 bod,

Alt de sig ned bukter Daglig for din fod,
 Og med salte taare Dig tilbede saare,
 Alt enhver for sig Paa dit jorderig
 Med et ydmygt herte Kunde tiene dig.

12. Hvor fand nogen tunge Sige: Gud
 er god,

Naar du slet i diunge Slagte vil for fod?
 Ingen mand i døden Paa dig tænke fand,
 Det er dem forbøden Udi gravens land;
 Kander mit støv dig takke? Kander det om dig
 snakke?

Udi helvede Tudes ach og vee!
 Gader høres andet End taksigelse.

13. Er vi sunden bleven Dybt i din re-
 stant?

Jesús haver skreven Med sit blod avitank;
 Thi se sandt hans side aabnet blev med
 splud,

Og

Og hans blod saa stride Mandt af krop,
pen ud,

Ga, saa sandt han bragtes Hen paa kors
og straktes,

Alt saa sandt og vist Har du Jesu Christ

Alt vor Skyld klareret, Det er uden tvist.

14. Nu, som vi formoder Hos vor Gud
pardon,

See, saa skal vor broder Og for sin person

Samme Skiebne nyde Og tilgives plad,

Hvad han mod os bryde Bære skal forlat;

Det skal slet forgiettes, Af vort minde
flettes

Baade snart og vel, Altsaa fremt vor stæl

Alt hos Gud vor Herre Vente samme stæl.

15. Du skal dig forlige Snart med din
uven,

Førend du maa stige Til Guds alter hen;

Lad uofret blive Gaven den du har,

Og dig flux begive Til fordrag vel snar,

Alt ey din modstander Dig hos Gud for-
bander

Og antvorde dig For din had og solg

Den retfærdig domer Med sin suz og Krig.

6. Uden al forhale Skal da dommeren

Tienerne befale Strax at løbe hen,

Og dig hastig føre Ind for raad og ret,
 Hvor du da skal høre En sententz heel slet;
 Bort med denne synder, Bort og med
 ham skynder,
 Skaffer denne mand Satan flux i haand
 Hen til dem som pine Legem, siæl og aand.

17. Om du ville kræve Hver en skilling
 hvidt,

Og din broder stræve Efter stort og lidt?
 Alt hvad du fand tegne Ham til skyld
 oppaa,

Hvad er det at regne, Hvad skal det forslaa
 Mod det Gud dig kræver! Hvad om han
 dig stræver

Efter det ham bør; Og med ret tilhør:
 Giv du til, saa gives Dig det dig tilhør.

18. Hvo som slet fornegter Christen kjer-
 lighed,

Han fra Gud vanslegter Og er hver mand
 leed;

Thi den himmel-fader Er aldeles god;
 Synden han forlader Af sit hierte-rod.

O! at vi og tiener Alle vor' uvenner!
 Bede got for dem, Der mod os er stem,
 Bede Gud omvende Hver fortræden lem

19. Ban

19. Vender os en anden, Vi velstiane vil;
Ønsker han os sanden, vi vil tie stil.

Lad ham ifkun puffe, Blive grum og
gram,

Vi vil for ham sukke: Gud forlade ham!

Gud ham en tilskrive Det til synd at blive!

Vender han sig om Da vil blive from,

Da har vi vor broder Meddet ud fra dom.

20. Skulle nogen blive Al saa hadst et sind

Alt han dig vill' give Slag paa høyre kind,

Før ind du skull' bryde Den for ønsked fred

Før skull' du frembyde Ham den venstre

med;

Bedre liden skade, End hver anden hade,

Stærker er den mand Sig besinde kande,

End som den der vinder Hele folk og land.

21. Vi bør os en hevne, Skönt os skeer

fortred,

Gud skal sagen jævne, Ham hør dom-

mens sted;

Naar vi det nu gjøre, Skal vort Fader

vor

Frem for Herren føre Al vor ønskes kaar,

Og vor bøn skal komme Os til gavn og

fromme;

Men hvis det saa skeer, Følt sig hadst
beteer,
Til et fald og strikke Deres ben da skeer.

Den syvende Sang.
Leed os ikke i Tristesse.

Synges som:

- Om Himmeriges Rige saa ville vi se.
1. Verden mangler ingen Nød,
En Tristesse, en Fald og Stød:
Endeel sig lader trykke,
At Gud Marsagen er dertil,
Part sin Planet beskylde vil,
En Part vil Skylden trykke
Ind paa den franske Lykke.
2. De sige, naar dem ilde gaar,
Det dem af Gud beskieret var
Af Evighedens Dage;
Om de focr op i høyste Sky,
De en sin Skiebne kunde fly,
Hvor de i Verden drage,
Mod Skiebnen maa de tage.
3. En Part tillegger andre Følt,
Som de skul' være Nød og Tølt
Til andens Fald og Skade,

Sig

Stig selv vil de giøre fri;
Men her, jeg uden Hyllert
Din Sandhed vil oplade
Af Skriftens Ord og Blade.

4. Først du, som til din' Friskelser
Vil siige, Gud en Hovmand er,
En Løgners Bert du driver,
Gud til det Onde frister en,
Han elsket aldrig Synders Ben;
Og den som Ont bedriver,
For Gud han tryg en bliver.
5. Gud kalder ingen Friskermænd,
Men ofte dog tillader han,
At Sorg og Kors maa banke,
Hvorved din Troe paa Prøve-Steen
Han sætte vil, om den er reen,
Og hvor din Ben og Tanke
Paa Herrens dør vil banke.
6. Han lader tit, den gode Gud,
Som han forlade vil sin Brud,
Det er kunns Smile-Sagte;
Det Abraham saa monne gaae;
Thi Gud lod ham sin Prøve staae,
Der han det for ham bragte,
Sin Son at skulle slagte.

7. Det var en meent, som det var sagt,
Men at forsøge Mandens Vgt,
Om han vild' sikker bygge
Paa Herrens forrig Ord og Tied,
Som han tilsagde megen Sæd,
Guds Løfter ere trygge?
Hvo skulle dennem rygge?
8. Gud syntes giøre Bold og Ran
Paa Qvinden udaf Canaan,
Der hun med Spot afspyttes,
Og for en Hund blev skjeldet ud;
Men ved det samme gjorde Gud,
At Qvindens Troe bevises,
Og Christi Rygte prises.
9. Al Graad, der øses ud for Gud;
Den lokker os fra Verden ud,
Skal os til Gode ramme:
Gud være Tak for Sorg og Bæ,
Som fører til Omvendelse;
Iht vi skal ved den samme
Guds Søn i Favn annamme.
10. Dernæst est du en vel oplært,
Som siger: det var dig besticert
Hvad Synd. Fald dig kand støde:
Som Gud saa uretfærdig var,
At han for mange tusind Aar

Dig havde dømt til Døde,
 Før dig din Moder føde.

11. Guds Dne det vel forud seer,
 Hvad i al Verden stedse skeer,

Man derfor ey kand domme,
 At han udvirker nogens Fald;
 Hver see sig i sit lovlig Kald,
 Hvad hannem vel kand somme,
 Hvad han bør sky og rømme.

12. Kast Skylden ey paa Guds Forsiun,

Gaf til dit Hjertes skjult Paulun,
 Dlt Riød og Blod hin kaade,
 Det er det, som forfører dig,
 Det er det, som forgjører dig,
 Hvorfor du maå geraade
 I største Siøle Vaade.

13. Vør' Hjertter er forræsteltg,

Siig derfor ey: Gud frister mig,
 Hver fristes, naar han drages,
 Og løffes af Begierlighed,
 Og for sin Synds Uteerlighed
 Med nagent' Orme plages,
 Med Satans Næve slages.

14. Vi føder Ormen i vor Varm,

Hvad er det da, vi gjør os Harm
 Paa den forkeerte Lykke?

Vi selv til vor Glændighed
 Befindes være største Smed,
 Vor egen Synd os trykke,
 Hvor vi vor Sag vil smykke.

15. Tilmed er Djebelen en Aand,
 Som Menniffen med haarde Baand
 Og Friftelfer beflemmer;
 Nu blinder han dem Sands og Sind,
 Nu ftyder onde Tanker ind,
 Nu bidfer han fin' Lemmer,
 Som et med hannem stemmer.

16. Nu løfter han en stolter Krop
 Paa Tindingen af Templet op
 Med høy indbildet Griller;
 Nu atter til Fortvivlelsen
 Nedfyrter en fvarmodig hen,
 Og med Bantroens Briller
 Paa Næfen hannem spiller.

17. Thi hvo den Kiempe gaar imod,
 Han haver en med Ried og Blod
 Og blotte Folt at fægte,
 Men vældig Herre, stor af Magt,
 Hvis Herredom er vidt udstragt,
 Og med utallig Knægte
 Sig Luft og Band bemægte.

18. Saa

18. Saa ligger det os høylig an,
At vi her freem mod slig Tyrant
Med Bønnens Baaben træde,
Og bede Gud, han mod hans Bold
Med Ordets Sværd og Troens Skjold
Os kraftig vil beklæde,
At vi i Gud os glæde.

19. Ach! at vi gir paa Ordet agt,
Den Stund vi staar her paa vor Bagt
En Fods bred om at keere
Til høyre eller venstre Haand,
At Fienden en den snedig Aand
Os Passen skal affkiære,
Og Prisen glad hiembære!

20. O Jesu! gaa for os i Strid,
Det er hver Dag og Stund den Tid,
Man skal i Kamp fremtræde,
At det kand spørges i vor Tælt,
At Samson haver Loven fældt,
Saa man med Hjertets Glæde
Om Herrens Strid kand quæde.

21. Men om os kom den Fare paa,
At vi vor Skant er lidt forsaar,
Og vlge maa tilbage;
Da styrk, o Gud, vor Troe paa ny,
Vi en med Slam af Marken fly,

Men Guds Harnisk paatager,
Og dermed frist fremdrager!

22. Saa troe vi dig, o Gud, saa vel;
Du som bestandsset Israels
I vilden Drik og Heede,
At du for Jesu Blod og Død,
Fra Satans Piler, Skud og Stød
Os kraftig vil udlede
Og redde os fra Brede!

23. Og om et Satans Redskab end
Vor Bold og Glandsers fik berend,
Og onde Folk os trykke?
Saa Huus og Guds i Lobet gaaer,
Ach! at de aldrig dog formaaer
Bort Haab fra Gud at rykke,
Omstønt de tog vor Lykke.

24. Lad Verden brumle som en Gast,
Og rove baade løst og fast,
Lad Dævelen bravere;
Lad snappes hvad kand snappes hen,
Vor Siæl er i Behold iglen,
Gud skal den herbergere,
Hvad vil vi have meere?

Den ottende Sang.

Men frels os fra det Onde,

Singes under sin egen Melodie.

1. **H**erlig er at hitte
 Nogen en i noget Kald,
 Som slet uden Smitte
 Stiges fri for Feyl og Fald;
 Derfor ingen forundres maa,
 At Gienvort ighed voxer paa
 Og adskillig Stød og Plage;
 Suk og Klage Alle Dage
 Stedse for vor Dør maa staae.
2. Stundom maa den gange,
 Som før sad i gylden Karm,
 Stundom bliver mange
 Hastig rlig og hastig arm;
 Stundom senker vort Skib i Vand,
 Stundom tæres vort Huus af Brand,
 Nogle legges syg paa Senge,
 Saa dem længe Smerten trænge,
 Bedrøvelig Jammer-Stand.
3. Nogle bliver Trønen
 Af Uvenner klapped braf,
 Andre bliver sønen
 Vre, Guds og Livet af,

Part de plages med stor Ufred,
 Part med bange Samvittighed,
 Stundom hader Qvinden Manden
 Onsker Ganden i hveranden,
 Hvoraf kommer alt ont afsted.

4. O Gud i det Høje,
 Frels os fra den onde Mand!
 Frels fra Synd og Mene,
 Og alt ont som komme kand!
 Frels Søfarend' fra Havets Nød!
 Frels Benfarend' fra Fald og Stød!
 Frels i Naade mig og mine,
 Hver med sine Fra al Pine,
 Frels vor' Huuse fra Brand og Glød.

5. Men hvís vi skal tage
 Korset af Guds vældig Haand,
 O! at vi det drage
 Med taalmodig Sind og Aand!
 At vi kysse Guds Tugtes Riis,
 Hvorved han vil os gjøre viis,
 Takke saa den milde Fader,
 Som ey skader, Men det loder
 Komme sit Navn til Lov og Prais.

6. Hvo der nærmest sidder
 Herrens Riis i Verden her,
 Han og alle tiler

Herrens Herte nærmest er,
 Den han revser, den elsker han,
 Svagest Lemmer faar først Bistand,
 Alle Ting er at formode
 Dem til Gode, Der til Gode
 For vor Hætte nedfalde fand.

7. Naar os Kors et trykke,
 Giv os Gud da den Forstand,
 At af Slumpe-Lykke
 Sligt os en tilfalde fand,
 Og at saadant kunde skee
 Blet og bart af Hendelse;
 Men, ret aldrig sine Dager
 Slige Sager Sig tildrager
 Uden Hættens Forordnelse.

8. Tænk en Kors og Møne
 Af sig selv af Jorden groer;
 Thi Gud har et Øye
 Hos de Ting, han Lykken snoer;
 Ja det heder: det kommer en
 Fra Vester og Øster Ben,
 Rand og en fra Bierge Toppe
 Høyt hen oppe Selv nedhoppe,
 Slibe løbe en selv sin ley.

9. Men, hvis ingenlunde
 Vores Bøn fand virke det,

At

At vi Straffens Onde
 Kand hos Gud afbede flet,
 Ach! Da lad en Forlindring skee
 Og vor Straffes Formildelse!
 At du os dog en tilmaaler
 Beesker' Staal, End vi taal,
 Og en i vor Ulykke lee!

10. Hvad vi maaer at bære,
 Kandst du, Herre, best forstaae,
 Du veedst, at vi ere
 Brudne Rør og svage Straa,
 En som Jernet vor Magt er stærk,
 Styrken en som et Raaber. Verk;
 Spænd dog en for høyt din Bue!
 Vor Formue Lidt kand due,
 Best du kiender baad' Læg og Klerk;

11. Det er vores Glæde,
 Midt i denne Jammerdal,
 At de som her græde,
 Tusind Aar en græde skal;
 Det varer en til evig Tid,
 At Guds Israel staar i Strid;
 Lad Synd floden Tid og anden
 Blibe standen, Skiule Stranden,
 Siden løber den hid og did.

12. Gud,

12. Gud, som tørret Floden
 Fra fordruknet Bierge-Top,
 Han og rerfer Foden
 Under hver forfalden Krop;
 Den Retfærdig, det maa du troe,
 Evig plages en med Uroe,
 Tiden sin Forandring haver,
 Hvor hun raver, Hvor hun traver,
 Sorgen skal sig dog engang snoe.

13. Lad Ulykke kuldre,
 Lad det Onde falde paa,
 Vi vil vores Skildre
 Under Nlaget bøye saa,
 At vi med et bemødigt Sind
 Løber Jesum i Favnen ind:
 Saa skal vel det Onde rumme,
 Modgangs strømme, Som her svømme,
 Skal forsvinde, som Awn for Vind.

14. Hvor fast Havet brumler,
 Og paa Klippen fort indslaar,
 Hvor høyt Bølgen tumler,
 Gud har dog sat Stana dertil;
 Herren sætter Maal og Mæed
 For al Sorg og Glædelighed,
 At den en sig høyer svinger

Med

Med sin Binger, Eller springer,
End at Herren det har forseed.

15. Saadant vi befiender,
Saadant vi forsikret troer,
Derfor skal vor' Hænder
Løstes op til dig, der boer
I den hellige Enheds Sted,
At du kaster til Jorden ned
Over os et Miskundes Dye,
Ugter nye Paa den Nye
Dine Helgen bebyrdes med.

16. Frels dem som dig frygte
Fra sin Synd, og vær dem god,
Vær den Blindes Lygte,
Vær den Haltes Stav og Rod,
Vær den Faderløs et Forsvar,
Hjælp den Alene, som intet har,
Vær du, Gud, den som betænker
Fattig Enker, At du skienker
Dennem Trost af din Naades Kar.

17. Ach! hør hvad vi bede,
Kære Gud og Frelsermand!
Lad din Aand os lede
Paa den vej vi selv en fand!
Gør os fra vore Synder fri,
Fra det Fængsel vi ligger i,

Fra Bellhsters Søvn og Beye,
Fra de Beye, Som hendrene
Til Fordervelsens mørke Sti!

18. Til det aller sidste
Bede vi dig hiertelig,
Naar vi skulle miste
Dette Liv i Dødens Krig,
Alt du i ekker os din Haand,
Som beslyrker Siæl og Aand,
Saa vi har dig paa vor Side,
Naar vi stride; Thi vi vide
At du løser all' haarde Baand.
19. Lad saa Satan bruge
Længe nok sin Djevle Træk,
Lad saa Døden sluge
De fordømte Siæle vek,
Lad dem stødes til Polen ned,
Naar vi renser til Gud i Fred,
Lad dem vines, giv os Glæde,
Naar vi gårde, Lad dem græde,
Gjør det for din Retfærdighed!
20. Saa vil jeg og mine
Tafte dig til evig Tid,
Som fra Paøl og Pine
Har ved Christum os befrið,

At

At vi salig henvandre fand
 Til vor Himmelske Faders Land,
 Og indtage der det Ede
 Du beredde Os til Glæde!
 Lov skee Fader og Søn og Vland!

Den niende Sang.

Thi Riget er dit og Kraft og Her-
 lighed i Evighed, Amen.

Synges under sin egen Melodie.

1. Til Fader vor at ende,
 Da synge vi nu frit;
 Vi synge og bekiende,
 At Riget det er dit:
 O Gud! din Herre-Magt
 Er over gandske Jorden
 Med Ære vidt udstrakt.
2. Vor' verdslig Herrer ere
 Paa Throner høyt opsat,
 Af Guld de Kroner bære
 Med prægtig Stand og Stat,
 Enhver har nok for sig;
 Men hvad de har og eyer,
 De haver det af dig.

3. Det

Det være stort og meget,
 Hvor stort det være vil,
 Det er en deres eget,
 Gud lægger dem det til;
 Han sætter Konger ind,
 Han atter dem affætter,
 Som hersker mod hans Sind.

4. En Kiempe fand en lide
 Paa Hest og megen Magt,
 Forgieves skal han stride,
 Forgieves er hans Algt,
 Hvis Gud i Verket en
 En Finger med vil have,
 Da gaaer han Dødens Ven.

5. Alverus lod sig skrive
 Monark udi sit Brev,
 Et hundred syv og tive
 Hans Riger regnet blev,
 Dog er Alverus død,
 Hans Riger er henfalden
 I fremmed' Herrers Skiod.

6. Saa verles Jordens Riger,
 Fra een til anden hen,
 Een ned af Stolen stiger,
 En anden op igien;
 Men, Gud, dit Rige slaar,

Hos dig er en Forandring,
Du bliv den du var.

7. Naar du saasom den Gamle
Opfætter dig paa Stool,
Da skal sig for dig samle
Fra Nord, til Sønder, Poel
Hver Jordens Potentat,
Og skal fra sig levere
Al Magt og Majestat.

8. Et verdsligt Regimente
Er tit i saadan Nød,
At det en fand indrente
Indbyggerne sit Brød;
Men Guds Forsyn staaer ved
Fra Slægt og indtil anden
Med al Nødtørstighed.

9. En Saulus faaer en Krone,
En Paulus faaer en Bog,
En Adam faaer en Kone,
En Fisker faaer en Krog,
En Bonde Plov og Harv,
En Betler faaer en Pose,
En Søn sin Faders Arv.

10. De Herrer, vi her haver,
Maa døe som Mennesken,
Man dem til deres Graver

Som

Som andre bærer hen,
 Forraadnelse de seer,
 Et Huus paa andet falder,
 Alt Riød er Støv og Leer.

1. Guds Gløstkalstet opæde
 Det gandske Sirmament,
 Forvandles som et Klæde
 Til Aske blive brændt,
 Al Jorden skal foraae:
 Men HErrens Aar og Dage
 Skal uforandret staae.

2. Da hører dig allene,
 O HErre, Riget til,
 Hvo fand dig det formene;
 Du gjør alt hvad du vil
 I Himmell og paa Jord,
 Og alle Ting bestyres
 Alt ved dit Guddoms Ord.

3. En Pharaos fortryder,
 Alt Gud er over ham,
 Naar Gud ved Mosen byder,
 Da bliver Kongen gram;
 Han maag dog see derpaa,
 Hvor han ved HErrens Brede
 I Havet skal forgaa.

14. Lad Kongerne tilhobe
 Med Fyrsterne raadslaa,
 Sin Krigshær sammenraabe
 I Marken ud at gaa;
 Lad blæse til Allarm
 Mod Herren og hans Salved,
 Det skeer dem selv til Harm.
15. De stoler paa sin' Buer,
 De drister paa sit Sværd,
 De pukker og de truer,
 Som det var noget værd;
 Men Herren leer derad,
 Han før en Karl har løftet
 Af Sædlen, der han sad.
16. Thi skal enhver regiere
 Sin' Riger gudelig,
 Bættende Gud at være
 En Hovding over sig;
 Hvad er en Kærsers Stand?
 Han er Guds Under-Herre,
 Men ey hans Lige-Mand.
17. Dernæst vi dig tilskriver,
 O Gud, al Kraft og Magt,
 At Samson Løven river
 Som Kid i Stykker flækt,
 Er han end nok saa stærk,

- Alt han fand tusind fælde,
 Det er, o Gud, dit Bærf.
 8. Hans Haand ved Herrens Hænder
 Den store Gjerning drev,
 Der Gud sig fra ham vender,
 Han svag som andre blev;
 Naar Gud taer sit iglen,
 Saa falder seyerløse
 De stærke Kiemper hen.
 9. Hvad er vor egen Bælde?
 Hvad gavner vort Al slag?
 Vi fand den Spurv en fælde,
 Der sidder paa vort Tag;
 Vor Konst en duer stort,
 Det Haar, der hvidt er farvet,
 Vi fand gjøre sørt.
 10. Til Striden at fuldende
 Vor Styrke hjælper en,
 At løbe snart og rende
 Hialp en vor Fodders Ben;
 Til Mæring hialp en det,
 At Folket vilis og flege,
 Men sligt er Guds Uvret.
 11. Vel fand de Stolte braske
 Med megen Puf og Trods,
 Det er kun Støv og Aske

Med dennem og med os.
De Store feny'er of,
De reagnes som for intet
Paa HErrens Tælle Stok.

22. En os, en os, o HErr!
Men dig her Priis og Tak!
Alt hvad vi har, desverre!
Er idel Skam og Tak;
Os her vor Blussel til,
Men dig bør evig Ære,
Den vi dig give vil.

23. Hvorfore vi beklender,
Alt Magten er af Gud,
Det staaer en i vor Hænder,
Alt vi gaar ind og ud;
En Mund en tale fand
Og kalde Jesum HErr,
Foruden Guds Bistand.

24. Guds Engler og Udvalde,
Samt og de fire Diur
Skal for din Stoel nedfalde
Med alle Creatur,
De skal udraabe frit,
Alt Hæder, Magt og Styrke
Og Riget det er dit.

25. Som

25. Som alle Vand ud flyder
 Did hen hvorfra de kom,
 Fra Havet ud de brøder,
 I Havet faaer de Rom:
 Al Ære kom fra dig,
 Den dig igien skal gives
 Nu og evindelig.
26. Hertil man Amen sanger,
 Et Amen! det er vist,
 Dig priser alle Tunger
 Ved Sonnen Jesum Christ!
 Vor Amen skal staa fast,
 De Fromme times Glæde,
 De Stemme Slam og Løst.

Daabens Sacramente.

Gaaer hen, lærer alle Folf, og
 døber dem i Navn Gud Faders,
 Søn og Hellig Aands.

Synges som:

Vær tilfreds, min kære Siæl, &c.

I. I vor Herres Jesu Navn
 Vi nu foretager

Daabens Ord, at see hvad Gavn
Den til Kirken drager:

Daabens Sacramente
Sætter ud paa Nente
En anseelig Capital,
Som Kirken har at hente.

2. Kristus sin' Åbøstler gav
Ordre, ud at fare
Verden om, fra Hav til Hav,
Ingen Glid at spare,
At de skulle lære
Alle Folk, som ere
Paa den gandske Jordens Kreds,
En evig Gud at være.

3. Alt Gud Fader, Son og Åland
Lader dem tilbyde,
Ved et uopløsligt Bånd
Christendom at nyde,
Hvilken man begynder,
Naar at Folk sig skynder
Hen til Daabens reene Flod
Alt vaskes af sin' Synder.

4. Spørger du: hvad Daaben er?
Det vil jeg dig sige:
Det en Anfang er i sær
Til Guds Naades Rige;

Hvo sig lader døbe,
 Han kand frit indløbe
 Til vor Hæres Naade-Stoel,
 Og uden Bønger kiøbe.

5. Daaben er et Bad af Gud,
 Hvilket han indsetter,
 En at toe vort Kiød og Hud,
 Eller Legems Plætter;
 Men at Folk allene
 Baskes kunde rene
 Fra den Synd, os Adam har
 Paalagt, som tunge Steene.
6. Moders Synd og Moders Blod
 Drifles ind tillige,
 Saa den bliver Nyre-grod,
 Kand en let afvige;
 Adam fødte Sønner,
 Som en vare skienner
 End hans eget Contrasen,
 Hvoraf man got en rønner.
7. Hvor er den, som kand en Neen
 Af Besmittede give?
 Naaden Rod og raaden Green
 Vil tilsammen blive;
 Anden Arv og Ene
 Bringes en til Beye.

- Jeg er af en syndig Sæd,
Da fød i syndig Leye,
8. Saadan er Naturens Stand
For en Søn og Pige,
Riød og Blod en arve fand
Himmeriges Rige.
Man skal Aldam døde,
Hos de nylig føde,
Alt de skabes om paa ny
Ved Jesu Blod det røde.
9. Saadant skeer ved Vand og Vand,
Som er sat i Daaben,
Alt Guds Riges Dørre fand
Staae for Barnet aaben,
Sonner i sin Moder
Er kun visne Poder;
Men ved Daaben bliver hver
En Jesu Christi Broder.
10. Ved Naturen gives mig
Af Forældre Livet,
Men mit Liv det aandelig
Er ved Christum givet;
Jeg blev Herrens Pøde,
Som i Christo grode,
Da Vandbadet i hans Ord
Blev skienket mig til Gode.

II. Christus kom med Vand og Blod
 Rikken at begave,

Hvilket han os efterlod

Til en Skif at have,

Alt hans Navn og Minde

Aldrig skulde svinde

Alt hans Benner's Sind og Hu

Hos nogen Mand og Kvinde.

12. Gamle Pagt den lyder saa:

Barnet skal omskæres;

Men vi lader vores Smaa

Hen til Fonten bæres:

Gamle Pagt er svunden,

Og en ny oprunden;

Lobet være Jesus Christ,

Som Pagt med os har bunden!

13. Kandede Gamle rose sig,

Alt de var omskaaren,

Da kandede jeg og rose mig,

Alt jeg er udraaren

Bed min Daab at stige

Ind i Christi Rige,

Hvor Gud Fader, Son og And

Nærværend er tillige.

14. Alle tre Personer skal

Vidne med mig bære,

At ieg blant Guds Helgens Tal
 Teanet staar at være,
 Og mit Navn er bleven
 Ind i Bogen skreven,
 Hvor det en tilevlig Tid
 Skal vorde sonderreven.

15. Daabens Band os vel afstoer,
 Dog paa denne Maade,
 At end Syndens Levning boer.
 I vorf Riid hin faade,
 Hun en slet aflader,
 Men os intet skuder;
 Thi Guds Son har fyldestgiort
 For os alt hos sin Fader.

16. Tages ikke Synden vel,
 Straffen er dog tagen,
 Dommen glør os ingen Bref,
 Gud tog paa sig Sagen,
 Den mon han clarere,
 Os en kræves meere;
 Lad saa Dævel, Synd og Død
 Kun længe nok brave.

17. Dernæst vi ved Daaben faae
 Denne Kraft og Styrke,
 At vi Synden fand modstaae
 Og Gud trolig dyrke;

Fri fra Syndens Tømme;
 Fra dens Herredømme,
 Alt vi saa, alt mens vi vil
 Kænd Syndens Magt undrømme.

18. Men at Aanden gjør med Band

Hemmelig Foreening,
 Slikt gaar over al Forstand
 Og Fornuftens Mening,
 Gud det saa vil have,
 Gud det saa vil lave;

Hvorfor skulle jeg og du
 Ind i Guds Røndom grave?

19. Riid og Blod umuelig kænd

I Guds Dyb sig fæste,
 En gudfrygtig simpel Mand
 Biver her den beste.

Gud skal priset være,
 Som os her vil lære,

Alt han vil det ringe Band
 Saa stor en Kraft forære.

20. Hermed staaer det Ord ved Magt,

Gud har ladet tegne,
 Alt hans Bene ligger strakt
 Her og allevegne

Indtil Jordens Endes,
 Da vi dem en kiender:

- Han i Vandet har sin Sti,
 Og frit paa Skyn render.
 21. Gud har gjort Mirakler for
 Midt i Vand og Strømme,
 Jernet, som det lille Rør,
 Maa paa Bølgen svømme;
 Havet maa sig stille,
 Sig lydagtig stille,
 Bonden blev en slagen Bey
 For dem der reyse ville.
 22. Israel der giennem gik,
 Blev en vaad paa Foden;
 Pharao sin sidste Drif
 Drak hen under Floden.
 Hannem var det Døden,
 Dem en Hielp i Nøden;
 Dem var Vandet til en Murr,
 Men ham blev det forbøden.
 23. Ulfad skal og vore smaa
 Daabens Vand indgange,
 Synd og Adam skal forgaar,
 Sin Ulykke fange.
 Vandet gjør os sunde,
 Hine gaaer til Grunde,
 Et det en Forundring værdt,
 At Gud saa frelse kunde.

24. Vandet i Bethesda Dam:
Uf en Engel rørdes;
Den blev karst, der før var lam,
Naar han der i færdes;
Gud gjør end det samme,
Synden blir til Slamme,
Naar han i det hellig Bad
Vor Ungdom vil annamme.

25. See, saa haver Herren gjort
Davids Huus en Kilde,
Som skal flyde fort og fort
Uarle, saa og silde,
Den skal aaben være,
Hvo det vil begiere,
Det skal hannem stande frit,
Guds Navn skee Priis og Ære!

26. Passer derfor flittig paa,
At I stand de mindre
Til den hellig Kilde faae,
Og dem en forhindre,
Lader dem tillige
I Vand-Badet stige;
I hi de Smaa har og en Ret
Til Himmeriges Rige.

27. Haver Gud de Smaa forleent
Aand og hellig Naade,

Hvo vil have dem formeent
 Vandet og det Vaade?
 Alanden vi fattere
 Tusind gange meere
 End al Jordens Elv og Na,
 Om de var ti gang fleere.

28. Nægter Gud en lille Lem
 En sin' Himmel Gaver?
 Hvorfor skul' vi nægte dem
 Det som Jorden haver?
 Hvad er Jordens Klode
 Mod det meget Gode,
 Som vi har i Himmelen
 Hos HErrer at formode?

29. Agter I Forældre det;
 Thi den Sager vigtig;
 Glemmer en den Skyld og Ret
 I de Smaa er' pligtig;
 Hvis I det forglemme,
 Da skal I fornemme,
 At vor Gud en glemme skal
 I sin Tid jer at glemme.

30. Der kom til en Konge frem
 Fordum een og klaged:
 Ach! en Handel meget stent
 Haver sig tildraged;

Her kom een og sende
Mig en Mand i Hænde,
Sagde saa: forvar den Mand,
At han ey skal undrende.

31. Skeer det, at han kommer bort,
Da skal du det svare,
Og din Siæl skal sættes fort
For hans Siæl i Fare;
Men vil I nu høre,
Jeg fik lidt at giøre
Med min' Sager hid og did,
Imens løb han paa Dørre.

32. Kongen svared anbenbar:
Du skal det undgielde,
Over dig din Mund du har
Ladet Dømmen fælde;
Jeg advare lader
Ligesaa hver Fader,
Hvis din Søn udøbet døer,
Da viid, at Gud dig hader.

33. Er det din Forsømmelse,
Barnet Daab maa miste?
Da vee dig! o vee! o vee!
Du, som bedre vidste;
Gud skal sikker kræve
Af din Haand og Næve

- Det uskylldig Barne-Blod,
Og paa det yderst' stræve.
34. Bærer da til Føtten frem
Jers nyfødde Planter,
JEsus skal velsigne dem,
Og som Diamanter
Meget smuk og nætte
Paa sin Haand dem sætte;
Det er deres Bryllups-Dag,
De skal den ey forgiet e.
35. Da skal hver Mand siage saa,
Naar de Mund oplukker;
Gud velsigne disse Smaa!
Disse smukke Duffer,
Duffer dem til Lykke!
Gud skal det samtykke,
JEsu! tag din unge Brud,
Hun er dit Hiertes Smykke.
-

Den anden Sang.

Din Daabens Sacramente.

Hvo som troer, og er døbt, han
skal blive salig; Hvo som ikke
troer, han skal fordømmes.

Eyn

Synges som:

Hvad hjælper Altestas, ic.

1. **E**n Gud, een Daab, een Troe,
Een eenest' hellig Gud og ikke to,
Det er vort Symbolum
Her i vor Christendom,
Det vil vi frit beklende
Den heele Verden om.
2. **E**nhver som bliver døbt,
Til Herrens Billed bliver han omstøbt,
Hvad Adam tabte hen
Det giver os igien
Vor Frelser Jesus Christus
Ved Gienfødeken.
3. **D**en gamle Adam døer,
Den anden Adam os retfærdiggjør,
Saa fødes Folk paa ny
I hver en Sted og By,
Ved Vandet og ved Båndet,
Som flyder ned af Sky.
4. **H**vorledes det tilgaaer?
Fornuften ingenlunde det forstaaer,
Vi bliver ved vor Troe,
Den er en sikker Broe,
Naar den paa Christum fæstes,
Da kand vi trygge boe.

5. Har

5. Har Christus selv det sagt,
Hvi skal hans Ord ej blive da ved magt,
Han seer det vi en seer,
Hvad som usynligt skeer,
For Guds alseend' Dne
Det synligt sig beteer.
6. Om Aanden synes en,
Han dog i Daaben har sin lønlig Værn
Jeg seer og en min Siæl,
Saa som jeg seer min Hæl,
Dog er hun til og lever,
Det veed jeg gandske vel.
7. Du hører Værn og Vind,
Rand aldrig dog befatte med dit Sind,
Hvorfra den har sit Spring,
Hvorhen den faer omkring,
Hvor vil du da begribe
Guds Himmel skulte Ting?
8. Er Jordens Element
Og dets Aarsager dig slet ubekjent,
Hvad pønser du da paa,
Alt vil den Kraft forstaa,
Som H Errens Aand udvirker
I Hjertets skulte Braa?
9. Guds Rige komme maa,
Dog ikke saa at hver Mand seer derpaa
Guds

Guds Søn, som kom herved,
 Beed om den Sag Besked,
 Hvorfor han ogsaa vidner
 Om det han haver seet.

10. Man seer en Verdens Lys,
 For man er født og ført fra Mørkheds
 Huus,

Saa seer en nogen Mand
 Guds hellig Lys og Land,
 Førend han igienfødes
 Fra sin ureene Stand.

11. Man Salighedens Dag
 En sætte bør paa Tid og lang Fordrag
 Jo før i Paat med Gud,
 Jo før døer Klinten ud,
 Jo før ogsaa forvisner
 Den onde Mands Ufrud.

12. Saa kommer, kommer frem,
 Og henter Vand til hver en tørstig Lem;
 Her skienkes Aqvavit,
 Det kand J kiøbe frit,
 J faaer det uden Penge,
 Er det en god Profit.

13. Guds Mand Ez chiel
 Forklarer os den Handel meget vel,
 Han

Han saae hvor der udbrød
 En Kilde klar og sød
 Fra Tempels Dør mod Østen;
 Som ud til Havet flød.

14. Da det i Havet faldt,
 Blev Vandet sundt, som før var stenslur
 og salt;

De Fiske deri flød,
 Den samme Lykke nød,
 De bleve deri friske,
 Og reddet fra sin Død.

15. De Fiskere der flød
 Paa begge Sider runden om den Flod
 Med Garnet vidt udstragt,
 De drog med al Magt
 En Hob utallig Fiske;
 Saa gik det med den Aft.

16. Guds Ord er Livets Band,
 Som under Tempels Dør ud flød og
 vand,

Den flød af Jesu Mund,
 Og gjorde Verden sund,
 Vor Daab os alle samler
 Med Gud i ny Forbund.

17. Saa mangt et Moders Barn
 De geistlig' Søster fanger i sit Garn;
 Guds

Guds Kirke til Profit
I Verden breed og vidt,
Naar Folk paa Hærens Bægne
Fra Synden siges qvit.

8. Herhos agtes of;
Naar Barnet bæres frem til Fontens
Stol,
At det i Daaben saaer
Det Sielen best anstaaer,
Jeg meener Troens Gave,
Guds Aand det Bæst formaar.

9. Ey nogen, nogen Mand
Foruden Troen Hæren tæffes fand,
Den tændes i de Smaa,
Dog vi det ey forstaa,
Guds overvættes Naade
Det har behaget saa.

20. Det synes underligt,
At en Nysed fand dog tilegnes sligt,
Ja slig' spæde Børns Siæl,
Der ey fand vide vel
Fra hønre Haand og venstre
At giøre ret Forskiel.

21. Hvad skal her svares til?
Gud under sine Gaver hoem han vil,
Var

Var han de Smaa saa fød,
 At han for Jesu Død
 Har dem til Himmerige
 Udvaldt før de blev fød.

22. Har Gud sin Aand indgydt
 Sanct Hans endda i Moders Læg
 indknytt?

Hvi siges nen da til,
 At han sin hellig Jid
 De Smaa i Daabens Bænde
 Gy give kand og vil.

23. Merk det, min Ven, og lær,
 At ufortrydelig Guds Gaver er,
 Han angred aldrig det,
 At han med fri Forset
 Har den og den bemaadet,
 Det er hans Friheds Ret.

24. Men er der nogen til,
 Som Troen siden fra sig stille vil?
 Han skal udstødes bort
 Fra Herrens Naades Port,
 Og regnes for en Hedning,
 Hans Siæl er slet forgiort.

25. Hvo som sin Daabes Pagt
 Og Christendom frivillig har opsagt,
 Ham

Han udelukkes skal
 Fra Christne Lemmers Tal,
 Og stodes uden Naade
 Til Polens evig Dval.

6. Gud Fader, Søn og Aand,
 Mod hvilke han har brudt sin Ted og
 Baand,

Skal den forsvoren Hund
 Foruden al Miskund
 Paa Bredens Dag fordømme
 Til Helvedes Afgrund.

7. Afssigten bliver saa:

Gak du Forbandet til den mørke Braa
 Fra Guds Ansigte bort,
 Hvor du der fort og fort
 Glendig skal undgielde
 Det Onde du har glort.

8. Dig hjælper ingen Bøn,

Dig hjælper hverken Gave eller Løn;
 Thi see paa hvilken Sted
 At Træet falder ned,
 Der skal det onsaar ligge,
 Saa gaaer det dig og med.

Alterens Sacramente.

Forsattet i trede Sange.

Den første Sang.

Om Brødet og dets Indstiftels's Ord
saa lydende:

I den Nat, da vor HERRE JESUS
CHRISTUS blev forraad, tog han
Brødet, &c.

Synges som:

Den signede Dag er os beteed.

1. **D** JESU! for din Alter-God
 Vi kommer her at knæle,
 Og søge der en Helse-Bod
 For vor' afmægtig Siæle;
 Vi kommer paa dit Gudsdoms Ord,
 Som Glemmer til dit Bryllups-Bord,
 Alt spises af dit Manna,
 Giv os en salig Smag derpaa,
 At vi til Pris dig sungen maa
 Et frendigt Hosanna!

2. Dertil Bolet et Maaltid stod
 For dine Tolv anrettet,
 Hvor i udit eget Riød og Blod
 Til Spise har indsettet;

Den n

Den samme Nat du blev forraad,
 Den samme Nat du Nadver aad
 Med Judas og de flere;
 Da Folket tænkte paa din Død,
 Da tænkte du paa Himmel-Brod,
 Og Viln dem at levere.
 Et Paaske-Lam i gammel Skik
 Var given vore Fædre,
 I Christi Tid den Skik forgik,
 Han stifted ind et bedre,
 Det var hans eget Kiød og Blod,
 Sligt Paaske-Lam var vil saa god,
 Ja dyrer tusind gange.
 Hans Kiød i Brødet bæres frem,
 Saa mættes hvor en hungrig Lem,
 Var de end nok saa mange.
 I Folk lykkelig skattes maa,
 Som Christi Nadver smage?
 At eders Dne seer derpaa,
 Og eders Mund det tage,
 Hvor mange Konger hiertelig
 Den levend' Dag forønsket sig,
 At de det skue kunde;
 Hvor Herte-gjerne vilde de
 Sin Jesum her personlig see,
 Men ned det igen kunde.

5. Bl nyder det vor^e Fædre før
 Med stor Attraa begiæret,
 Os aabnet er den Friheds Dør
 I fordum lukt har været;
 Nu løber Folket aabenbar
 Til Herrens Bord i Par og Par,
 Det er en denlig Glæde!
 En Synder, om bodsfærdig, fand
 I Sælskab hos sin Frelser mand
 Til Ditt og Dug freimtræde.
6. Der Abraham sin Jesu Dag
 I Anden sit at skue,
 Hans Hierte blev med Velbehag
 Opfyldt af al Formue;
 Hvor meget meere sømmer sig,
 At jeg, o Jesu, glæder mig,
 Naar jeg dig selver smager?
 Den Mad skal mig bekomme vel,
 Og styrke baade Liv og Siæl
 Mod mange Sygdoms Plager.
7. Du gav i det velsignet Brød
 Dit eget Ried at æde,
 Og din' Discipler for sit indbød
 Til Bords med dig at træde,
 Derefter gik Befalning ud,
 At for enhver, som med sin Gud

I Naade vil samtykke,
 Skal dette Bord strax staae bereed,
 Hver hungrig Lem maa glædes ved
 Og ønske sig til Lykke!
 Den gamle Adam Frugten aad;
 Men det bekom ham ilde,
 Han gjorde sig et stort Uraad,
 Og Paradis forspilde:
 Den anden Adam Iesus Christ
 Opretted, hvad som blev forliist
 Ved første Fald og Spise:
 Han stifted ind et Siæle-Bod;
 I Brød sit Kød, i Viin sit Blod,
 Og strax fandt Folk en Lise.
 Vel syntes Veblet være guult
 Og ønskeligt at seue;
 Men Døden laae der under skult,
 Alt Kød strax maatte grue:
 For den Skyld gav vor Frelsermand
 Det Blod, som af ham selv udrand,
 Udt det Saar at stryge;
 Saa blev hans Blod et Siæle-Bad;
 Saa blev hans Kød et Læge-Blad
 For Synde-Folk og Syge.
 En Kvinde fand sin Ære-Stand
 Hveraa se skion og prægtig,

Alt hun har selv en Ægte Mand,
Og er hans Legem mægtig;
Høyt skaffer jeg mig lykkelig,
Alt jeg, o Jesu, eyer dig,
En Ben til Benners Blæde.
Din Kierlighed er mangefold,
Du gavst dig hen i Venne-Bold,
Dit Riød og Blod at æde.

11. Nærværende jeg Jesum har
I Brød og synlig Drue,
Min Haand skinbarlig derpaa tar,
Mit Dye fandt det skue;
Min Jesus er mig gandske nær,
Saa nær, at jeg ham selver bær
Fornøjet i mit Hierte.
Vil en Fornuften saadant troe,
Da lad det Alsen kun beroe,
Hun gjør mig ingen Æmerte.

12. Jeg troer, at jeg i Kalk og Disk
Hans Blod og Legem nyder,
Alt jeg i Hiertet bliver frisk,
Naar han sig selv frembyder.
Vil en Calvin staae der imod,
Min Troe staaer derfor lige god;
Hvad skiotter jeg hans Grille?

- Giv hannem kun det bare Brød,
 Giv mig i Brødet Jesu Kød,
 Saa faaer enhver sin Vilde.
3. Er Sacramentet hannem nok
 At laane Gud en Tanke,
 Da vil jeg Mund og Hjerter of
 Med alle Leilinger tanke,
 O sig saa: kom, Jesu, kom,
 I dette Hjerter-Stød og Rom
 Vil jeg dig Boelig lave:
 Her staaer jeg dig forærende,
 Her staaer du mig nærværende,
 Dit Huus i mig at have.
4. Du siger selv om Brødet saa:
 See, tager det og æder,
 Det er mit Legem I skal faae,
 I som til Bordet træder;
 De Ord jeg en forandre vil,
 Jeg holder dem, mens jeg er til,
 I sin eenfoldig Meening;
 Hvad Gud har sagt, det bør at staa,
 Og Sacramentet bliver saa
 En Kød og Brød Foreening.
5. Jeg ikke det forrende tør,
 Hvad Gud for godt har fundet,

Da Menneſſen en Kille bor
 Hvad Gud har ſammenbundet.
 Nu ſiger HErrens Ord og Mund :
 Alt Brød er Chriſti Kiøds Samfund,
 Derved maa det og blive ;
 En tages fra, en legges til,
 Jeg Guds Befalning glerne vil
 Mig lydig undergive.

16. Jeg veed det er umuelig
 Alt HErren lyve ſkulde,
 Udi hans Mund var aldrig Ewig;
 Hans Ord ſtaaer mig for fulde :
 Paa ſamme Guds Tiſſagn og Ord
 Gaaer jeg til HErrens hellig Bord
 I Jeſu Navn at træde,
 Og takke Gud ret hiertelig,
 Alt han ſaa værdig holder mig,
 Alt jeg hans Kiød maa æde.

17. Den Dag du var Zachæi Gæſt;
 Det blev hans Huus til Værelſe;
 Jeg troer du mig ſaa naadig eſt,
 Alt du min Gæſt vil være ;
 Alt du ſamtykker Huus hos mig,
 Alt hvad jeg ener ſkal jeg dig
 Til Tienest' færdig have ;
 En knælend' Gud, en foldet Haand,

- En sukkend' Mund, en knuset Aand,
 Det er min Skienk og Gave.
18. En Daare spør af sin Forstand
 Om Alters Sacramente,
 Hvor Christus derind komme kand?
 Vil derpaa Svar forvente;
 Jeg svarer dig: Gud har sin Bey
 Paa mange Stæder, hvor at en
 Du vide kand til Priske.
 Hvad sagde Jacob Patriark?
 Gud er i denne Sted og Mark,
 Dog vidste jeg det ikke.
19. Da Guds Discipler samled var
 Forinden lukte Dørre,
 Guds Søn iblant dem synlig staar
 Men, Kære, jeg maa spørge:
 Hvor kom han ind at findes der,
 Forinden Laas og Luffelser?
 Kands du det Sprog forklare?
 Est du saa vilis da siig mig det,
 Saa skal jeg dig Guds Røndom ret
 Omfider aabenbare.
20. Den samme Krop at Jesus fik,
 Da han hans Moder avled,
 Den samme, som med Hug og Stik
 Paa Korsets Træ blev nagled,
- M 3
- Det

Det samme, ja det samme Ried
 Uddeeles skal til mig i Brød,
 Det veed jeg fast til Prikke;
 Men Maaden hvordan saadant skeer;
 Og den Foreening sig beteer,
 Veed jeg aldeles ikke.

21. Men om jeg ikke kand forstaa
 Guds Ben og skulte Maade,
 Jeg tvivler dog der intet paa,
 Men lader Herren raade.
 En simpel Giest har og et Rom
 I Herrens Huus og Helligdom;
 Min Jesus mig der møder:
 Om jeg en lige veed hans Ben,
 Han dog mig arme Synder en
 Bort fra sit Bord udstøder.

22. Lad den Belluftsens lækre Slegt
 Sig dyre Rætter kiøbe,
 Lad dem for Længsel af Confect
 Til Apoteket løbe;
 Lad dem der stoppe Tarin og Bug,
 Jeg søger til den Disk og Dug,
 Min Jesus for mig breder;
 Jeg bedre er med ham tilfreds,
 End om jeg eyed Jordens Kreds
 Med alle Land og Stæder.

23. Alt hvad i Luften, Land og Vand
 Sig rører og bevæger,
 Det haver Gud sat for vor Tand,
 Man kaager det og stærger;
 Gud skaffet har til vor Stabur (*)
 Det største med det mindste Diur,
 Samt Frugt paa grønne Greene;
 Men, gaar vor Siæl en Hunger paa,
 Da maa du Jesu færdig staa
 Til Spiise selv alleene.
24. Det er den eene Ret og Mad,
 Vor Siæl sig ved Land mætte,
 Naar andre lader Fad hos Fad
 Paa fulde Bord fremsætte.
 Hun trives og saa vel deraf,
 Om man all Verden hende gav,
 Hun blev en saa fornøyet.
 Hun siger: Jesus er mig sød,
 Om han kun i det bare Brød
 Mig stilles frem for Dyet.
25. Det gaaer hermed paa samme Skit,
 Som det i fordum Dage
 Med Daniel Propheten gif,
 Han intet vilde smage
- Ni 4
- Af

(*) Stabur, er et Huus, hvor man gemmer adskillig Mad.

Af det som kom fra Kongens Drik,
 Han fandt sig vel saa karst og frist
 Af Moest i Vand beblandet;
 Saa tykkes og en hungertig Siel,
 Alt hun med Jesu nøyes vel,
 Og en med noget andet.

26. En høyer Skat at ønskes fand
 Af alt det man fand have,
 End at vor egen Frelser mand
 Os gives til en Gave!
 Han siger saa, den Himmel Ven:
 Det er mit Legem, tag det hen,
 Jeg vill ier det forcere;
 Vi faaer ham vist saaso n han er,
 Vi faaer ham efter vor Begier,
 Hvor fand det høyer være;
 27. Vi fand ham ikke nærmere gaa,
 Man gaaer det paa det næste,
 Han giver hvad han fand formaa,
 Det meste med det beste.
 Har han sit Legem ikke spart,
 Som var saa helligt, dyrt og rart,
 Han ey det andet sparer.
 Er os forundt den beste Deel?
 Det mindre baade halv og heel
 Han vel til os bevarer.

28. Bær han Omsorg for vores Siæl,
 Alt den skal intet fattes ?

Vor Krop han og forsørger vel ;
 Thi hvad kand Kroppen skattes
 Mod Siælen, som er kjøbt saa dyrt,
 For hvis skyld I Jesus selv er myrt ;

Vi tør en ved at spørge :
 Hvor skal vi Mad og Drikke faa ?
 Og Klæder os at drage paa ?
 Lad Gud for saadant sørge.

29. Et Hjertets Ord, jeg seer at staa
 I Texten blant de Stæder,
 Hvor at vor HErre siger saa :

Det gives hen for eder ;
 Det Ord : For Eder, kræver ud
 Et Hjerte, som fortroer sin Gud ;

Det Ord er Søm og Spiiger,
 Som nagler alle Hjertes fast,
 Alt ingen Synder blir forkast,
 Der efter HErren skrigger.

30. For eder, eder en og hver
 Leed I Jesus Saar og Vunder,
 For eder, ja for hver i sær,
 Her tages ingen under.

Saa mange, som vil komme frem,
 Guds Søn forsmæder en nogen Lem,

- Som hannem vil oplede.
 Hos Gud er stor Forladelse,
 Og saa forsamles Troende
 Paa Jorden er' adspredde.
31. Til alt Folk under Himmelen
 Guds Korfes Kraft sig strekker,
 Saa vidt som Benen ligger hen,
 Og Landene de rekker.
 Her er en fri Tilgang til Gud,
 Vor Herres Jesu blodig Hud
 Har aabnet os de Dørre:
 Tag du ved Troen ham i Favn,
 Saa skal Pardon i Jesu Navn
 Udraabes for dit Dre.
32. O Christne Folk, o kommer nu!
 Og hielper os at slunge!
 At komme Jesu Død ihu
 Med hellig Mund og Tunge:
 Tak! Tak! o søde Jesu Christ!
 Tak for alt got os er bevtist!
 Tak for din Død og Pine!
 Tak for du var saa tryk en Ben,
 At du dig selv har givet hen
 For mig og alle mine!
33. Væris være dig for hver en gang
 Du spiset har vor Siæle!

Lov være dig, som hialp af Trang,
 Da Synden vild' os qvæle!
 Gud Fader selv af Himmerig
 Til evig Tid velsigner dig,
 Som dreg den tunge Byrde,
 Alt du din Fader lydig var,
 Og løste det fortabte Faar
 Fra dem os vilde myrde!

34. Dit Minde skal, o Jesu! staa
 Uglempt i Sind og Tanker,
 Mens Brød af Ager er at saae,
 Og Druer groer paa Ranker,
 Og hvor der brydes helligt Brød,
 Da skal forkyndes H. Erens Død
 Blant unge Folk og Gamle,
 Indtil du synlig kommer frem
 I Skyen os at hente hjem,
 Og i dit Rige samle.

Alterens Sacramente.

Den anden Sang.

Om Vinen og dens Indstiftelses Ord:
 Ligesaa tog han og Kalken, 2c.

Synges som:

Vær tilfreds, min Kiære Siæl, 2c.

M 6

I. Blant

1. **B**lant de Guds Velstignelser,
Os Herren med betænker,
Ingenlund den ringeste er,
At han for os indskienker
I Kalken Jesu Rosens Blod,
Fremfat i perler Druer,
Og bruges til en Siæle-Bod
Mod Sorgens Tid og Lue.

2. **T**exten siger: Jesus tog
Den signet Kalk i Hænde,
Der den Åften-Grund paadrog;
Og Nadveren fik Ende,
Han takked Gud og Kalken gav
Til dem ved Bordet sadde,
Han sagde: drikker nu her af,
Det er jer til stor Baade.

3. **D**rikker alle, drikker frit,
Det er mit Blod her stienkes,
Hvor I faar i Verden vit,
Da skal min Død betænkes:
Det er mit Blod, som øses ud
For eders mange Synder,
Hermed jeg mellem jer og Gud
Nyt Testament begynder.

4. **K**ære Stæ! betænk dog nu,
Hvor sød din Jesus smager,

Tænk

Tænk hvad Længsel og Omhu
 Han for din Frelse drager ;
 Sit eget Blod han byder freem,
 Din Løst dermed at slutte,
 Han freiser dig og alle dem,
 Der om Forløsning søgte.

5. Fordum Tid opofret man
 Et Blod af Lam og Bøddre :
 Men det Blod paa Korset rand,
 Det fruatet meget bedre :
 Det Blod fik baade Maal og Mund,
 Og lod en af at skrige,
 For HErren røstes til Miskund,
 Og maatte Fred tilfige.

6. Abels Blod udgav et Raab,
 Det stak som Syl og Snerte ;
 Cain tabte Mod og Haab,
 Gik ned fortvivlet Hierte ;
 Men Jesu Blod et Mærke gav
 Paa meget bedre Maade :
 Det eene skreg om Hevn og Grav,
 Det andet skreg om Naade.

7. Det er HErrens Pagtes Blod,
 Den Paat bør ingen bryde ;
 Det er HErrens Naade Flod ;
 Den Flod maa stedse flyde.

Det er HErrens Naade-Flod;
 Den Flod maa stevse flyde.
 Det er hans sidste Testament,
 Man bør det ey forbende,
 Det er en Guds Bogstav og Prent,
 Som staar til Verdens Ende.

8. Er det dog en Mand tilladt
 Den Myndighed at have,
 Naar hans Testament er sat,
 Og han er lagt i Grave:
 At ingen af hans Arvinger
 Forandre tør en Prikke,
 Men Efterkommer' een og hver
 Skal sig derefter skikke.

9. Skal da HErrens egen Søn
 Ey have Magt at fordre
 Af dette syndig Adams Rion.
 At de hans Skik og Ordre,
 Som han dem selv har stiftet ind;
 Aldeles efterlever,
 Og en som deres eget Sind
 I Galskab sammenvæver?

10. Noget flet borttage vil
 Guds Blod af Kalk og Skaaler;
 Noget lægger meere til
 End Sacramentet taaler;

Endeel indimure vil hans Krop,
 Og staar paa denne Lære,
 At Christus foer til Himmels op,
 Kand derfor her en være?

11. Mogle sver: hvor kand det skee;
 Man H Errens Blod kand drikke?

Dnet kand det ikke see,
 Og Haanden føier ikke?
 Saa vil Fornuften raade for
 Og Maaden foreskrive;
 Men hvordan det i Længden gaar
 Vil Tiden dig vel give.

12. Salig est du Mand der troer,
 Det Dnet en kand sigte!
 Du paa Guds Tilfagn beroer;
 Thi Troen bør en svigte.
 Sie! Gud jo Busten brænde lod,
 Den kund dog en forbrændes,
 Saa drickes altid Jesu Blod,
 Og kand dog aldrig endes.

13. Tænk dig, at Vinen en
 Med Jesu Blod beqvemmer?
 Til Fornuften sigge nen,
 At sligt en sammenstemmer?
 Da tænk, at H Errens egen Mund
 Har selv den Staal paabøden,

Hans

Hans ord staar fast som muur og grund
 Jeg troer dem indtil Døden.

14. Staar dog den Forening fast
 Imellem Mand og Kvinde,
 Naar Guds Baand paa dem er kast,
 At de sig slet forbinde?
 Eet Hjerter, Siæl, eet Liv, een Aand;
 Eet Blod de to skal være,
 Hvi skal da Herrens Pagt og Baand
 Ee nyde samme Aar?

15. Dersom tre Personer kand
 Ret siges eet at være?
 Dersom Aand og Blod og Band
 Ell eet i Skriften ere?
 Kand to Naturer meget vel
 I een Person foreenes?
 Da troer jeg og med Ret og Skiel,
 At Blod i Viin forleenes.

16. Naar at Gud forsikre vil
 Sin Himmel høye Gaver,
 Brug r han det ofte til
 De Ting, som Jorden haver.
 Han ofte det usynlig saa
 Ved synlig Ting vil vise,
 Naar Øiet fatter Eens derpaa,
 Da fatter Hjertet Lise.

17. Gedeon bekom et Skind,
 Det fik han til et Merke,
 Samson fik et Afsen-Kind,
 Den modig Helt og stærke.
 De Stierner paa det Firmament
 Og Stov paa Jordens Klode
 Blev Jacob til Forsikring sendt,
 Alt han Guds Løfter troede.
18. Moses fik en Stav af Gud,
 Og Noa Skyns Bue,
 Abraham en skaaren Hud,
 Guds Pagt i dem at skue;
 Saa skuer jeg min Jesum vist
 Med mit det Troens Øye
 I den udperiset Drue-Døst,
 Og lader mig saa nøye.
19. Øyen Vinen for sig har,
 Og Munden smager Saften,
 Dret Ordet i sig tar,
 Og Hiertet sander Kræften;
 See, saa faaer hver Lem for sig
 Her noget at bestille.
 Hvo kand, Jesu, takke dig
 For al din gode Ville?
20. Kand nu Vinen aelde mig?
 Hvad maa da Jesus giøre?

Ja jeg glædes visselig,
 Naar jeg jeg det Ord faar høre:
 Kom hid, o høytbektlemte Stiel,
 Hvis Dyne staar i Bædste!
 Jeg vil dig vederqvæge vel,
 Og al din Sørrig lædste.

21. Hvad du brød, har jeg betalt,
 Jeg maatte det flarere,
 Det en Guld og Penge galt,
 Men det, som var langt meere;
 Det galt mit Liv og varme Blod
 Mig sad i Hiertet inde;
 Saa tag den Kalk jeg efter lod,
 Og drik deri mit Minder.

22. Drik den ud, og tænk paa mig,
 Tænk paa Langfredags Smerte,
 Den jeg taalig leed for dig,
 Lad det gaa dig til Hierte!
 Tænk paa den sidste Drik jeg drak,
 Da de mig Golde skienste,
 Tænk, hvor de Spydet i mig stak,
 Og Livet af mig trængte.

23. Tænk, hvor de til Golgatha
 Paa Røver-vis mig slæber,
 Een gaaer til een anden fra,
 Men mig de slaar og dræber;

Jeg d

Jeg blev den Mand i Stikken stød,
 Forfuldt af bidke Hunde,
 Mig baade Gud og Folk forlod,
 Jeg ey undløbe kunde.

24. Tænk, hvor hart Guds Brede mig
 For din Skyld efterstræbet,
 Da jeg skreg det store Skrig,
 At Jorden derved bævet;
 Ja saadant Skrig, at Steene brast,
 Og Mure tog at revne:
 Det kom alt for din Synd og Last,
 Gud vilde paa mig hevne.

25. Jeg for al min Pine nu
 Om dette kun anmoder,
 At du komme vil ihu
 Mig din uskyldig Broder!
 Og naar du sætter Kalk for Mund,
 Da tænk, det er hans Staalet,
 Som for din Skyld den onde Stund
 Paa Korset maatte taale.

26. Naar at nu vor Hærs Død
 Bevises saadan Vre;
 Om din Synd, som Blod, er rød,
 Og sort som Beeg og Tiere,
 Er den mangfoldig, saa om Sand,
 Og tung, som hele Fjælde,

Ved

36 (270) 26
Bed Troen kun dog intet fand
Mod HErrens Naade gielde.

27. Christi Døds Fortieneste
Tilbringer megen Naade,
Syndernes Forladelse,
Rettferdighed og Naade,
Indvortes Glæde, Fryd og Fred
Bed Jesum staar tilrede,
Og alt det Gode nogen veed
Al Gud at kunde bede.

28. Men hvis du saa daarlig est,
At du, det Gud afsøende!
Saa som en uværdig Giest
Til HErrens Bord vil rende,
Og holder Testamentets Blod
Uimindeligt at være,
Da trædes Jesus under Fod
Og skeer en stor Banære.

29. Hvo paa Christi Blod og Klod
En veed Forskiel at bruge,
Men som andet Viin og Brød
Det agter at opsluge,
Han feyer sig selv Dommen paa,
Og Satans Kalk inddrifker,
Ja kommer i sin Sag at staa,
Som bunden Hund i Strikker.

30. Vaer

30, Vaer dig, at du bliver en
 Som Judas en Korræder,
 Og omsider gaaer den Ben,
 Naar du fra Verden træder,
 Som Judas gif, der hængte sig,
 Og stod sin egen Fare.
 O Gud, bevare dig og mig!
 O Gud, os vel bevare!

Den tredie Sang.

Om en værdig Prøvelse og Tilbe-
 redelse for dem, som agter at
 gaae til Alterens Sacramente.

I Cor. II. v. 26. 27. 28. 29.

Under samme Melodie, som den næst foregaaende.

II. **D**et er H Errens Bud og Ord,
 Alt hver skal Prove gjøre,
 Naar han gaaer til H Errens Bord
 Om han har inden Dørre
 En rigtig Troe; thi siger han:
 Hvo som uværdig æder,
 Han æder sig Dom, Straf og Band,
 Og hen til Pølen træder.

2. Hver

2. Hver sig derfor prøve vel,
 Eit Liv og Levnet grandſke,
 Grib ſig i Barm og Stæl,
 Og ſee hvor heel og gandske
 Han ureen og beſmittet er
 For Gud, ſom Reenhed kræver,
 For Gud, ſom ingen Ureen ſeer,
 Der Hellighed modſkræver.
3. Grandſker Tanker, Ord og Daad,
 Forſæt og Villje noye,
 Holder ſaa Guds Ord og Raad,
 Som Spejel for jers Dne;
 Seer, hvor I tit har fremmet det,
 Som Gud forbudet haver,
 Og tvært imod forlade ſlet
 Guds Bud i ſin Boſtaaver.
4. Seer, hvor fuld en Lydighed
 Guds Lov men af jer æſke;
 Men hvor ſvag og ubereed
 Foruden Gaft og Bædske
 I ſelv er at fuldkomme ſaa
 Guds Lov, ſom den beſaler;
 Dens Trud ſlet da for Dørren ſtaa,
 Med Torden-ſkrald den taler:
5. Dømmen og Forbandeſſen
 Skal med al evig Pine

Følge Overtrædelsen,
O Døds Bogstav og Line;
O Frygt og Bævelse og Sorg!
Hvor er her Raad at finde?
Jo, her er Raad, her er en Borg,
Hvor Trøsten ligger inde:

6. I Jesus er vor Frelsermand,
Som har sit Folk forløst,
I det ham Guds Brede Brand
Vor Straf blev overøst,
For os Forbandelse han blev,
Paa det han vilde tage
Forbandelsen, som Loven drev
Paa os, og den bortjage.

7. Saar og knuset blev vor Ben,
Paa det vi læges skulde,
Synd og Død har han lagt hen,
Saa vi har Fred tilfulde;
Men det er ikke dermed sagt,
At vi skal Freden eyre,
Om vi en selv af gaudske Magt
Gaaer flux paa Troens Beye.

8. Thi ved Troen i sit Blod
Er Christus for os bleven
Raade-Stoel, paa denne God
Blir vi retfærdig skreven,

- Og da faaer vi først Fred med Gud:
 O Troe, du Herrens Gave!
 Du ædle Træ, som en døer ud,
 Men grønnes i vor Have.
9. Du gior, at en Synder tør
 En i sit eget Klæde
 Komme frem, men sig afføer,
 Og eene vil fremtræde
 Beklæd med Christi Lydighed,
 En i sin egen funt en;
 Men udi hans Retfærdighed
 Bed Troen sig tilbunden.
10. Jesum fatter du med Haand,
 Hans Siæles Angst og Nøye,
 Blod og Død og haarde Baand,
 Og es tilegner noye
 Alt hvad Guds Søn fortienet har
 Du Synderen tilsliger,
 Saa den, som før fortabet var,
 Til Livets Tanker stiger.
11. Hoi fuld Tillid han troer
 Forladelse og Naade,
 Og at Jesus i sig boer
 Med al sin Himmel Baade,
 Saa han Retfærdighed i ham
 Og Hellighed besidder,

- En Urvin til den evig Barm,
Hvor til Guds Bøien skæder.
12. Saa gaar han til HErrens Bord,
Der Pant og Segl at nyde,
Oder der paa HErrens Ord,
Det Christus vil ham byde,
Hans eget Rød og Blod til Pant,
At han nu Gud behager,
Guds levend' Lem, saa vist og sandt
Som han den Epist smager.
13. Spør du nu, hvor skal jeg faae
Den Troe, som Gud behager,
Jeg, som intet fandt formaa
Jaandelige Sager,
Ja jeg, som af Naturen fandt
En andet end modstræde,
Hvis lands mod Gud samt al Forstand
En Fiendskab at vide?
14. Hvor skal jeg befinde det,
At jeg har Troens Gave?
Og at hun den Art har ret,
Som levend' Troe bør have?
O kiære Siæl! betænk og agt,
At det er HErrens Finger,
Med hvilken Troen blir opvaakt,
Ehi naar Guds Klokker tinger.

15. Naar at Guds Ord høres smukt,
Arbender Gud og virker,
Ret som Regnen bringer Frugt,
Saa laver Gud og lirker
Med vores Siæl, og tager bort
Naturens Strid med Læmpe,
Han fører os og drager fort,
Alt vi fand Synden dæmpe.
16. Sindes Fornuft oplyses fort,
Derhos blir Viljen bøyet,
Og fra Syndens bryndig Tørst
Til Guds Ords Lyst henføyet;
Saa gives Magt for Christi skyld,
Alt troe paa ham og sone
Bed denne Troe vor Synde-Byld;
O! flig Klang og Tone!
17. Naar du saa blir ført og ført,
Og af Guds Aand bevæget;
Naar du af Guds Aand blir rørt,
Og saa til Liv opvæget;
Da finder du vel, kære Siæl,
Om du dit Liv annammer,
Om du Guds Kraft beholder vel,
Hvoraaf at Troen stammer.
18. Guds Apostel siger saa:
Alt vi fand visselige

Prove, saa fremt vi staae

I Troen duelige;

Vi prøver os ved Herrens Aand,

Som med vor Aand-stadfæster,

Og vidner: see! der er min Haand,

Alt I er værdig Stæster.

19. Ved din Aand vi Prøve gjør,

Om vi har det som hænger,

Og til Troen altid hør,

Som Døren paa sin Gænger:

En inderlig Fortyndelse

For vor begaaene Laster,

I det vi os med Ruelse

For vores Gud net kaster.

20. Anger, at vi haver ham,

Saa god og mild en Fader,

Alt tortørnet, Svot og Skam

Er vor Ansigtets Lader;

En sender knuset lævend' Aand

Ved Lovens haarde Hammer

Skal ofres Gud, hans vældige Haand

Ouvækker Sorg og Jammer.

21. Menen Trældoms Sorg og Frygt,

For Straffen kunns at grue,

Alt man i Fortvivl bearnyt

Saer hen til ev'g Lue;

Nen! vi som Børn frygte maa,
 Og raabe: fædre Fader!
 Tag os til Gunst, lad Breden gaae,
 At os vor Bred en Skader.

22. Deel, o Gud, din Naade ud
 Til Børn, som for dig ligger.

Glor os til Børn, fædre Gud,
 Vi Børne Ketten tigger
 I Troen udi Jesu Navn,
 Deri vi os vil øve,
 Og holde den vor Siæle-Gavn,
 Og den alvorlig Prøve.

23. Det er Glæde, at vi veed,
 At Skylden er betalet

Bed hans Døds Fuldkommenhed,
 Saa Sagen er aftalet
 Bed Christi Guddoms Kraft saa stærk
 I vor Natur udvist,
 Fuldkommet blev vor Løsnings Værk,
 Og Gud i ham er priset.

24. Dette føder fast Tillid,
 At vi i Troen tænker,

At vor Gud nu er os blid,
 Og os for Sønnen skienker
 Hvad Livet og Gudsfrygtighed
 Tilhører og frembringer,

Dermed til Himmel-Salighed
 I Haabet vi os svinger.

25. Alter dernæst iers Forsæt,
 Naar I Guds Nadver æder;
 Om det er for Herren ret,
 Saa at I ikke træder
 Næer hen paa Synders slibrig Ben,
 Og Spotters Sælskab føre;
 Men slet forlader Ondskabs Ren,
 Og lærer got at gøre;

26. Alt I god Samvittighed
 I Troen fandt beholde,
 Bære skal iers Glid og Sved,
 Det fandt Guds Kraft forbolde,
 Naar I ved ivrig Bøn og Raab
 Ham stedse derom beder;
 Thi Bønnen udi stadig Haab
 Guds Hælp need til os leeder!

27. Og ved den skal vi fra Synd
 Hentraade, naar vi nævner
 I Jesum; thi i Ondskabs Dynd
 Gud liggend' Hytler hevnér.
 Foruden gode Gierninger
 Er Troen død og borte;
 Men hvor som Troen rigtig er,
 Der fandt en disse skorte.

28. Troen er som Moderen;
Der stedse Børen føder,
Hvor nu Poderne er hen?
Der er en Troens Modder;
Derfor skal vi af Fruaten see,
Og stræbe os at fæste
I Kaldet og Udvælgelse,
Som sat er os til beste.
29. Men om Guds Barn finder en
Slig Troe i faste Tanke
Og Forsæt til Herrens Ben,
Men Sindet flux at vanke
I Frygt, i Bævelse og Strid,
Alt han er ikke værdig,
Da tænke, o kiære Siæl, med Glid,
Alt Gud er stedse færdig:
30. Han er færdig og bereed
En Synder Gunst at sende,
Naade og Barmhertighed
Er hos ham uden Ende:
En Synder, som gjør ikke Bod,
Guds Had og Straf skal spørge;
Men dennem er han Hierte-god,
Som Bod og Anger gjøre.
31. Nu har Jey Had mod Gud,
Men heller Lyst og Længsel,

Dog jers Synd mod HErrens Bud
 Aarsager Sorg og Trængsel:
 See, det er Troens Virkninger,
 Deraf kand I den finde;
 Thi hvor som Bod og Ruels' er,
 Der er og Troen inde.

32. Lust til Gud er HErrens Birk,
 Som Strid mod Synden vækker,
 Skient at Viljen ey er stærk
 For Riødets Skyld, som strækker
 Sin syndig Kræfter altid ud;
 Thi Aanden den er villig,
 Men Riødet svagt, o syndig Brud!
 Strid udi Aanden billig.

33. Denne Tanke, at du est
 Uværdig, skal ey hindre
 Dig at være HErrens Blest;
 Lad eder det erindre,
 At Christus ey det rygnd' Hør
 Udslukker, eller knuser
 Det svage eller brudne Rør,
 Han ingen overfuser.

34. Troen liden er og svag,
 Derfor skal man søge
 Til Troens Giver, beed ham, tag
 Min Bantroe bort, og øge

- Min Troe, saa jeg ret værdig fand
 Din hellig Nadver ære,
 Og derved, som en stadig Mand
 I Hellighed fremtræde.
35. Sunde Folt en nødigt har
 Til Lægen hen at løbe,
 Men de, som er' Svagheds Kar,
 Og finder Sorgens Svøbe;
 I, som arbejder, kommer her
 Og Beder og vægels' tager!
 I Christi Riød og Blod saa nær,
 Alt I det selver smager.
36. Naar I æde Christi Riød,
 Da tænkt: det er det samme,
 Som for jer leed Hug og Stød,
 Til Døden at annamme.
 Saa vist som dette Legem har
 Alt Verdens Synd og sonet,
 Saa vist jeg nu Forladels' har
 Fra Syndens Skyld forskonet.
37. Og ved Blodets Drikkelse:
 Saa sandt at det er runden
 Til min Synds Forladelse,
 Og gives nu i Munden,
 Saa sandt er mig min Skyld forladt,
 Ved Ven jeg Ven er bleven,

Jeg Salighed i Haab har fat,
Og i mit Hierte skreven.

38. See, saa er det gavnlig Skæl,
Alt prøve sig, og være
Værdig Gæst, vor syge Siæl
Saaer derved saadan Ære,
Alt JEsus, som før eenet var,
Dig nærmer til den eener,
Han den udi sin' Armer tar,
Og Trøst og Kraft forleener.

39. Han gjør os een Aand med sig
I Hellighed og Vile,
Gud at tiene stadelig,
Saa intet fand os skille;
Ja kort, ved denne Spises Magt
Vi ingen Død skal grue,
Men ved vor JEsu Kraft opvakt
Vor Frelser evig Rue.

40. Gud, os ved din Aand bereed,
Din Nadver saa at tage,
Alt vor' Siæle fand derved
Din søde Sødhed smage!
Og vi din' Gæster være saa,
Alt vi fand til dig stige,
Og med dig Nadver holde maa
Ildi dit Himmerige!

Huus = Tavlen,

[Forsattet i tolv Sange.

Den første Sang.

Om Biskoppers, Sogne-Præsters
og Læreres Embede og Lev-
net, &c.

Synges som:

Hvor elskelig synes din Boliges &c.

1. **D**et bør sia en Biskop i geistlige stand
Ustraffeligt levnet at føre,
Hans ægteskab ærlig, een hustrues
mand,
Ej fremmede kvinder at røre:
Ej holde sit huus I huus eller duus,
Ej noget usømmeligt gjøre.
2. Aldstadig i sæder, gebærder og ord,
Alvorlig i mund og i tale,
For alle veyfarend' at brede sit bord,
Og fattige lemmer husvæle,
At være Guds tolf, At lære Guds' folk,
Og øve det Gud mon befale.

3. Han

Det klæklende på Med al deres snak
Eyringeste maader fordrage.

Den anden Sang.

Om Tilhørernes Embede mod
deres Lærere.

Synges som den næst foregaaende.

- II. **D**er er en forordning bestillet af Gud;
Bogstaverne monne saa lyde:
Alt de der forkynnder os ordet og bud,
Sitt lives opholdning skal nyde;
Det sogne-folk skal sin præst til gefal
Uf landets velsignelser nyde.
22. De ældste, som æmbeder vel forestaer,
De holdes skal dobbelt i ære;
Men allermest ordets arbender, som
gaaer
Guds lærdom retfindig at lære:
Beviser dem got, Beteer dem en spot,
Guds sende-bud monne de være.
23. I giver den tørstende øre sit foer,
Hvad bør I da præsterne give?
Det er en umage for præsten nok stor
Den aandelig plov til at drive.

En

En viis og vellærd Er lønnen vel værd,
Saa vleyer apostelen skrive.

4. Det æmbed' vor H. Erre har præsten
paalagt,
Hos følger en temmelig fare.

Han skal for tilhørernes siæle staa vagt,
Og tage paa folket vel vare;

I hvordan det gaar, Bortkommer
hans faar;

Da skal han til Regenskab svare.

5. Saa værre da villig og lyder den mand,
Der sorg for jers siæle maa drage.

Sier til, at I ey med gienstridig for-
stand

Forvolder en præste-mand plage;

Thi skal han med graad Betlage jer
daad,

Det gavner jer aldrig sin' dage.

6. Betænk, en vægter maa holde sin vagt,
Naar andre har puden ved øre,

Men naar han da raaber, da givder paa
agt,

Alt han det med glæde kand gjøre,

Og laver det saa, Alt han ey skal faae
Uarsage til Klage at føre.

3. Han skal, som den præstelig orden
 anstaar,
 Saa leve, som han monne lære;
 Betænkende, han som en hyrde for faar
 Guds egen huusholder skal være;
 Skye fylde og drik Og anden usfik,
 En nogen slem baade begjære.
4. Men hvad ham tilfalder af timelig gods
 Med billighed skal han det bruge,
 En suen, en skinden skal være derhos,
 Hans næste dermed at opsluge;
 En gterrig, en slem, Men som en Guds
 km,
 Al flinten af ag'ren bortsluge.
5. Han skal en til trætte, til klammer og
 larm
 Sit sind eller tanker henbøye,
 Men age saa sinuvt i sagtnodigheds
 farm,
 Evaafærdig mod alle sig bøye,
 En soeti sit huus, Et skinnende lius
 For tiund' og tienres øye.
6. Hvis han en sit eget huus vel forstaar,
 Hvor skal han da Guds huus opbygge
 Da regnes hans levet og levende aar
 Kun for en bedragelig skygge;

Hans ungdom og frugt Skal holdes til
tugt,

Og lære Guds bud at opbygge.

7. Til Indighed bør han at venne sin' smaa;

Og dem i gudsfrygtighed øve,

Selv skal han sin bibel til prikke forstaa

Hvorved han fand aanderne prøve,

Alt staa som en skjold Mod fienderes vold

Og satan sit rige berøve.

8. Thi bør han i vores artifler og tro;

En stædes ny-plantet at være,

Som den der har knappest et aar eller to

Bæret ved Theologiske lære;

Han kunde derved Forvrikke sit fied,

Sit æmbede lidet til ære.

9. Biskoppelig lærer fra punct og til punct

Skal Christelig lære forsvare,

Og falder der noget de simple for tungt,

Da skal han det grundig forklare.

Han skal som en bro Staa fast i sin tro;

Guds sandhed i hjerter bevare.

10. De fræter der holder sig Herren for flog

Guds ord med staal-handsker optage.

Dem skal han af skriften med tydelig

sprog,

Som løgnere drive tilbage:

Det

Den tredie Sang.

Om Øvrigheds Embede.

Synges som:

Bonden han agter paa Tiden, ic.

Øvrighed bør man at ære,
Og underdanig dem være,
Høne herredsummer; Slikt sommer
Alle mennisker; Thi see, magten er
Sat af Gud i sær, Paa det een og hver
Bat fles skal og vide Tude
En imod Guds forordning at stride.
Ingen maa øvrighed være,
Uden den Gud vil b. skicære,
Og den han ured rette Vil sætte;
Thi den stand er god, Høne ting betrod,
Staaer du dem imod, Koster det dit
blod.

Thi de, naar paafræves, Og stræves;
Bor en bære sværdet forgicæves.

Fyrster er intet at frygte,
Uden du taber dit rygte,
Alt man om dig hører, Og fører
Skam, udbyd og last, Teer dig som en
gast,

Da har du med hast Al den gunst forkast
Gud

Gud og kongen kunde Dig unde,
 De skal dig nedtrykke til grunde.
 4. Vil du for magten en bæve,
 Da maa du flittelig stræve,
 Alt du fand ertappe Den trappe,
 Hvor paa dyden staar, Saa du henda
 naar,
 Og derester traar Alt hvad du formaar
 Da skal man den gave Saa lave,
 Alt du lov og ære skal have.
 5. Derfor er øvrigheds orden
 Guds underherrer paa jorden,
 Alt de skulle sætte Til rette
 Hisset om og her, Hvad som kroget er,
 Brugte Guds gevær Til en straf for hver
 Som omløber vilde, Og ill e
 Levnet, liv og dage forspilde.

Den Fierde Sang.

Om Undersatternes Pligt mod Øvrigheden.

Synges som:

Naar jeg melancholisk gaar ic.

I. **D**et er Undersatters Pligt,
 Billig frem at byde

Stat

Skat, Tribut og andet sligt,
 Kæiseren at yde;

Høyt cragtes herre-bud,
 Lydig maa man være,
 Giver derfor villig ud
 Hvad I skyldig ere.

2. Skat til dem, der ordre har,
 Skatten at opbære,
 Told til dem, der Tolden tar,
 Gjører hver sin Ære.
 Skaffer hver hvad dem tilhører,
 Lad en staae tilbage;
 Øvrigheden have bør
 Løn for sin Umage.

3. Herrens Tjenner ere de,
 Vartend' op det samme,
 Og for deres Tienneſte
 Bør de Sold annamme.
 Hver en Siæl sig bone skal
 Under Herredømmer,
 Gjørre dem den Velgefal,
 Som anstaar og sommer.

4. Siger nogen herimod,
 Han er en Rebelle,
 Saldet følge skal hans Fod,
 Og hans Straf endvæle.

Enten viser Endighed,
 Eller venter Straffen,
 Et af to det bliver ved,
 Det er saa beskaffen.

5. Det for din Samvittighed
 Er og høyt fornøden,
 At Guds Bud og Lov derved
 En skal blive brøden.
 Derfor jeg for alle Ting
 Eder fast formaner,
 Værer alle rundt omkring
 Hulde Underdaner.
6. Offrer op for Kongen forst
 Bønner og Forbønner,
 Han som hypperst er og størst
 Frem for Landets Sønner;
 Beder ogsaa meget godt
 For hans Raad og Stænder,
 Som Forlæning, Borg og Slot
 Haver under Hænder.
7. Beder for hans Hovedsmænd,
 Som gaaer ud i Feltet,
 Og for hver en Danne-Svend,
 Sverdet har ved Bæltet.
 Beder godt for een og hver,
 Mænd saa vel som Qvinder,

- Og for alle Mennesker,
 Huus og Huus Gesinder.
 8. Siører Gud for daglig Brød
 En ydmyg Begiering,
 Beder og for hver Mand's Nød,
 Og for Landets Næring,
 At vi kunde hver for sig,
 Som det Gud behager,
 Stil, adstadig, gudelig
 Leve vores Dager.
 9. Siører med en god Beskeed
 Hvad som her befales,
 Seer, at ingen Ørrighed
 Læstes og bagtales;
 Har et Ord dog i Fordrag,
 Og med dem ey kives;
 Vider det, at all den Sag
 Skal for Gud indgives.

Den Femte Sang.

Om Ægte-Folkes Æmbede.

Synges som:

- Jærlige Brude-Folk, giver paa agt re.
 II. **I** Danne-Mænd, enhver for sig,
 Som eyer Ægte-Mager,

Seer

Seer til, at I lemfældelig
 Husholdnings Møget drager,
 Seer til, hvordan I holde Hush,
 At I med ingen Overfuns
 Jers smukke Qvinder plager.

2. Men boer hos dennem med Forstand
 Og deeler med dem Tre,
 Saa Qvinden med sin Egte-Mand
 Rand kjærlig sammen være.
 Og om i Huset hendet fligt,
 Som synes noget skrøbeligt,
 Skal man dog overbære.
3. I veed, hvad Svaghed Qvinder har,
 Og hvad de med sig føre;
 Man skal dei for de svage Kar
 Med varlig Hænder røre;
 Thi see, Guds Naades Himmerls
 Skal dem saa vel som mig og dig
 Med Arbejdet tilhøre.
4. Bortkaster Larm og Bitterhed,
 Thi saadant lader ilde,
 Man ogsaa kunde let derved
 Sin Kjærlighed forsvilde;
 Og eders Bønner kunde saa
 Hos Gud en nogen Fremgang faae;
 Hvor tit I bede vilde.

.. I Qvinder! det er eder sagt,
 I skal jers Mænd adlyde;
 Thi Manden haver Overmagt,
 Han raade bør og byde.
 Naar Manden æres, æres Gud,
 Thi Gud gav den Befalning ud,
 Saa bør man det udtyde.
 .. Det var en Sara nogen Eskam,
 Hun blev derfor en verre,
 Hun lydig var sin Abraham,
 Og kaldet hanne Herre;
 Bevise samme Velgesal,
 I Sara Døttre blive skal
 Og hendes Titel bære.
 .. Da skulle der end komme paa
 En liden Knur og Trætte;
 Da skal I dog frimodig staa,
 Al Kengt til Side sætte.
 Med Tiden det vel bliver got,
 Man fand forviklet Traad og Tot
 Med Lømppe meget reite.

Den siette Sang.

Om Forældres Embede imod
 Børnene.

Synges som :

Himlen er det rette Land, 2c.

1. **I** Forældre, som de smaa Monne faa,
I Skal dem opfode saa,
 At de bærer gode Frugter,
 Og **I** dem Frem og frem
I Gud optugter.
2. Over dem i smukt forstand, At de fand
 Staa som Planter i vort Land,
 Bøye til i Tugt og Ære,
 At de Gud Og hans Bud
I Tid lære.
3. See **I** da, de samler aar, Og forstaar,
 At de paa Guds Bøye gaar,
 Da til Brede dem opirre
 Jey bor, Saadant gtor
 Dem lobbelt verre.

Den syvende Sang.

Om Børns Embede mod Forældre.

Synges som :

Alleene paa Gud sæt Haab og Lid.

1. **I** Christelig ungdom forsømmer det ej,
 At sætte jers fødder paa Indigheds
 vey,
 Thi

Thi det er retfærdigt for Herren vor
Gud,
At børnene følge forældrenes bud.
Men hvis af forældre blev noget befalt,
Som synes langt uden for Herrens
anstalt,
Da skal I med høflighed eder undse,
I Herren, i Herren alt saadant maa skee
At fader og moder skal holdes i agt,
Det bud skal evindeligt blive ved magt,
Det er og det første man finder at staa
Med Herrens forjættelse tegnet oppaa.
Gud lover i samme forjættelses ord,
At du skal lang-tidets besidde Guds jord,
Og leve din alder i velstand og roe,
Saa lykken i dine palatser maa boe.

Den ottende Sang.

Om Tjenernes Embede imod deres
Herrer.

Synges som:

Daphnis gik for nogle Dage, ic.

Hører I, som ere Sveane,
I som æder andres Blod,

Seer

Seer til, I saaledes tiene,
 At det blir jer en til Stod,
 Eders Herrer skal I lyde,
 Gjører alt hvad de paabyde,
 Alt hvad eder er betroed
 Med velvilligt Sind og Mod.

2. Bærer flittig, værter reede
 Til det I forrette skal,
 I pater eders Herrer Brede,
 Vækker ingen misgefal;
 Doa skal I den Sag føye,
 Alt I tiener en for Dne,
 Saasom de der gierne vil
 Tælles Folket uden til.

3. Og hvordan I det bestiller,
 Skiuler ingen Skalk i Hud,
 Folket vel paasættes Briller,
 Men de sættes en paa Gud;
 Gjører eders Verf utvunaen,
 At det en bestaaer i Tungen;
 Gjører det I kand og veed
 I di Sinds Eenfoldighed.

4. Tjenester er vel besværliq,
 Og udmøtter Haand og Fod,
 Seer dog til, I tiener ærlig,
 Og foruden Bedermød.

246 275 286
Gud skal eder det forsky'de,
Hvad som fattes, skal han fylde;
Fattes der hos Menniskan,
Gud skal give det igien.

25. Tiener du din Huusbond tro'lig,
Det er som du tienter Gud,
Bygger du din Huusbonds Bolig,
Da fuldkommes HErrens Bud.
Huusbond æres, Christus æres,
Christi Pris derved hembæres;
Meener du din Huusbond vel,
Christus gjør dig samme Skiel.
26. Tager Huusbonds Gierning vare,
Gjører hvad jer forestaer,
J skal Christo det ansvare,
Som det Christi Gierning var,
Passer op, hvad pass's Skulde,
Værer trygge, værere hulde,
Søger eders Herrer's Gavn
I vor HErres Jesu Navn.

Den niende Sang.

Om Huusbondernes Einbede mod
Tjenerne.

Synges som:

Mind nu op i Jesu Navn, ic.

D

L. 3.

1. **J** Huusbonder agter det,
 Alle de som tiener eder,
 Og for eders Møye svæder,
 Gjører dennem Skiel og Ret.
 Handler saa mod eders Trælle,
 Som J svare vil for Gud,
 J skal deres Løn dem tælle,
 Før de gaaer af Huset ud.
2. **J** har Magt og Herre-Bold;
 Men om alle Ting ti fulde
 En bestilles, som det skulde,
 Brumler en som andre Troid.
 Lader eders Trudsel fare,
 Tænker Gud her oven til,
 Han skal eder ikke spare,
 Om J gjør det han en vil.
3. **Hug** og Slag og Skiendsels Mund
 Rand i Huuset sig en skæffe,
 Man med Svend og Thend' ikke
 Handle skal, som med en Hund;
 Gjører eders Træl det samme,
 Som J vil jer aiøres skal,
 Naar J Lønnen skal annamme
 Fra den høi Herre-Sal.
4. **Bider** det, at Hærrer er
 Alle Herrers Over-Dommer,
 Naar

Naar de for hans stoel fremkommer,
Skeer her stor' Forandringer.
Han skal en Personer agte,
Men hver rigtig Dømme vil;
Da maa hver den Løn forvagte,
Som han findes skyldig til.

Den tiende Sang.

Om unge Folkes Embede mod de Gamle.

Synges under sin egen Melodie.

Eller som: Ach Amarillis, har du nu, ic.

II. Hør, unge Mand, hvad dig anstaar:

Du dig saaledes føyer,
Alt du for de graahærdet Haar

Dig smukt ærbødigt bøyer,
En gammel mand, Der med forstand
Kand hvide Lokker bære,
Fortiener vel den Ære.

22. Det sommer vores Ungdom ok,

Mens de paa Jorden vandre,
Alt de, som Guds udvalde Flok
Sig bøyer for hverandre,
Da sædelig Imellem sig

Yomvghed sammenknytter,
Og den indbyrdes bytter.

3. Gud staar hoffærdig Folk imod;
Og deres Flag nedstryger,
Men dennem er han hiet god,
Som selver sia ydmyger.
En stolter aand Skal for hans haand
Som Træ for Øren bukke,
Men hine voxer smukke.
 4. Mit Raad er derfor, at enhver
For Hærens Haand sig bøyer,
Alt han, naar Tiden ko nimen er,
Med Blæde dem ophøyer.
Han selver veed hvad stund og sted
Alt Lykken findes hiemme,
Lad hannem det betemme.
-

Den ellefte Sang.
Om Enkerne.

Synges under sin egen Melodie.

1. En Enke, som er ret en Enke,
Og lever i sin Eentlighed,
Hun drikke Skal hvad Gud vil skienke,
Og giue sig med ham tilfred.
2. Sit Haab hun ind til Hæren sætter,
Og haver ham i Mandens Sted,
Him, som manges Sorg forletter,
Han letter og vel hendes med.

3. I midlertid maa hun forblive
 I Bønner og Begieringer,
 Sin Sag i HErrens Haand hengive,
 Han veed, hvad hende tiensligt er.
4. Vil Dagen ey til Bønnen rekke,
 Da skyder hun og Natten paa,
 At hendes ydmyg Taare-Bække
 I HErrens Flaske sankes maa.
5. Men hvis at hun, det Gud afvende,
 Sig skulle til Bellyst henflaa,
 Og af Uctugt sig lade stende,
 Da raade Gud, hvor det vil gaa.
6. Hun skal, omstønt hun synes leve,
 For Gud dog agtes som en Død,
 Og Gud skal hende Skilsmis Breve
 Tilskrive midt i største Nød.

Den tolvte Sang.

Kaldet den gandske Forsamling.

Synges som: Velkommen salig Vintse-Dag, &c.

1. I Folk, som Guds Forsamling er,
 I hvor I samles her og der,
 Da samles udi Kiærlighed,
 Det er det beste, som jeg veed, Hallel.
2. Enhver sig selv vel elsker mest,
 Men elsk og dig, som dig er næst,

- Elsker din Næste saasom dig,
Saa elsker du ret sindelig, Halleluja!
3. Hvo er min Næste? spørger du,
Det er enhver, som det ihu,
Jeg siger: det er een og hver,
Ja samtlig alle Mennisker, Hallel.
4. Ved Kierlighed til Folk og Gud
Guldbyrdes hvert et HErrens Bud,
Da i det Ord befattet er
Ret alle Guds Befalninger, Hallel.
5. Tilbage dette staar endnu,
Som en maa glemmes af vor Hu,
Alt vi til Gud udøser Bøn
For alle Folk og alle Rion, Halleluja!
6. Nu, Gud skee Lov, som hialp mig til
At ende dette Sange-Spil!
Jeg onsker alle HErrens Fred!
Den gandske Guds Forsamling med
Halleluja!
-

Sin
Hønt-ærede kiære Fader!

Da han
Sine Catechismi Sanger udgav for Lyset,
Opsat til Ære af Sønlig Skyldighed.

A. D.

Om

D m Matten paa din Seng,
 Saa lyder HErrens Stemme,
 Naar du gaar paa din Eng
 Foruden Huus og Hiemme,
 Naar du gaar ind og ud,
 Hver Stund og hver Minutte,
 Tænk flittig paa min' Bud,
 Og i dit Sind dem slutte,
 Bind demnem paa din Haand,
 Og fæst dem i din Pande,
 Til Tegen, at din Mand
 Med HErrens Mand skal stande
 Bereed paa HErrens Dag:
 Og at du eo skal sove,
 Har Syngeren i Agt,
 Og tør mod Sovnen bove,
 At synge for dig ud
 En Catechismi Vise,
 At vække ved den Lind
 Dig til din Gud at prise.
 Ved dobbelt Hielp en Mand
 Sin Dogns Land vel udføre;
 Om dobbelt haves Land
 Til Fremgang vel at giøre;
 I HErrens Ord og Ret,
 Da sluttet og, der skulle
 I Hiemme blive sæt
 Hver Punct i Bogens Kulle;
 Og det er da dens Agt,
 Som synger Zions Sange,
 At Sang til Lærning lagt
 Rand Gud den Frugt inblange;
 En Præst ved Prædiken
 Guds Bud og Vilje tolket;
 Ved Sang i Tempelen
 Oplærde Levi Folket;

Fremtriner da den Præst,
 Leviten med sin Stemme
 I Synge Thor derneft
 Sin Pligt en vil forglemme
 Ved Sang at giøre blød
 De unge Bryst, at give
 Guds reene Melk og Fod,
 Det er: i dem at skrive
 Vor Troes Hoved Stum,
 Og deres Mund bereede
 Til Lov, som før var stum;
 Vil nogen ham indlede
 Af dennem til sit Hiem,
 Det er hans Lyft at svinge
 Og tone saa for dem,
 At de med færdig Tunge,
 Som HERrens Præster maa
 Guds Skik og Ret forkynde;
 Om de paa Benen staa,
 Og ikke nys begynde,
 Men vel fremtrædet har
 Med Alher i Guds Lære,
 Ham blant sit Lav antar,
 Som Følges Mand at være,
 De, hvilkes Sind forsøgt,
 Har Melken ikke nødig,
 Da blir hans Fynd forsøgt,
 Han fiender det ærbødigt,
 At han, som HERrens Tolk,
 Kund nyde denne Glæde,
 At sene HERrens Folk,
 Som Huus Folk i det Sæde,
 Hvor HERrens Ansigt boer,
 Hvor Andagt dennem qvæger,
 Hvor Vandens Sange Snder
 Til Jammer Sang og læger,
 Hvor andres Gaver maa

Sig ved hans Gaver vække,
 Til højer' Trin at gaae
 Og nætter' Foster klække.
 Kom da, o Sangere,
 Kom ilnge med de Gamle,
 Kom til Melk. Rønderne,
 Guds Frygt med Lyst at samle,
 For Gud I fange saa
 I Troen yndig Psalmer,
 At I maa evig staae
 For ham, som Verdens Palmer!

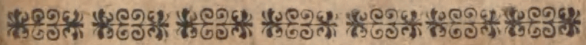
Det sommer sig en Præste-Mand,
 Som bær Guds Huuses Byrde
 At søgte paa, saa vidt han fand,
 Den store Siæle, Hørde,
 At den hans anbetroede Hiord
 Raad faae sin rigtig Fode,
 Da maa han med Guds reene Ord
 Hver Træ der fostre, giøde,
 Det er en nok at foregaa
 De vøgne Faar og gamle,
 Han og de Lam, som ere smaa,
 I Arm og Skød bør samle.
 Det er, foruden Faar og Lam,
 Dem Peder faaer at styre
 Af Christo: thi de kosted ham
 At frelse, lige dhre.
 Gud vil jo en, at nogen een
 Af Waagt skal forfare,
 Blantdem, som gaaer paa svage Been,
 Enaf den mindste Skare;
 Naar Jesus selv omfavner dem
 (Jeg meen de smaa og mindre)
 Hvad er da den Discipel slem,
 Der saadant vil forhindre?
 Som sparer Melken af Guds Fad

For dem, som den bør have,
 Og bær kun frem den haarde Mød,
 Som bør til stærker Mød?
 En Tømmersmand har det Jøllag,
 Alt før han bygger Begge,
 Og derpaa reyser Spær og Tag,
 Grundvolden fast at legge.
 Forgieres, at en Gartner vil
 Sig frugtbar Træ formode,
 Naar han en gang en stotte vil
 Den unge Vext og Pøde.
 Huusholdningen staaer da ved Magt,
 Naar Læn til Faar Land vore,
 Naar liden Kibling tages agt
 Saa vel som Gied og Dre.
 Alt sligt i Christi Faaresti,
 Guds Huus og hellig Have
 Erar en ærbørdig Dags forbi,
 Han deed jo sinult at lave
 Det eene med det andet saa,
 Alt Herrens Væ fremmes:
 De Catechismi Dreng smaa
 Samt voxne Følk en alemmes.
 Med Munden tolker han dem ud
 Guds rette Sti og Lære,
 Ved Pennen maa hans Sanges Lind
 Dem yndig Frugt hiembære:
 Af Prædiken og Sange Digt
 Hans Kirke Hiord har trevnet,
 Samt og af det, som bitterligt,
 Hans Hørde redlig levnet.
 Saa kommer da, I Unge, frem,
 I Gamle dennem møde,
 Ia kiøbe sia hver Kirkens Lem
 Fornus igl Melke-Tøde,
 Der en som den maa tages an,
 I Taels Slaal var inde;

Men vel som den i Canaan
 Gud finde lob og sinde;
 Ja den, hvorved J'zel tilpas
 Og Salighed Land trives;
 Og ønsker saa vor Fader Dasse
 Maa længer Sundhed gives!

Auctori til Kyldigst Vre opsat
 af

Sth. Wirtmann.

Register

over Psalmerne i denne Bog.

Uch! hvo Land fortælle	208
Uch Jammer, Rød, og Hierte-Saar	120
Udrig er at hitte	215
Blant alle Guder er Udi sær	171
Blant de Guds Betsignelser	262
Christus, der alting i Lave har sat	133
Der er en Forordning bestillet af Gud	287
Det andet Bud i HErrens Navn	7
Det bør sig en Biskop i Geistlige Stand	284
Det er HErrens Bud og Ord	271
Det er Undersaatters Pligt	290
Det niend' Bud dig minder paa	72
Det ottend' Bud paa Sinai	62
En Enke, som er ret en Enke	302
En Gud, een Daab, een Troe	241
Kang an, vi vil med HErrens Raade	29
Gud, dit smukke Fader vor	191
Gud, jeg troer og det bekiender	149
HErre Gud, dit dyre Navn og Vre	175
HErre, jeg bekiender mig	
Hører J Himle, du Jord tag at mærke	

Hører I, som ere Soenne
 Her unge Mand, hvad dig anstaaer
 I christelig Un dom forsommer det en
 I Dannemænd, en hver for sig
 I Folk, her paa Jorderis bygge
 I Folk, som Guds Forsamling er
 I Forældre, som de smaae mynne saae
 I Huusbondet aafter det
 I Verden manaler ingen Nød
 I vor Hæres Jesu Navn
 Kommer, I Folk, som sorgelig sidde
 Kom hid, I Folk i Landet hoe
 Kom hid, o herte Christen hem
 For som alle bestikket er vorden
 Nu vil vi nied Gud beagnde
 O Illia Land, vi hae dig
 O helige Gud, du gavst os et Bud
 O Her, lad dit Rige
 O Jesu, for din Alter Gud
 Om Gøttelike tale
 O Gæster, vredst du en din Vigt
 O helige Gud paa Sinai
 O helige Jesu, jaa vilde vel gierne
 Til Gud, i en ende
 Til beagnde, vred og troer
 Vil vil beagnde
 Dyrighed bor man at ere.

297
 200
 103
 200
 137
 303
 206
 101
 208
 200
 200
 200
 168
 144
 195
 100
 200
 115
 222
 102
 12
 289

ENDE

